

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

Едина Х. Авдовић

СИНТЕЗА, КАРАКТЕРИЗАЦИЈА И БИОЛОШКА АКТИВНОСТ НЕКИХ ДЕРИВАТА КУМАРИНА И ОДГОВАРАЈУЋИХ Рd(II) КОМПЛЕКСА

Докторска дисертација

Ментор: др Срећко Р. Трифуновић, редовни професор

Крагујевац, 2018. године

ИДЕНТИФИКАЦИОНА СТРАНИЦА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

	I. Aymop
Име и презиме:	Едина Х. Авдовић
Датум и место рођења:	10. 09. 1979. године, Нови Пазар
Садашње запослење:	Истраживач-сарадник, Природно-математички
	факултет, Униврзитет у Крагујевцу
Наслов:	Синтеза, карактеризација и биолошка активност
	неких деривата кумарина и одговарајућих Pd(II)
	комплекса
П. До	кторска дисертација
Број страница:	124
Број слика:	48
Број библиографских података:	163
Установа и место где је рад	Природно математички факултат Крарујеран
израђен	природно-математички факултет, крагујевац
Научна област (УДК) :	Хемија(54) – Неорганска хемија(546)
Ментор:	Проф. др Срећко Р. Трифуновић
Ш	I. Оцена и одбрана
Датум и пријава теме:	22. 12. 2017. године
Број одлуке и датум прихватања	ННВ природно-математичког факултета: 130/Х-1,
докторске дисертације:	14. 02. 2018. године.
	Стручно Веће за природно-математичке науке:
	IV-01-186/5, 13. 03. 2018. године
Комисија за оцену подобности	1. Др Срећко Трифуновић, редовни професор,
теме и кандидата:	Природно-математички факултет, Крагујевац
	Ужа научна област: Неорганска хемија
	2. Др Зоран Марковић, редовни професор,
	Департман за хемијско-технолошке науке,
	Државни универзитет у Новом Пазару
	Научна област: Органска хемија
	3. Др Верица Јевтић, доцент
	Природно-математички факултет, Крагујевац
	Ужа научна област: Неорганска хемија
	4. Др Ненад Вуковић, доцент

	Природно-математички факултет, Крагујевац Ужа научна област: Биохемија 5. Др Дејан Миленковић, научни сарадник, Истраживачко развојни центар за Биоинжењеринг, Крагујевац Научна област: Хемија
Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације:	 Др Зоран Марковић, редовни професор, Департман за хемијско-технолошке науке, Државни универзитет у Новом Пазару Ужа научна област: Органска хемија Др Верица Јевтић, доцент Природно-математички факултет, Крагујевац Ужа научна област: Неорганска хемија Др Ненад Вуковић, доцент Природно-математички факултет, Крагујевац Ужа научна област: Биохемија Др Дејан Миленковић, научни сарадник, Истраживачко развојни центар за Биоинжењеринг, Крагујевац Научна област: Хемија Ивана Радојевић, Виши научни сарадник Природно-математички факултет, Крагујевац Научна област: Биологија
Датум одбране дисертације:	.12.2018. године

Захвалница

Експериментални део ове дисертације урађен је у Институту за хемију, Природноматематичког факултета у Крагујевцу и део је пројекта који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије (Пројекат: 172016).

Тему докторске дисертације предложио је ментор др Срећко Трифуновић, редовни професор Природно-математичког факултета, Универзитета у Крагујевцу, који је руководио овим радом и све време ми пружао свестрану помоћ, на чему му се најтоплије захваљујем.

Посебно се захваљујем др Зорану Марковићу, редовном професору, Департмана за хемијско-технолошке науке, Универзитета у Новом Пазару, на великом ангажовању и безграничној подршци током израде и писања ове тезе.

Захваљујем се колегама др Дејану Миленковићу и др Верици Јевтић на несебичној помоћи, колегијалности и великој подршци у тренуцима када је било тешко.

Такође, захваљујем се др Ненаду Вуковићу и Ивани Радојевић на доприносу који су дали својим сугестијама и саветима приликом израде докторске дисертације.

Захваљујем се колегама Природно-математичког факултета, Универзитета у Крагујевцу, Истраживачко-развојног центра за биоинжењерниг - БиоИРЦ и Факултета за физчку хемију, Универзитета у Београду на успешној сарадњи и лепим тренуцима током израде дисертације.

Дугујем захвалност свим пријатељима на подршци и разумевању, а нарочито једно велико хвала Аиди Љуљановић и Жику Милановићу за искрено пријатељство и дружење.

На крају, бескрајно се захваљујем својим родитељима, Емиру и Адмиру, као и осталим члановима породице на стрпљењу и подршци коју ми несебично пружају у свим аспектима живота.

Мојој мајци

САДРЖАЈ

СКРАЋЕНИЦЕ СЛИКЕ ШЕМЕ ТАБЕЛЕ

1.	ОПШТИ ДЕО	1
1.1.	Кумарини	2
1.2.	Добијање кумарина	4
1.2.1.	Биосинтеза кумарина	4
1.2.2.	Лабораторијско добијање кумарина	6
1.2.2.1.	Перкинова реакција	6
1.2.2.2.	Кневенагелова реакција	7
1.2.2.3.	Пекманова реакција	7
1.3.3.	4-Хидроксикумарин	8
1.3.1.	Методе синтезе 4-хидроксикумарина	8
1.3.1.1.	Аншуцова синтеза	8
1.3.1.2.	Бојд-Робертсонова синтеза	9
1.3.1.3.	Циглер-Јунекова синтеза	9
1.4.	3-Ацетил-4-хидроксикумарин	10
1.4.1.	Методе синтезе 3-ацетил-4-хидроксикумарина	10
1.4.1.1.	Синтеза I	10
1.4.1.2.	Синтеза II	11

1.4.1.3.	Синтеза III	11
1.4.2.	Реакције 3-ацетил-4-хидроксикумарина	12
1.4.2.1.	Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина	12
1.4.2.2.	Редукција 3-ацетил-4-хидроксикумарина	13
1.4.2.3.	Реакција диацетиловања 3-ацетил-4-хидроксикумарина	13
1.4.2.4.	Реакција кондензовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина са аминима	14
1.5.	Биолошка активност кумарина	15
1.5.1.	Антибактеријска активност	15
1.5.2.	Антикоагулантна активност	16
1.5.3.	Антиканцерогена активност	17
1.5.4.	Антивирусна активност	18
1.5.5.	Ензимска инхибиција	19
1.5.6.	Антиоксидантна активност	20
1.6.	Хемотерапеутски агенси	21
1.6.1.	Комплекси платине(II) као антитуморски агенси	23
1.6.1.1.	Механизам антитуморског и токсичног деловања <i>cis</i> -платине	24
1.6.2.	Комплекси паладијума(II) као антитуморски агенси	28
1.6.3.	Антимикробни агенси	31
1.6.3.1.	Механизам дејства антимикробних агенаса	32
1.6.4.	Комплекси паладијума(II) као антимикробни агенси	35
1.7.	Теорија функционала густине (DFT)	36
1.7.1.	Хибридни функционали	39

2.	ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ДЕО	42
2.1.	Синтеза лиганада	43
2.2.	Синтеза паладијум(II) комплекса	44
2.3.	Одређивање структуре деривата кумарина и одговарајућих палади- -јум(II) комплекса	45
2.3.1.	Рендгенска структурна анализа	45
2.3.2.	Спектроскопске методе	49
2.3.2.1.	3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L1)	49
2.3.2.2.	3-(1-(2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L2)	50
2.3.2.3.	3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L3)	50
2.3.2.4.	3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L4)	51
2.3.2.5.	3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L5)	51
2.3.2.6.	3-(1-(3-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L6)	52
2.3.2.7.	3-(1-(2-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L7)	52
2.3.2.8.	3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L8)	53
2.3.2.9.	3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L9)	53
2.3.2.10.	Хлоридо-[3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]- -паладијум (II) комплекс (С1)	54
2.3.2.11.	Хлоридо-[3-(1-(2-хидроксипропиламино)-етилиден)хроман-2,4-ди- -он]-паладијум (II) комплекс (С2)	54
2.3.2.12.	Хлоридо-[3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-ди- -он]-паладијум(II) комплекс (С3)	55
2.3.2.13.	<i>bis</i> [3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) ко мплекс (C4)	55

2.3.2.14.	<i>bis</i> [3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (С5)	56
2.3.2.15.	bis[3-(1-(3-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-палади јум(II) комплекс (С6)	56
2.3.2.16.	bis[3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-пал- -адијум(II) комплекс (С8)	57
2.3.2.17.	bis[3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-пал- адијум(II) комплекс (С9)	57
2.4.	БИОЛОШКА МЕРЕЊА	58
2.4.1.	In vitro антимикробни тест	58
2.4.1.1.	Тестирани микроорганизми	58
2.4.1.2.	Микродилуциона метода	58
2.4.1.3.	Диск дифузиона метода	59
2.4.2.	In vitro антитуморска активност	61
2.4.2.1.	Испитиване ћелијске линије, припрема и култивација	61
2.4.2.2.	МТТ колориметријски тест	
3.	РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА	63
3.1.	Одређивање структуре синтетисаних једињења	64
3.1.1.	Структура лиганда 3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хром- ан-2,4-диона (L3) и одговарајућег хлоридо-[3-(1-(3-хидроксипроп- -иламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекса (C3)	64
3.1.2.	Структура лиганада 3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман- 2,4-диона (L1) и 3-(1-(2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман- 2,4-диона (L2) и одговарајућих хлоридо-[3-(1-(2-меркаптоетилами- -но)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (C1) и хлоридо-[3-(1- (2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум- -(II) (C2) комплекса	81

3.1.0.	Структура3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дио- -на (L8) и 3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-ди- -она (L9) и одговарајућих <i>bis</i> [3-(1-(3-хидроксифениламино)-	
	-етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (С8) и <i>bis</i> [3-(1-(4-хи- -дроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (С9) комплекса.	00
	Kominiokou	98
2 0	Donutrony Sucrements Housen	102
3.2.	Резултати биолошких испитивања	102
3.2. 3.2.1.	Резултати биолошких испитивања Микробиолошка активност испитиваних једињења	102 102
3.2.3.2.1.3.2.2.	Резултати биолошких испитивања Микробиолошка активност испитиваних једињења Цитотоксичност испитиваних једињења	102 102 107
3.2.3.2.1.3.2.2.4.	Резултати биолошких испитивања Микробиолошка активност испитиваних једињења Цитотоксичност испитиваних једињења ЗАКЉУЧАК	102 102 107 113

ПРИЛОГ БИОГРАФИЈА ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

СКРАЋЕНИЦЕ

DNA	Deoxyribonucleic acid (Дезоксирибонуклеинска киселина)
¹ H NMR	Proton nuclear magnetic resonance (Протонска нуклеарна магнетна резонанца)
¹³ C NMR	Carbon-13 nuclear magnetic resonance (Угљеник-13 нуклеарна магнетна резонанца)
MT	Metallothionein (Металотионен)
DACH	1,2-Diaminocyclohexane (1,2-Диаминциклохексан)
RNA	Ribonucleic acid (Рибонуклеинска киселина)
PABA	para-Aminobenzoic acid (пара-Аминобензоева киселина)
DHFA	Dihydrofolic acid (Дихидрофолна киселина)
THFA	Tetrahydrofolic acid (Тетрахидрофолна киселина)
DFT	Density functional theory (Теорија функционала густине)
DPPH	2,2-Diphenyl-1-picrylhydrazyl radical (2,2-дифенил-1-пикрилхидразил радикал)
ROS	Reactive oxygen species (Реактивне кисеоникове врсте)
RNS	Reactive nitrogen species (Реактивне азотове врсте)
MAO	Monoamine oxidases (Моноамин оксидазе)
МРТР	1-Methyl-4-phenyl-1,2,3,6-tetrahydropyridine(1-Метил-4-фенил- 1,2,3,6-тетрахидропиридин)
AD	Alzheimer's disease (Алцајхмерова болест)
PD	Parkinson's disease (Паркинсонова болест)
Ach	Acetylcholine (Ацетилхолин)
AChE	Acetylcholinesterase (Ацетилхолинестераза)

TMS	Tetramethylsilane (Тетраметилсилан)
DMSO	Dimethyl sulfoxide (Диметилсулфоксид)
IR	Infrared (Инфра-црвени)
AAE	Average absolute error (Средња апсолутна грешк
ARE	Average relative error (Средња релативна грешка)
PED	Potential Energy Distribution (Потенцијана дистрибуција енергије)
MIC	Minimal inhibitory concentration (Минимална инхибиторна концентрација)
MMC	Minimum microbicidal concentration (Минимална микробицидна концентрација)
ZI	Zone of inhibition (Зона инхибиције)
TLC	Thin layer chromatography (Танкослојна хроматографија)
IC50	Концентрација једињења која доводи до смањења преживљавања ћелија за 50%
K ₂ [PdCl ₄]	Калијум-тетрахлоридопаладат(II)
MRC–5	Хумана здрава ћелијска линија плућног ткива
U251	Хумана ћелијска линија глиобластома
B16	Ћелијска линија меланома миша
HCT-116	Хумана ћелијска линија карцинома колона
MDA-MB-231	Ћелијска линија карцинома дојке

СЛИКЕ

Слика 1.1.	Кумарин (а) и хромон (б)	2
Слика 1.2.	Дрво Dipetryx odorata и његов плод	2
Слика 1.3.	Дафнин	3
Слика 1.4.	4-Хидроксикумарин	8
Слика 1.5.	3-ацетил-4-хидроксикумарин	10
Слика 1.6.	Новобиоцин (а), аморесинол (б) и острухин (в)	16
Слика 1.7.	Варфарин (а) и дикумарол (б)	17
Слика 1.8.	Геипарварин	18
Слика 1.9.	(+)-Каланолид А (а) и (-)-каланолид Б (б)	18
Слика 1.10.	Скополетин (а) и декусинол (б)	19
Слика 1.11.	Хемијске структуре кумарина који делују као инхибитори МАО	20
Слика 1.12.	Ескулетин (а) и 4-метилескулетин (б)	21
Слика 1.13.	<i>cis</i> -диамминдихлоридоплатина(II)	24
Слика 1.14.	Начини координовања комплекса платине за молекул DNK	25
Слика 1.15.	Механизами дејства комплекса <i>cis</i> -платине у организму	26
Слика 1.16.	Апоптоза и некроза	27
Слика 1.17.	Карбоплатина (а), оксалиплатина (б) и лабоплатина (в)	28
Слика 1.18.	<i>cis</i> -[PdCl ₂ (DACH)]	29
Слика 1.19.	Комплекси паладијума(II) са 1,10-фенантролином (а) и <i>trans-</i> изомер паладијум(II) комплекса са волуминозним N-донорским лигандом (б)	30

Слика 1.20.	Комплекс паладијума(II) са дериватом кумарина	31
Слика 1.21.	Места дејства антимикрибних агенаса	34
Слика 1.22.	Места дејства антигљивичних агенаса	35
Слика 1.23.	Паладијум(II)-јон координован за антибиотике из групе тетра- -циклина	36
Слика 1.24.	Паладијум(II) комплекс са флуорохинолином као лигандом	36
Слика 3.1.	Кристална структура L3 (а), оптимизована структура L3 (б) и оптимизована структура C3 (в)	64
Слика 3.2.	Начин формирања интра и интер молекулских водоничних веза молекула L3	68
Слика 3.3.	Експериментални и симулирани IR спектри за L3 и C3	80
Слика 3.4.	Оптимизоване структуре једињења L1 (а), L2 (б), C1 (в) и C (г).	81
Слика 3.5.	Експериментални и симулирани IR спектри за L1 и C1	84
Слика 3.6.	Експериментални и симулирани IR спектри за L2 и C2	84
Слика 3.7.	Кристална структура L4 (а), оптимизована структура L4 (б) и оптимизована структура C4 (в)	85
Слика 3.8.	Начин формирања интра и интер молекулских водоничних веза молекула L4	86
Слика 3.9.	Експериментални и симулирани IR спектри за L4 и C4	88
Слика 3.10.	Кристална структура L5 (а), оптимизована структура L5 (б) и оптимизована структура C5 (в)	89
Слика 3.11.	Кристална структура L6 (а), оптимизована структура L6 (б) и оптимизована структура C6 (в)	90
Слика 3.12.	Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза молекула L5	91
Слика 3.13.	Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза молекула L6	92

Слика 3.14.	Експериментални и симулирани IR спектри за L5 и C5	94
Слика 3.15.	Експериментални и симулирани IR спектри за L6 и C6	94
Слика 3.16.	Кристална структура L7 (а) и оптимизована структура L7 (б)	95
Слика 3.17.	Симулирни и експериментални IR спектри за L7	98
Слика 3.18.	Оптимизоване структуре молекула L8 (а), L9 (б), C8 (в) и C9 (г)	98
Слика 3.19.	Експериментални и симулирани IR спектри за L8 и C8	100
Слика 3.20.	Експериментални и симулирани IR спектри за L9 и C9	101
Слика 3.21а.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9, С8 и С9 на ћелијској линији НСТ–116	109
Слика 3.21б.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9 , C8 , C9 и <i>cis</i> -Pt на ће- -лијској линији HCT–116	109
Слика 3.22а.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9 , C8 и C9 на ћелијској линији MRC–5	110
Слика 3.22б.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9 , C8 , C9 и <i>cis</i> -Pt на ће- -лијској линији MRC–5	110
Слика 3.23а.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9 , С8 и С9 на ћелијској линији MDA–MB–231	111
Слика 3.2б.	<i>In vitro</i> цитотоксичност једињења L7–L9 , C8 , C9 и <i>cis</i> -Pt на ћелијској линији MDA–MB–231	111
Слика 3.24.	<i>In vitro</i> цитотоксичност комплекса С3 и L3 према ћелијским линијама U251 и B16	112

ШЕМЕ

Шема 1.1.	Биосинтеза кумарина	5
Шема 1.2.	Биосинтеза умбелиферона	5
Шема 1.3.	Синтеза кумарина Перкинова рекција, 1969	6
Шема 1.4.	Синтеза кумарина (Кневенагелова реакција, 1891)	7
Шема 1.5.	Синтеза деривата кумарина (Фон Пекманова реакција, 1884)	8
Шема 1.6.	Аншуцова синтеза 4-хидроксикумарина	8
Шема 1.7.	Бојд-Робертсонова синтеза 4-хидроксикумарина	9
Шема 1.8.	Циглер-Јунекова синтеза 4-хидроксикумарина	9
Шема 1.9.	Ацетилација 4-хидроксикумарина са ацетилхлоридом уз пиридин или пиперидин као катализатор	11
Шема 1.10.	Синтеза 3-ацетил-4-хидроксикумарина из 4-хидроксикумарина са киселином или анхидридом сирћетне киселине уз фосфороксихлорид као катализатор	11
Шема 1.11.	Синтеза 3-ацетил-4-хидроксикумарина диацетилацијом 4-ацет окси-3-ацетил кумарина	12
Шема 1.12.	Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу фенил триметил-амонијум трибромида	12
Шема 1.13.	Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу брома и сирћетне киселине	13
Шема 1.14.	Редукција 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу Zn/AcOH/HCl	13
Шема 1.15.	Реакција деацетилације помоћу концентроване сумпорне киселине	14
Шема 1.16.	Кондензовање 3-ацетил-4-хидроксикумарина са аминима	14
Шема 2.1.	Синтеза лиганада L1–L9	43

Шема 2.2.	Синтеза комплекса С4–С6, С8–С9	44
Шема 2.3.	Синтеза комплекса С2 , С3	44
Шема 2.4.	Синтеза комплекса С1	45

табеле

Табела 2.1.	Основни кристалографски подаци, као и подаци за L3 и L4	46
Табела 2.2.	Основни кристалографски подаци за L5 и L6	47
Табела 2.3.	Основни кристалографски подаци за L7	48
Табела 2.4.	Тестирани микроорганизми L1, L2, L4-L6 и C1, C2, C4-C6	60
Табела 2.5.	Тестирани микроорганизми узорцима L7-L9 и C8, C9	60
Табела 3.1.	Експериментално одређене дужине ваза за једињења L3–L7	61
Табела 3.2.	Експериментално одређене вредности углова веза за лиганде L3–L7	67
Табела 3.3.	Водоничне везе за L3 [Å и °]	68
Табела 3.4.	Израчунате вредности дужина веза за лиганде L1–L9	69
Табела 3.5.	Израчунате вредности углови веза за лиганде L1–L9	70
Табела 3.6.	Израчуната и експериментална ¹ Н NMR хемијска померања за лиганде L1–L9	73
Табела 3.7.	Израчуната и експериментална ¹ Н NMR хемијска померања за комплексе С1–С9.	74
Табела 3.8.	Израчуната и експериментална ¹³ С NMR хемијска померања за лиганде L1–L9	75
Табела 3.9.	Израчуната и експериментална ¹³ С NMR хемијска померања за комплексе С1–С9	76
Табела 3.10.	Израчунате вредности дужина веза за комплексе С1–С9	77
Табела 3.11.	Израчунате вредности углова веза за комплексе С1–С9	78
Табела 3.12.	Водоничне везе молекула L4 [Å и °]	86
Табела 3.13.	Водоничне везе молекула L5 и L6 [Å и °]	91

Табела 3.14.	Антимикробна активност лиганада (L1, L2, L4) и одговарајућих комплекса (C1, C2, C4)	104
Табела 3.15.	Антимикробна активност лиганада (L5, L6) и одговарајућих комплекса (C5, C6) и позитивна контрола	105
Табела 3.16.	Антимикробна активност лиганада (L7-L9) и одговарајућих комплекса (C8 , C9) и позитивна контрола	106
Табела 3.17.	IC ₅₀ (µМ) вредности након 24h и 72h	108
Табела 3.18.	IC50 (µМ) вредности након 24h и 48h	108

ИЗВОД

Биљни екстракти који садрже деривате кумарина су се често користили као биљни лекови. Из тих разлога деривати кумарина су интензивно проучавани и утврђено је да ова једињења показују значајне биолошке особине као што су: антиоксидативне, антикоагулационе, антимикробне, антитуморске итд.

С друге стране комплексна једињења сама или у комбинацији са другим једињењима, већ дужи низ година се користе у медицини за лечење бројних болести. Ова једињења имају примену у медицини као антимикробни агенси, за лечењење малигних болести, реуматског артритиса итд. Због широког спектра биолошке активности како деривата кумарина тако и комплексних једињења у оквиру ове докторске дисертације синтетисано је девет нових деривата кумарина и осам одговарајућих паладијума(II) комплекса и испитивана је њихова *in vitro* биолошка активност. Деривати кумарина су коришћени као лиганди у синтези паладијума(II) комплекса. Карактеризација синтетисаних једињења је извршена помоћу: рендгенске стуктурне анализе, спектроскопских (IR, ¹H NMR и ¹³C NMR) и DFT метода.

Структурна анализа је показала да сва једињења формирају шесточлани прстен преко интрамолекулске водоничне везе N–H···O, што омогућава да се молекули јављају у кетоенолној таутомерној форми. Сва добијена једињења имају E геометрију на егзоцикличној двострукој C3=C1' вези. Рендгентска структурна анализа и DFT метода су потврдиле да су L1–L3 молекули планарни, док је за остале молекуле L4–L9 нађено да кумарински и анилински делови молекула нису планарни.

In vitro антимикробна активност синтетисаних лиганада и одговарајућих комплекса паладијума(II) тестирана је микродилуционом и диск дифузионом методом. Микродилуционом методом одређене су минималне инхибиторне (MIC) и минималне микробицидне концентрације (MMC), док диск дифузионом методом је одређена зона инхибиције (ZI) испитиваних једињења. На основу резултата антимикробне анализе утврђено је да једињења L1-L6 и C1-C6 показују слабу до умерене антимикробну активност. С друге стране лиганди и комплекси L7-L9 и C8 и C9 су показали веома добру антимикробну и антифунгалну активност.

In vitro цитотоксичност је испитивана МТТ тестом. Овом методом је одређена вредност IC₅₀ (концентрација једињења која доводи до смањења преживљавања ћелија за 50%). Цитотоксичност **L7–L9, C8** и **C9** је испитивана на ћелијским линијама колоректалног карцинома HCT-116, карцинома дојке MDA-MB-231 и здраве ћелијске линије из плућног ткива MRC-5, након 24h и 72h, док цитотоксичност **L3** и **C3** је испитивана на хуманој ћелијској линији глиобластома U251 и ћелијској линији меланома миша B16 након 24h и 48h. Резултати MTT теста испитиваних једињења су обећавајући.

SUMMARY

Herbal extracts, which contains coumarin derivatives, were often used as herbal remedies. For these reasons, the coumarin derivatives have been intensively studied and it has been found that these compounds indicate significant biological properties such as: antioxidant, anticoagulant, antimicrobial, antitumor, etc.

On the other hand, complex compounds, alone or in combination with other compounds, have been used for many years in medicine for the treatment of many diseases. These compounds are used in medicine as antimicrobial agents, for the treatment of malignant diseases, rheumatoid arthritis, etc. Because of the wide range of biological activity, both coumarin derivatives and complex compounds, nine new coumarin derivatives and eight corresponding palladium(II) complexes were synthesized. For all of these compounds biological activity was tested *in vitro*. Coumarin derivatives were used as ligands in the synthesis of the palladium(II) complexes. The characterization of the synthesized compounds was determinate using X-ray structural analysis, spectroscopic (IR, ¹H NMR and ¹³C NMR) and DFT methods.

Structural analysis has shown that all compounds form a six-membered ring through the intramolecular hydrogen bond N–H···O, which allows the molecules to appear in the keto-enol tautomeric forms. For all compounds it was found *E* geometry on the exocyclic double C3 = C1' bond. X-ray structural analysis and DFT method confirmed that **L1-L3** molecules are planar, while for other molecules **L4-L9** it was found that coumarin and aniline moieties are not planar.

In vitro antimicrobial activity of synthesized ligands and corresponding palladium(II) complexes was tested with microdilution and disc diffusion method. The microdilution method has determined the minimum inhibitory (MIC) and minimum microbicidal concentrations (MMC), while the disc diffusion method has determined the inhibition zone (ZI) of the investigated compounds. Based on the results of the antimicrobial analysis, it has been found that the compounds **L1-L6** and **C1-C6** have shown a low to moderate antimicrobial activity. On the other hand, ligands **L7-L9** and complexes **C8** and **C9** have shown very good antimicrobial and antifungal activity.

In vitro cytotoxicity was tested by MTT assay. The value IC₅₀ was determined (concentration of the compound which leads to a decrease in cell survival by 50%) using this method. Cytotoxicity **L7-L9**, **C8** and **C9** was examined on cell lines of colorectal carcinoma HCT-116, breast cancer MDA-MB-231 and healthy pulmonary cell MRC-5, after 24h and 72h, while the cytotoxicity of **L3** and **C3** was examined on the human cell line of glioblastom U251 and the melanom cell line of a mouse B16 after 24h and 48h. The results of the MTT test of the examined compounds are promising.

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Кумарини

Кондензовањем пиронског и бензеновог прстена настаје нова класа хетероцикличних једињења која је позната под именом бензопирони. Бензопирони се деле на α-пироне и γ-пироне. Први су познати под називом кумарини, а други као хромони. Они се међусобно разликују једино према положају карбонилне групе у пиронском прстену (Слика 1.1).

Слика 1.1. Кумарин (а) и хромон (б)

Вогел (A. Vogel) је први пут изоловао кумарин 2*H*-хромен-2-он (Слика 1.1(а)) 1820. године, који је познат по мирису ваниле или свеже покошене траве, из биљке *Coumarouna odorata Aube (Dipetryx odorata)*, по којој је и добио име *Coumarou*, што на језику јужноамеричких индијанаца из Француске Гвајане значи дрво (Слика 1.2). Ово дрво је распрострањено у Венецуели, Колумбији, Гвајани и Бразилу, где достиже висину од 30-45 m [1].

Слика 1.2. Дрво Dipetryx odorata и његов плод

Још пре изолавања кумарина 1812. године, изолован је дафнин (Слика 1.3) из цветне биљке *Daphne alpine* која припада породици *Thymelaeaceae*. Нажалост, његова структура у то време није била позната. Тек 1930. године она је детаљно описана као 8-хидрокси-7-0-β-D-глукозилкумарин [2-6]. Данас можемо рећи да је то у ствари био први откривени дериват кумарина.

Слика 1.3. Дафнин

Кумарини и његови деривати су веома распрострањени у природи, нарочито у биљном свету, одакле је до данас изоловано више од 1300 деривата кумарина. Ова једињења су локализована у различитим деловима биљака (корену, кори, стаблу, плоду и листу) које припадају фамилијама *Rutaceae*, *Umbelliferae (Apiaceae), Compositae (Asteraceae), Leguminosae, Moraceae* [7]. Њихова улога у биљкама је веома разноврсна, али још увек није потпуно разјашњена. Неки кумарински деривати су укључени у регулацију раста, фотосинтезу и контролу дисања [8], док други делују као инхибитори раста [9,10], а такође се може рећи и да су фитоалексини, јер их биљке синтетишу услед патогене инфекције [11]. Кумарини нису пронађени само у биљкама, већ и у производима метаболизма неких микроорганизама и животиња [12-16].

Деривати кумарина су показали широк спектар физиолошког деловања, због чега се биљни екстракти који их садрже често користе против цревних обољења, парализе, тифуса [17], као антикоагуланти [18-21], за лечење леукодермије [22] итд. Ова једињења су због свих особина, од самог почетка њиховог проучавања, привукла пажњу многих хемичара. Тако да поред испитивања биолошке активности природних кумарина, радило се и на открићима нових путева и метода за синтезу нових кумаринских деривата.

Већину биолошких активности природних кумарина описали су Фон Вердер (Fon Verder) 1936. године и Бозе (Bose) 1958. године [23,24], док је 1964. године Coune (Soine) дошао, до за то време, потпуно нових сазнања о биолошким и фармаколошким особинама, како природних, тако и синтетичких кумарина [25].

1.2. Добијање кумарина

Добијање ове класе једињења можемо поделити у две групе: биоситезу која се одвија у биљном и животињском свету и лабораторијско добијање, које је резултирало бројним синтетичким методама које су хемичари развили у циљу њиховог добијања.

1.2.1. Биосинтеза кумарина

Биосинтеза кумарина се врши у биљакама из циметне киселине која се формира у метаболичком циклусу шикминске киселине. Биолошки кораци потребни за конверзију су следећи: прво се одвија хидроксилација бензена у *orto* положају, затим се на кисеоник у *orto* положају веже глукоза, онда долази до (*E-Z*) изомеризације двоструке везе бочног низа помоћу ензима изомеразе. На овај начин се добија *о*-кумаринска киселина која садржи молекул глукозе. У следећем кораку долази до откидања глукозе и до затварања пиронског прстена уз формирање кумарина. Глукоза је овде помоћни молекул који помаже при *cis-trans* изомерији (Шеме 1.1 и 1.2) [7]

Шема 1.1. Биосинтеза кумарина

Шема 1.2. Биосинтеза умбелиферона

1.2.2. Лабораторијско добијање кумарина

Када је у питању лабораторијско добијање, познато је неколико општих метода у којима се кумарински прстен може класично синтетисати:

- 1. Перкинова реакција (Sir William Henry Perkin, британски хемичар, 1838-1907);
- 2. Кневенагелова реакција (Emil Knoevenagel, немачки хемичар, 1865-1921);
- 3. фон Пекманова реакција (Han von Pechmann, немачки хемичар, 1850-1902).

1.2.2.1. Перкинова реакција

Перкинова реакција је кондензција ароматичних алдехида с анхидиридима алифатичних киселина као активних метиленских једињења у присуству алкалних соли органских киселина или терцијерних амина као базних катализатора. Активна метиленска једињења су једињења која имају две електрон-привлачне групе које су везане за исту метиленску групу као нпр. 1,3-дикарбонилна једињења и њима слична једињења типа X-CH₂-X (X = NO₂, COOH, COOR, CN) и малонска киселина и њени деривати. Кумарин (Слика 1.1(а)) је први пут синтетисао Перкин користећи салицилдехид и анхидрид сирћетне киселине у присуству натријум-ацетата. Ова реакција је пример алдолне кондензације и позната је као Перкинова реакција (Шема 1.3) [26].

Шема 1.3. Синтеза кумарина (Перкинова рекција)

1.2.2.2. Кневенагелова реакција

Кневенагелове реакције су базно-катализоване кондензације алдехида и кетона с активним метиленским једињењима. Ове реакције се обично изводе у присуству

каталитичких количина амонијака или примарних и секундарних амина (пиперидина и диетил-амина). Поред базних катализатора могу се употребити и Луисове киселине (бор--трифлуорид и алуминијум-трихлорид) као катализатори. Једноставна синтеза кумарина је извршена коришћењем дикалијум-*о*-метоксибензилидено-малоната у приносу од 60-80% [27]. Малонати се добијају из одговарајућег *о*-метоксибензалдехида и диетилмалоната под Кневенагеловим условима (Шема 1.4).

Шема 1.4. Синтеза кумарина (Кневенагелова реакција)

1.2.2.3. Пекманова реакција

Синтезу кумаринског прстена кондензовањем фенола са β-кетоестрима у присуству сумпорне киселине, објавили су 1883. године Пекман и Дуизберг (Pechmann и Duisberg) (Шема 1.5). Принос реакције зависи од супституисаности фенола као и од структуре β-кетоестра [28]. Пекманова синтеза доживела је широку примену у синтези кумарина због своје једноставности и јефтиних полазних реагенаса.

Шема 1.5. Синтеза деривата кумарина (фон Пекманова реакција)

1.3. 4-Хидроксикумарин

4-хидроксикумарин (Слика 1.4) се разликује по хемијским особинама како од самог кумарина тако и од других хидроксидеривата. Разлог је присутво β-кетоестарског система који битно стабилизује кумаринску основу повећавајући му ароматичност. Бензенов прстен 4-хидроксикумарина је мање реактиван од обичног бензеновог прстена, док α-пиронов прстен врло лако ступа у реакције супституције, при којим настају 3-супституисани деривати 4-хидроксикумарина. Ово једињење подлеже како електрофилним, тако и нуклеофилним супституцијама најчешће у положају 3 [9,29].

Слика 1.4. 4-хидроксикумарин

1.3.1. Методе синтезе 4-хидроксикумарина

1.3.1.1. Аншуцова (R. Anschutz) синтеза

4-хидроксикумарин се може добити Аншуцовом синтезом у реакцији хлорида ацетсалицилне киселине и диетилестра малонске киселине (Шема 1.6) [30].

Шема 1.6. Аншуцова синтеза 4-хидроксикумарина

1.3.1.2. Бојд-Робертсонова (J. Boyd-A. Robertson) синтеза

У овој реакцији 4-хидроксикумарин се добија кондензацијом *о*-хидрокси--ацетофенона са диетилестром угљене киселине уз присуство елементарног натријума (Шема 1.7) [31].

Шема 1.7. Бојд-Робертсонова синтеза 4-хидроксикумарина

1.3.1.3. Циглер-Јунекова (E. Ziegler-A. Junek) синтеза

Деловањем безводног алуминијум-трихлорида на етил-фенилмалонат при температури од 180°С настаје 4-хидроксикумарин (Шема 1.8) [32].

Шема 1.8. Циглер-Јунекова синтеза 4-хидроксикумарина

1.4. З-Ацетил-4-хидроксикумарин

3-ацетил-4-хидроксикумарин (Слика 1.5) је једињење са израженом антибактеријском, антифунгалном и антиоксидативном активношћу. Ово једињење инхибира раст неких бактерија као што су: *Staphylococcus aureus, Escherichia coli, Micrococcus lysodeikticus, Bacillus subtilis и Klebsiella pneumoniae*, као и неких гљива нпр. *Candida albicans, Fusarium oxysporum, Fusarium solani и Fusarium verticillioides* [33,34]. Захваљујући овим особинама 3-ацетил-4-хидроксикумарин је постао интересантан за истраживаче због чега су развијене бројне методе за његову синтезу, испитивана његова реактивност, као и биолошка активност како самог 3-ацетил-4-хидроксикумарина тако и његових деривата.

Слика 1.5. 3-ацетил-4-хидроксикумарин

1.4.1. Методе синтезе 3-ацетил-4-хидроксикумарина

3-ацетил-4-хидроксикумарин као важан производ и интермедијер у аналитичкој, фармацеутској и биохемији, може се синтетисати на неколико начина, при чему се као полазни реактанти углавном користе 4-хидроксикумарин или фенол.

1.4.1.1. Синтеза I

Директним ациловањем 4-хидроксикумарина са ацетил хлоридом помоћу пиридина или пиперидина као катализатора, настаје 3-ацетил-4-хидроксикумарин (Шема 1.9) [35].

Шема 1.9. Ацетилација 4-хидроксикумарина са ацетилхлоридом уз пиридин или пиперидин као катализатор

1.4.1.2. Синтеза II

У реакцији 4-хидроксикумарина са сирћетном киселином или анхидридом сирћетне киселине у присуству фосфороксихлорида као катализатора добија се 3-ацетил-4-хидроксикумарин (Шема 1.10) [36].

Шема 1.10. Синтеза 3-ацетил-4-хидроксикумарина из 4-хидроксикумарина са сирћетном киселином или анхидридом сирћетне киселине уз фосфороксихлорид

као катализатор

1.4.1.3. Синтеза III

3-ацетил-4-хидроксикумарин је могуће синтетисати и путем киселинско катализоване диацетилације 4-ацетокси-3-ацетилкумарина (Шема 1.11) [37].

Шема 1.11. Синтеза 3-ацетил-4-хидроксикумарина диацетилацијом 4-ацетокси-3-ацетил кумарина

1.4.2. Реакције 3-ацетил-4-хидроксикумарина

1.4.2.1. Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина

Бромовање 3-ацетил-4-хидроксикумарина са фенил-триметил-амонијум-три--бромидом у тетрахидрофурану даје висок принос 3-(2-бромацетил)-4-хидрокси--кумарина (Шема 1.12) [36].

Шема 1.12. Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу фенилтриметил-амонијум трибромида

Када се бромовање врши помоћу брома и сирћетне киселине настаје 6-бром-3--ацетил-4-хидроксикумарин (Шема 1.13) [38].

Шема 1.13. Реакција бромовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу брома и сирћетне киселине

1.4.2.2. Редукција 3-ацетил-4-хидроксикумарина

Редукцијом 3-ацетил-4-хидроксикумарина добија се 3-етил-4-хидроксикумарин. Реакција се изводи тако што се додаје цинк у праху у малим порцијама у раствор етанола и глацијалне сирћетне киселине која садржи малу количину хлороводоничне киселине, како би се задржале соли цинка које настају током реакције у раствору (Шема 1.14) [39].

Шема 1.14. Редукција 3-ацетил-4-хидроксикумарина помоћу Zn/AcOH/HCl

1.4.2.3. Реакција диацетиловања 3-ацетил-4-хидроксикумарина

Јунг (J. C. Jung) и сарадници су показали да третман 3-ацетил-4-хидроксикумарина са концентрованом сумпорном киселином даје 4-хидроксикумарин са приносом 90,2% (Шема 1.15) [40].

Шема 1.15. Реакција деацетилације помоћу концентроване сумпорне киселине

1.4.2.4. Реакција кондензовања 3-ацетил-4-хидроксикумарина са аминима

3-ацетил-4-хидроксикумарин се може кондензовати са аминима конвенционалном методом при чему настају енамини. У оквиру ове докторске дисертације су управо рађене синтезе деривата кумарина у енаминском облику и испитивана њихова биолошка активност (Шема 1.16).

Шема 1.16. Кондензовање 3-ацетил-4-хидроксикумарина са аминима

1.5. Биолошка активност кумарина

Бројне биолошке активности се могу приписати кумаринима и њиховим дериватима. Њихова биолошка својства се могу повезати са њиховом структуром, односно постојањем лактонског прстена, двоструке везе у положају 3-4 и присуством различитих супституената на прстеновима. Важне биолошке активности кумарина су: антибактеријска, антикоагулантна, антиканцерогена, антивирусна, антиоксидативна и ензимска инхибиција.

1.5.1. Антибактеријска активност

Кумарини показују значајну активност против различитих врста микроорганизама. Сам кумарин нема изражену антибактеријску активност, али деривати који садрже различите дуголанчане угљоводоничне супституенте у својој структури имају снажан ефекат на широк спектар грам-позитивних и грам-негативних бактерија [41]. Најактивнији природни антибиотик из кумаринске групе је новобиоцин (Слика 1.6). Антибактеријски спектар новобиоцина је прилично другачији од других познатих антибиотика, јер делује како против грам-позитивних (Staphylococcus aureus, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae, Corynebacterium diphtheriae) тако и против грам-негативних (Haemophilus influenzae, Neisseria meningitidis, Pasteurella) бактерија [42-44]. Кумермицин као природни антибиотик је сличан новобиоцину, али је 50 пута активнији против неких бактерија као што су: Staphylococcus, Escherichia coli, Klebsiella [45]. Ови кумарински антибиотици су снажни инхибитори репликације DNA [46]. Такође, и неки други једноставни природни деривати кумарина као што су: аморесинол и острухин (Слика 1.6) су активни против широког спектра бактерија (Staphylococcus aureus, Micrococcus luteus, Bacillus megaterium) [41], док синтетички 3ацетил-4-хидроксикумарин што је већ и поменуто инхибира раст неких бактерија и гљива [33].

(a)

(б)

Слика 1.6. Новобиоцин (а), аморесинол (б) и острухин (в)

1.5.2. Антикоагулантна активност

Кумарини се широко примењују као орални антикоагуланти. Они показују терапеутске ефекте тако што делују као компетитивни инхибитори витамина К, што је битно за биосинтезу протромбина, чиме се контролише флуидност крви и елиминише токсични ефекат крварења. Они се апсорбују релативно брзо, али њихов ефекат је спор. Главни кумарински антикоагуланти су варфарин и дикумарол (Слика 1.7) [47,48].

Слика 1.7. Варфарин (а) и дикумарол (б)

Добра антикоагулациона својства показују и други кумарини нпр: циклокумарол, тромексан, аценокумарол [49,50].

1.5.3. Антиканцерогена активност

Кумарини су се показали изузетно ефикасни у лечењу канцера, као и у ублажавању нежељених ефеката узрокованих радиотерапијом [51]. Активност ових једињења се заснива на регулацији различитих ћелијских путева који су укључени у карциногенезу [52,53]. Главни представник кумарина са израженом *in vitro* цитостатском активношћу је природни дериват кумарина геипарварин, изолован из биљке *Geijera parviflora Lindl* (Слика 1.8) [54]. Због ових особина геипарварин је постао интересантан за синтезу нових аналога који обећавају добру антитуморску активност.

In vitro испитивања цитотоксичности 4-хидроксикумарина према меланому и немалигним ћелијама показала су да се он може користити као ефикасни помоћни агенс у терапији меланома [55]. Хидроксикумарини са нитро групама на ароматичном прстену су се показали као селективни антипролиферативни агенси, односно као једињења која селективно уништавају малигне ћелије бубрега [56,57].

Генерално, деривати кумарина показују антитуморску активност на неколико линија туморских ћелија код људи. Доказано је да инхибирају ћелијску пролиферацију ћелија рака желуца, рака простате, малигног меланома и карцинома бубрега [58].

Слика 1.8. Геипарварин

1.5.4. Антивирусна активност

Антивирусна активност кумарина се у суштини заснива на инхибицији HIV-1 протеазе (HIV-PR) и HIV-1 интегразе [59-62]. Потенцијалну анти-HIV активност показали су (+)-каланолид А и (-)-каланолид Б (Слика 1.9) који су изоловани из биљака *Calophyllum cerasiferum Vesque* и *Calophyllum inophylum Linn* из породице *Clusiaceae* [63].

Из породице биљака *Clusiaceae* изоловани су и други кумарини са потенцијалном анти-HIV активношћу као што су: инофилолид, инофилум Б, инофилум Ц, инофилум П и инофилум Е [64].

Слика 1.9. (+)-Каланолид А (а) и (-)-каланолид Б (б)

1.5.5. Ензимска инхибиција

Неки природни и синтетички деривати кумарина су добри инхибитори ензима који су одговорни за неке неуродегенеративне болести као што су Алцхајмерова болест (*Alzheimer disease* (AD)) и Паркинсонова болест (*Parkinson disease* (PD)). Сматра се да AD настаје због ниског нивоа холина, нарочито ацетилхолина (ACh) у мозгу, а одржавање или регенерација ACh може ублажити симптоме болести. Скополетин и декусинол (Слика 1.10) су добри инхибитори ацетилхолинестеразе (AChE) ензима који је одговоран за хидролизу неуротрансмитера ACh у сирћетну киселину и холин [65,66].

Слика 1.10. Скополетин (а) и декусинол (б)

Бројни синтетички кумарински деривати (Слика 1.11) делују и као инхибитори ензима моноамин-оксидазе (МАО) и на тај начин представљају могуће терапеутске агенсе у лечењу Паркинсонове болести [67]. МАО је одговаран за биотрансформацију 1-метил-4-фенил-1,2,3,6-тетрахидропиридина (МРТР) у 1-метил-4-фенилпиридин неуротоксин који је продукт Паркинсонове болести [68].

Слика 1.11. Хемијске структуре кумарина који делују као инхибитори МАО

1.5.6. Антиокидантна активност

Истраживања су показала да су кумарини са хидроксилним групама на бензеновом прстену добри антиоксиданти. Ова једињења имају способност хватања реактивних кисеоникових (ROS) и азотових (RNS) врста [69,70] и често се користе као инхибитори циклооксигеназе и липооксигеназе у запаљенском циклусу [71]. Они своје антиоксидативно дејство могу испољавати преко неколико различитих механизама као нпр. трансфер атома водоника, трансфер протона праћен трансфером електрона и трансфер електрона праћен трансфером протона. Ови механизми деловања су последица њихове структурне сличности са флавоноидима и бензофенонима [72]. Досадашња *in vitro* испитивања кумарина и његових деривата су показала да ескулетин има највећу способност "хватања" слободних радикала, а да нешто слабију активност има 4-метилескулетин (Слика 1.12) [73].

Испитивања дихидрокси деривата 4-метилкумарина су потврдила да је *orto* положај хидроксилних група одговоран за одличну антиоксидативну активност.

orto-дихидрокси распоред је у стању да формира радикал који је стабилизован резонанцијом, односно делокализацијом неспареног електрона и да награди интрамолекулске водоничне везе [74].

Треба истаћи да 3-ацетил-4-хидроксикумарин показује значајан антиоксидативни капацитет. За њега је измерена инхибиторна концентрација IC₅₀ 2,35 mM по DPPH есеју, што је знатно ниже од познато добрих антиоксиданаса као што су кверцетин 4,6 mM и гална киселина 3,92 mM, односно на нивоу је најбољих антрахинонских антиоксиданаса пурпурина 2,0 mM и псеудопурпурина 1,7 mM [34,75,76].

Слика 1.12. Ескулетин (а) и 4-метилескулетин (б)

1.6. Хемотерапеутски агенси

Инфективне болести су некада биле највећи узрочник смрти у свету. Деца су масовно умирала недуго након рођења, туберкулоза је била велика претња за сиромашне, а и сифилис је такође био проблем многих. Треба истаћи у то време природних антибиотика као што су еметин и хинин је било веома мало, а и деловали су на мали број микроорганизама. Осим ових природних антибиотика, као антимикробни лекови користила су се и једињења неких метала. На пример, једињења сребра су се користила за дезинфекцију, а једињења бизмута и арсена за лечење сифилиса и других полних болести.

Открићем сулфамидских једињења (пронтосил и пронтаблин) 1935. године почиње ера антимикробне терапије. Александар Флеминг (Alexander Fleming) је 1929. године открио пеницилин, који су десет година касније Чен и Флори (Chain и Florey) пречистили и утврдили да је изразито мало токсичан, а да је врло ефикасан у борби против инфекција у експерименталним условима. Већ 1940. године пеницилин је први пут употребљен код болесника који је имао бројне апсцесе на кожи и у плућима, као антимикробни агенс. Његово коришћење је довело до повлачења апсцеса и пада температуре. Открићем сулфамидских једињења, пеницилина и других антибиотика у периоду од 1900-1980. године стопа смртности од инфективних болести опала је 20 пута. Нажалост, стопа смртности се удвостручила у периоду 1980-2000. године [77], због ширења HIV инфекција и резистентних бактеријских патогена, као што су метицилин-резистентни сојеви *Staphylococcus aureus* (MRSA), ванкомицин-резистентне ентерококе, мултирезистентне грам-негативне бактерије и мултирезистентни сојеви *Mycobacterium tuberculosis*.

Поред инфективних болести, данас се и канцери убрајају у водеће узроке глобалне смртности. Канцер је болест коју карактерише неконтролисана деоба малигних ћелија у одређеном делу организма са потенцијалном могућношћу да се прошире на остале делове тела. Осим тога, малигне ћелије, карактерише и смањење или губитак диференцијације, односно губљење фенотипских одлика ткива из ког су потекле, што представља примарну разлику између малигних и бенигних тумора [78]. Према подацима Светске здравствене организације од канцера је у 2012. години оболело око 14,1 милона људи, где је чак код 8,2 милона људи исход био смртоносан [79].

Данас је познато више од 100 различитих врста рака који су заступљени у људској популацији. Најчешће дијагностиковани типови рака су код мушкараца рак плућа, рак простате, колоректални рак и рак желуца, док се код жена најчешће јављају рак дојке, колоректални рак, рак плућа и рак грлића материце. Обзиром да су главни узрочници рака дуван, стрес, гојазност, недовољна физичка активност, радијација, загађена животна средина, сматра се да чак 30% канцера се може спречити избегавањем фактора ризика. Такође, бројни карциноми су узроковани инфективним болестима. Узрочник ових инфективних болести могу бити вируси као што су: хумани папилома вирус (рак грлића материце), хепатитис Б и Ц (хепатоцелуларни карцином), *Epstein-Barr* вирус (EBV) (лимфопролиферативни поремећаји и рак назофаринкса). Осим тога, и бактеријске инфекције могу да повећају ризик од канцера као што је случај са *Helicobacter pylori* која узрокује рак желуца.

За третман лечења инфективних болести и канцера користе се разноврсни природни и синтетички хемотерапеутски агенси, а медицински третман овим агенсима је познат под именом хемиотерапија. Примена хемиотерапије има за главни циљ да заустави виталне функције инвазивних биолошких агенаса микроорганизама, паразита или канцерских ћелија, као и њихову елиминацију из организма. Треба истаћи да је

изузетно важно да се хемиотерапијом не оштете здраве ћелије, што се у пракси изузетно ретко постиже. Обично се јављају бројни нежељени ефекати, међу којима је свакако и оштећење здравих ћелија. Да би се они избегли, основни циљ је да се постигне селективна токсичност, односно, да је токсично дејство израженије на болесним него на здравим ћелијама. Селективна токсичност постиже се деловањем на специфичне осетљиве мете које не постоје у ћелијама домаћина или су, уколико постоје ове мете недоступне и значајно различите. Као осетљиве мете могу послужити различите ћелијске структуре, метаболички путеви, ензими, гени и генски продукти. Већа различитост између ћелија домаћина и инвазивног биолошког агенса олакшава проналажење расположивих хемотерапеутских мета и обезбеђује већу селективну токсичност.

Водећи проблеми у третманима инфективних и канцерогених болести је појава резистенције на примењене хемиотерапеутске лекове, као и њихова токсичност. Из тих разлога хемичари интензивно раде на изоловању и синтези нових једињења у циљу открића лекова који се могу ефикасно применити у борби против ових болести.

1.6.1. Комплекси платине(II) као антитуморски агенси

Интезивно интересовање за развој нових антитуморских агенаса почело је након открића антитуморских особина квадратно-планарног комплекса (*cis*-[PtCl₂(NH₂)]) *cis*-диамминдихлоридоплатина(II) (Слика 1.13) од стране Розенберга (Rosenberg) и његових сарадника 1964. године [80,81]. Овај комплекс је први пут синтетисан 1845. године као Пајронов хлорид (*Peyrone's chloride*). Међутим, његова антитуморска активност није била позната до 1964. године када су Розенберг и његови сарадници испитујући утицај електричног поља на раст и развој бактерије *Escherichia coli* дошли до закључка да се у току експеримента формира комплекс *cis*-[PtCl₂(NH₂)] који блокира деобу ове бактерије. Комплекс је настао у реакцији платинске електроде и амонијачног пуфера који су употребљени у експерименту. Овај комплекс је први пут клинички тестиран 1971. године (U.S.A. Nacional Cancer Institute), а обзиром да је показао добру антитуморску активност од 1979. године се користи у хемиотерапији као цитостатик у лечењу тумора тестиса [82-84], јајника [85-87], главе и врата [88,89].

Слика 1.13. cis-диамминдихлоридоплатина(II)

Важно је нагласити да *trans*-геометријски изомер није показао антитуморску активност [90,91]. Главни разлог зашто је *trans*-платина инактивна лежи у чињеници да овај комплекс четири пута брже хидролизује од одговарајућег *cis*-изомера, што има за последицу да не показује селективност у антитуморском деловању [90,91].

1.6.1.1. Механизам антитуморског и токсичног деловања cis-платине

Механизам антитуморског деловања *cis*-платине заснива се на интеракцији комплекса са молекулом DNA заустављајући репликацију DNA [92-97]. Због ниске концентрације Cl⁻ јона у ћелији (око 4 mM) комплекс у првом кораку подлеже хидролизи, то јест један хлоридо лиганд се супституише молекулом воде. Овај корак је кинетички спор и он одређује брзину хемијске реакције комплекса платине(II) са молекулом DNA. У другом кораку новонастали комплекс *cis*-[PtCl(H₂O)(NH₃)₂]⁺ подлеже супституцији, где се молекул воде супституише атомом азота из DNA хеликса. На основу резултата добијених помоћу NMR спектроскопије утврђено је да у координацији хидролизованог комплекса платине(II) учествују само азотови атоми из DNA. На слици 1.14 су приказани различити начини координовања комплекса платине за молекул DNA.

монофункционални адукти

веза са DNK и протеинима

Осим реакције са молекулом DNA, платина(II)-јон као мека Луисова киселина, може реаговати са бројним биомолекулима у организму који у својој структури садрже електрон донорске атоме сумпора као што су: S-цистеин, S-метионин, S-аденозил-S-хомоцистеин итд. Интеракција *cis*-платине са сумпор-везивним биомолекулима спречава координацију овог комплекса за DNA чиме се спречава ефекат антитуморског деловања и нажалост доводи до појаве токсичних ефеката овог комплекса као што су: нефротоксичност, кардиотоксичност, неуротоксичност и појаве резистенције. Један од главних инхибитора интеракције *cis*-платине са молекулом DNA је трипептид глутатион чија је концентрација у крви око 10 mM/dm³ [99,100]. Осим тога, металопротеини, односно металотионени (MT) који су присутни у веома високом проценту у живим организмима имају изражен афинитет према катјонима тешких метала, такође због присуства електрон донорских атома сумпора. Истраживања су показала да су MT инхибитори нефротоксичног деловања *cis*-платине управо због њиховог израженог

афинитета за формирање везе са комплексом платине [101], док се резистенција на *cis*-платину приписује присуству МТ у ћелијама тумора [102-104]. Због токсичних ефеката комплекса (цитостатика) ограничена је његова употреба. На слици 1.15 су приказани механизами дејства комплекса *cis*-платине са молекулом DNA као и биомолекулима које садрже електрон донорске атоме сумпора.

Слика 1.15. Механизами дејства комплекса *cis*-платине у организму. Преузето са изменама [105]

Иако се зна да се већи број молекула *cis*-платине везује за протеине постоје и експериментални докази да ове врсте интеракција имају важну улогу при покретању апоптозе и некрозе (Слика 1.16).

Апоптоза је пожељна, јер представља "програмирану ћелијску смрт", прати је низ догађаја где долази до елиминације ћелија без испуштања штетних једињења у околна ткива, самим тим нема ни инфламаторног (запаљенског) одговора. Апотоза је активан, уређен и генетски регулисан процес. При овом процесу ћелија пролази кроз препознатљив след морфолошких промена које укључују кондензацију хроматина у ћелијском једру и смањење волумена читаве ћелије, компакцију органела без видљивих морфолошких промена, промене на нивоу плазма мембране када се на мембрани јављају избочења, нестају микровили и ћелија губи контакт са околним ћелијама и на крају фрагментација ћелије и формирање апоптонских тела која околне ћелије и макрофаги (крупне, покретне ћелије амебоидног облика које врше фагоцитозу страних честица или дотрајалих ћелија) брзо ресорбују фагоцитозом. На крају процеса апоптозе нема инфламаторне реакције [106,107].

Некроза је непожељна, јер је то пасиван тип ћелијске смрти, тзв. "убиство ћелије" при чему долази до оштећења ћелијске мембране и истицања ћелијског садржаја у околно ткиво. Некроза отпочиње бубрењем органела и читаве ћелије, плазма и нуклеусна мембрана се дезинтегришу, а цитоплазматски садржај се заједно са лизозомским ензимима ослобађа у ванћелијску течност. Ослобођени садржај привлачи инфламаторне ћелије што резултује деструкцијом ткива и запаљенским реакцијама. Некроза се испољава у нефизиолошким условима, односно када су ћелије изложене екстремним варијацијама физиолошких услова [106,107].

Слика 1.16. Апоптоза и некроза. Преузето са изменама [108]

Осим комлекса *cis*-платине, синтетисани су и други комплекси платине(II) и испитивано њихово антитуморско и токсично деловање. Међу комплексима платине(II)

са израженом антитуморском активношћу су карбоплатина, оксалиплатина и лабоплатина (Слика 1.17) [109, 110].

Генерално, комплекси палтине(II) са израженом антитуморском активношћу могу се представити општом формулом *cis*-[PtA₂X₂], где Х представља анјонске одлазеће лиганде са умерено јаком координацијом за метал, док А представља инертни бидентатни или монодентатни амински лиганд са бар једном NH групом.

Слика 1.17. Карбоплатина (а), оксалиплатина (б) и лабоплатина (в)

1.6.2. Комплекси паладијума(II) као антитуморски агенси

Паладијум је прелазни метал који припада платинској групи метала. Најчешће се у једињењима јавља са оксидационим стањем +2 и гради квадратно-планарне комплексе, чија се структура објашњава dsp^2 хибридизацијом. Паладијум се у једињењима ретко јавља у оксидационом стању +4, јер су једињења са овим оксидационим стањем врло лабилна. Хемијске особине платине(II) и паладијума(II) су јако сличне, првенствено због њихове d⁸ електронске конфигурације, што значи да су паладијум(II) комплекси структурни аналози комплексима платине(II). За разлику од комплекса платине(II) који су веома стабилни, комплекси паладијума(II) су знатно лабилнији, а самим тим и реактивнији.

Обзиром да лекови против рака базирани на платини имају штетне ефекте који ограничавају њихову употребу, а тумори постају резистентни на њих, истраживачи су дошли на идеју да синтетишу аналогна једињења паладијума(II). Лекови на бази Pd(II) на почетку нису били толико обећавајући, јер су показали знатно слабији ефекат од *cis*-платине, вероватно због њихове лабилне природе. Међу првим синтетисаним паладијум(II) комплексима били су аналози комплекса Pt(II), то јест *cis*-

диамминдихлоридопаладијум(II) (*cis*-[PdCl₂(NH₃)₂]) и *cis*-1,2-диамминциклохексан--дихлоридопаладијум(II) (*cis*-[PdCl₂(DACH)]) комплекси (Слика 1.18).

Слика 1.18. cis-[PdCl₂(DACH)]

Обзиром да главни разлог лоше биолошке активности ових комплекса паладијума лежи у термодинамичкој и кинетичкој лабилности, било је неопходно при синтези направити добар избор лиганада, а самим тим и одлазеће групе. Добар избор лиганада подразумева одабир оних лиганада који ће координацијом стабилизовати централни метални јон, чиме ће се повећати стабилност комплекса, а самим тим и његова цитотоксичност. Са повећањем липофилности једињења, такође се повећава и цитотоксичност, зато што липофилнији молекули лакше пролазе кроз ћелијску мембрану и у већој концентрацији долазе до оболелог ткива. Одлазећа група не сме бити изразито лабилна, јер је неопходно да лек одржи свој структурни интегритет *in vivo* довољно дуго. Тако на пример, мононуклеарни и динуклеарни комплекси паладијума(II) са 1,10-фенантролином (Слика 1.19) као лигандом показују завидну антитуморску активност [111]. Претпоставља се да је један од главних разлога за добру цитотоксичност поред липофилности и присуство N-H везаног водониковог атома који је погодан за формирање водоничних веза. Ово омогућава ефективније координовање комплекса паладијума(II) са нуклеинским киселинама, јер садрже електрон донорске атоме азота.

Синтеза паладијум(II) комплекса са волуминозним N-донорским лигандима доводи до формирања *trans*-комплекса због стерних ефеката (Слика 1.19). *trans*-изомери паладијум(II) комплекса су показали бољу цитотоксичност у односу на *cis*-изомере. Присуство моноетилфосфонатних и диетилфосфонатних остатака, код првих *trans*-комплекса паладијума, допринело је да су добијени комплекси били боље растворни, а самим тим су и поседовали бољу антитуморску активност [112].

Синтетисан је и комплекс паладијума(II) са дериватом кумарина као лигандом (Слика 1.20). Добијени комплекс је показао завидну цитотоксичност, која се може поредити са *cis*-платином и карбоплатином. Овај комплекс паладијума(II) показује активност око 7800 већу у односу на карбоплатину на три хумане ћелијске линије карцинома плућа (А549), карцинома грлића материце (HeLa) и хроничне мијелоидне леукемије (К562) [113,114]. Овим је потврђена претпоставка да структура лиганада утиче на антитуморску активност комплекса паладијума, односно да су комплекси паладијума са волуминозним лигандима знатно активнији.

Такође је испитиван велики број паладијум(II) комплекса на бази пиридина, анилина, амина, лиганада природних производа и утврђено је да се њихова цитотоксичност такође, може поредити са *cis*-платином и њеним аналозима [112].

Значајну примену у медицини нашао је и радиоактивни изотоп паладијума (¹⁰³Pd) у лечењу брзорастућег канцера простате [115,116].

Слика 1.19. Комплекси паладијума(II) са 1,10-фенантролином (а) и *trans*-изомер паладијум(II) комплекса са волуминозним N-донорским лигандом (б)

Слика 1.20. Комплекс паладијума(II) са дериватом кумарина

1.6.3. Антимикробни агенси

Микроорганизми су хетерогена група организама микроскопских величина. Они имају бројне заједничке особине: величину, брз раст, брзо размножавање и широку географску распрострањеност. Упркос сличностима, микроорганизми се ипак међусобно разликују према морфолошким, физиолошким и биохемијским карактеристикама.

Бактерије су једноћелијски микоорганизми прокариотске грађе и спадају у најбројније организме на планети. Карактеристично за ове микроорганизме је да имају висок унутрашњи осмотски притисак, као и да поседују чврст зид који одржава њихов облик и интегритет, спречава оштећење ћелије у хипоосмотској и хиперосмотској средини, што омогућава бактерији преживљавање у различитим осмотским условма. Бактерије могу да се класификују на грам-позитивне и грам-негативне. Ћелијски зид грам-позитивних бактерија је дебео око 25 nm и састоји се од 20 слојева пептидогликана. Ћелијски зид грам-негативних бактерија је дебео 2-3 nm и састоји се од спољашњег липидног двослоја, који је преко уграђених хидрофобних протеина и амида повезан са пептидогликаном. Спољашња површина грам-позитивних бактерија је прекривена То cv рибитол-фосфатни или глицерол-фосфатни теихоинским киселинама. полисахаридни ланци, који се често замењују аланином и гликозидно везаним

моносахаридима. Спољашња површина грам-негативних бактерија је знатно комплекснија и обавијена је липополисахаридима, који се већим делом састоје од дугих ланаца понављајућих олигосахаридних јединица, које су причвршћене за спољашњу страну мембране преко олигосахаридног језгра. Због сложеније структуре, грамнегативне бактерије поседују генерално већу отпорност на дејство различитих антимикробних супстанци у односу на грам-позитивне бактерије [117].

Гљиве су еукариоти са хитином у ћелијском зиду. Хемијска структура и биохемија гљива слична је хуманој, што отежава дизајн лекова, јер антифунгални агенси токсично делују и на хумане ћелије. Деловање бројних антифунгалних лекова заснива се на инхибицији биосинтезе ергостерола.

1.6.3.1. Механизам дејства антимикробних агенаса

Бројне специфичности у грађи бактерија и гљива указују на мношто расположивих антимикробних мета [118]. Механизам дејства ових агенаса се остварује на неколико различитих начина и то: инхибицијом биосинтезе бактеријског ћелијског зида (β--лактами), инхибицијом биосинтезе протеина (аминогликозиди, тетрациклини, макролиди, флуцитозин), променом пермаебилности ћелијске мембране или активног транспорта кроз мембрану (полимиксини, полиени), или путем инхибиције биосинтезе или метаболизма нуклеинских киселина (рифампицин, хинолони и др).

Инхибиција синтезе ћелијског зида. Присуство ћелијског зида као и његова биосинтеза код већине врста бактерија представља основу за селективно антибактеријско дејство *β-лактамских* антибиотика (пеницилин, цефалоспорини, карбапенем, монобактам). *β-лактамски* антибиотици су карактерисани четворочланим бета-лактамским прстеном. Они спречавају реакцију завршне транспептидације тако што се везују ковалентном везом за протеин (penicillin binding protein, PBP) и на тај начин спречавају умрежавање пептидних ланаца пептидогликана и формирање ригидне структуре ћелијског зида [119]. Смањена осетљивост грам-негативних бактерија на *β*-лактаме последица је структурне специфичности ћелијског зида ових бактерија и присуства липополисахаридног комплекса (LPS). Као антигљивични агенси новије генерације се користе ехинокандини (капсофунгин) као инхибитори синтезе 1,3-β-D-глукана, есенцијалног полисахарида ћелијског зида гљива [120].

Инхибиција синтезе протеина. Циљно место антибактеријских лекова који инхибирају биосинтезу протеина су бактеријски рибозоми. Разлика између грађе рибозома бактерија и сисара омогућава овим једињењима селективност. *Аминогликозиди* иреверзибилно инхибирају синтезу протеина (коче функцију рибозома) и делују бактерицидно везујући се за 30С рибозомске подјединице везане уз цитоплазмину мембрану преко којих утичу на синтезу протеина. *Тетрациклини* за разлику од аминогликозида, се реверзибилно везују за 30С рибозомске подјединице и тај начин спречавају везивање аминоацилне tRNA на акцепторско место у рибозомима, што ремети изградњу пептидног ланца. *Макролиди* делују као инхибитори протеина везивањем на 50С подјединице рибозома, а место везања је 23С rRNA. Оваквим везивањем инхибирају активност ензима пептидилтрансферазе који је одговаран за формирање пептидне везе између аминокиселина. *Флуцитозин* је антимикотик који се у гљивичним ћелијама конвертује у 5-флуороурацил који инхибира синтезу DNA и тимидилат синтетазу, кључни ензим у биосинтези тимидина.

Инхибиција функције цитоплазматске мембране. Цитоплазма бактерија и гљива окружена је цитоплазматском мембраном кроз коју се врши активни транспорт и контролише унутрашњи састав ћелије. Уколико се поремети њен функционални интегритет, макромолекули и јони ће излазити из ћелије, што ће за последицу имати оштећење или смрт бактерија, односно гљива. Антибиотици који делују као инхибитори цитоплазматске мембране су: полимискини код бактерија и полиени код гљива. Полимиксини су антибиотици који се понашају као катјони, површински активне компоненте које ремете пермеабилност цитоплазматичне мембране. Механизам дејства полимиксина се заснива на њиховој реакцији са фосфатним групама молекула фосфолипидног двослоја грам-негативних бактерија. Полиени су антимикотици чији се механизам дејства заснива на способности да вежу ергостерол, главни стерол у мембрани гљивичне ћелије. Везивањем полиена за ергостерол долази до стварања пора у мембрани и формирања трансмембранског јонског канала. Ефекат полиена је фунгицидан што за последицу има повећање пермеабилности цитоплазматске мембране и излазак садржаја цитоплазме и интрацелуларног К⁺ јона и других катјона из ћелије гљива.

Инхибиција синтезе нуклеинских киселина. Антибиотици који делују на метаболизам и синтезу нуклеинских киселина бактерија су: сулфонамиди, триметоприм, рифампицин итд.

Сулфонамиди су структурно слични *p*-аминобензоевој киселини (PABA) неопходној за синтезу фолне киселине код бактерија. Они се компетитивно везују на активно место дихидриптеорат синтетазе, чиме се инхибира синтеза дихидрофолата. Као резултат, настаје нефункционални аналог фолне киселине, који спречава пролиферацију бактерија. *Триметоприм* инхибира други важан ензим у биосинтези фолне киселине у дихидрофолат. Ензим дихидрофолат редуктаза конвертује дихидрофолну (DHFA) киселину у тетрахидрофолну киселину (THFA), што је неопходан корак у синтези пурина и бактеријске DNA.

Рифампицин инхибира бактеријску RNA полимеразу, ензим одговоран за транскрипцију DNA, док механизам активности *хинолона* је усмерен на DNA гиразу, бактеријски ензим неопходан за репликацију DNA. Они такође делују бактерицидно инхибицијом синтезе. DNA циљна места антибактеријског и антигљивичног деловања су приказани на сликама 1.21 и 1.22.

Слика 1.21. Места дејства антимикробних агенаса. Преузето са изменама [121].

Слика 1.22. Места дејства антигљивичних агенаса. Преузето са изменама [122].

1.6.4. Комплекси паладијума(II) као антимикробни агенси

Услед продужене употребе антибиотика и антимикотика, микроорганизми су развили одбрамбене механизаме на многе антимикробне агенсе, што је резултирало појавом резистенције, а самим тим и повећањем инфекција. Из наведених разлога, потреба за новим, ефикасним антимикробним једињењима довела до интензивнијег и темељнијег проучавања како природних тако и новоситетисаних једињења.

Данас у литератури постоје бројни радови комплекса паладијума(II) са различитим лигандима са завидном антибактеријском и антифунгалном активношћу [123-126]. Тако на пример, комплекси паладијума са антибиотицима из групе тетациклина (Слика 1.23) су показали добра антимикробна дејства. Потврђено је да они показују 16 пута бољу активност на резистентни сој *Echerichia coli* HB101/pBR322 у поређењу са тетрациклином, када су коришћени у испитивању њиховог утицаја на тетрацикилин осетљиве и резистентне бактеријске сојеве [127].

Слика 1.23. Паладијум(II)-јон координован за антибиотике из групе тетрациклина

Комплекси паладијума(II) са флуорохинолином (Слика 1.24), су показали активност према бактерији *Mycobacterium tuberculosis* [128]. Такође треба истаћи да су флурохинолин, као и друга биолошки активна једињења комплексирана и са другим металима у циљу повећања њихове биолошке активности.

Значајно антибактеријско дејство показали су комплекси сребра, бизмута, паладијума итд.

Слика 1.24. Паладијум(II) комплекс са флуорохинолином као лигандом

1.7. Теорија функционала густине (DFT)

Генерално гледано, компјутерске хемијске методе могу се грубо поделити у две групе, и то на: молекулско механичке и квантно-механичке. Ове две групе метода се значајно међусобно разликују, како у приступу, тако и у теоријским основама.

Молекулска механика се заснива на законима класичне физике и њена примена се

одвија без експлицитног разматрања електрона. По молекулско механичком приступу молекул се описује као скуп повезаних куглица, које представљају атоме и њихова величина зависи од врсте хемијског елемента који представља, које су међусобно повезана опругама, које представљају хемијске везе [129]. Еластичност ових опруга је у директној зависности од типа везе који се описује, да ли је веза једнострука, двострука или трострука [129-132], као и од врсте атома који је граде посматране хемијске везе.

Кванто-механичке методе се деле у три групе, и то на аб иницио (*ab initio*), семиемпиријске и методе функционала густине (DFT). Све ове споменуте квантномеханичке методе у основи се заснивају се на решавању Шредингерове (Schrödinger) једначине. Решавање Шредингерове једначине није нимало лак посао и потребно је увођење бројних апроксимација у циљу добијања егзактних решења. То води до Хартри-Фокових (Hartree–Fock (HF)) и DFT метода. Увођење додатних апроксимација води директно до семиемпиријских метода. За разлику од молекулске механике квантна механика проучава како интеракције између електрона, тако и интеракције атомских језгара у молекулу [129-134]. Проучавање тих интеракција омогућава Шредингерова једначина која је основна једначина у нерелативистичкој квантној механици која описује кретање електрона и језгара [135]. Треба истаћи да поменута једначина кретање електрона описује искључиво таласним особинама. Ипак њено решење није једноставно и може се тачно решити само за једноелектронске системе, као што је атом водоника и катјон молекула водоника. У свим осталим случајевима мора се прибећи апроксимативним решењима.

Важан заокрет је урађен у теоријској хемији када су уведене методе функционала густине које се заснивају на густини електрона ρ(r), величини која се може и експериментално измерити.

Две математичке теореме представљају основ теорије функционала густине. Њих су поставили Хоенберг и Кон (Hohenberg и Kohn) шездесетих година прошлог века. Прва од њих гласи: "Енергија основног стања из Шредингерове једначине представља јединствени функционал електронске густине". То значи да постоји једнозначна веза између електронске густине и енергије коју треба израчунати и да решење Шредингерове једначине може да се представи помоћу три просторне варијабле.

Евидентно је да прва, Хоенберг-Конова, теорема говори да се фукционал електронске густине може користити за решавање Шредингерове једначине. Нажалост

ова теорема не говори ништа о томе шта је то функционал. Њихова друга теорема гласи "електронска густина која одговара минимуму енергије укупног функционала је тачна електронска густина која одговара решењу Шредингерове једначине". То значи да ако је тачна вредност функционала позната, онда се мењањем електронске густине може наћи релевантна електронска густина [129-132, 136], и може се представити следећим изразом:

$$\mathbf{E}[\boldsymbol{\rho}(\mathbf{r})] = \mathbf{E} \tag{1.1}$$

Е је егзактна електронска енергија. Густина електрона се покорава варијационом принципу, што су доказали Хоенберг и Кон [137], што значи да је енергија која одговара датој густини електрона увек већа или једнака егзактној енергији. Главни недостатак њихове теореме је тај, што не даје облик функционала Ε[ρ(r)]. Због тога су до данас креирани многобројни апроксимативни функционали. Основни облик функционала који су предложили Кон и Шам (Kohn and Sham) дат је следећим изразом:

$$E[\rho(r)] = T_{e}(\rho) + V_{Ne}(\rho) + V_{ee}(\rho) + E_{XC}(\rho)$$
(1.2)

где је $T_e(\rho)$ кинетичка енергија која потиче од кретања електрона између којих не постоје интеракције. Треба истаћи да је њихова густина једнака густини стварних електрона. $V_{Ne}(\rho)$ је нуклеарно-електронски члан који описује потенцијалну енергију која је последица привлачења језгара и електрона. $V_{ee}(\rho)$ је потенцијална енергија која проистиче из међусобног одбијања између електрона. $E_{XC}(\rho)$ представља функционал измене/корелације и обухвата енергију измене која је последица антисиметричности таласне фунцкије и корелациону енергију која је последица индивидуалних кретања електрона. Функционал измене/корелације поред доприноса потенцијалној енергији даје и мањи допринос кинетичкој енергији. Боље речено, у овом функционалу је садржано све што не знамо о испитиваном систему. Сви ови чланови из једначине (1.2) су функције густине електрона.

Генерално говорећи функционали измене/корелације могу се груписати у три класе: функционали засновани на апроксимацији локалне густине и локалне спинске густине, функционали засновани на апроксимацији генерализованог градијента и хибридни функционали. Функционали првог типа називају се локалне методе, док се функционали преостала два типа називају не локалне или градијент-кориговане методе [129-132, 138,139]. У изради ове тезе коришћени су хибридни функционали.

1.7.1. Хибридни функционали

Да би се добили значајни резултати помоћу теорије функционала густине, неопходно је имати тачан израз за функционал измене, јер је допринос од измене значајно већи од одговарајућег доприноса од корелације.

Беке (Axel D. Becke) је формулисао функционале код којих се допринос од измене заснива на мешавини Хартри-Фокове и DFT теорије, а допринос од корелације на DFT теорији, и то се може представити општим изразом:

$$E_{\rm XC}^{\rm hibrid} = c_{\rm HF} E_{\rm X}^{\rm HF} + c_{\rm DFT} E_{\rm XC}^{\rm DFT}$$
(1.3)

с_{HF} и с_{DFT} су константе. Овакав приступ уводи делимичан семиемпиријски карактер у DFT шему. Један од примера је тро-параметарски функционала B3LYP:

$$E_{XC}^{B3LYP} = E_{XC}^{LDA} + a_o \left(E_X^{HF} - E_X^{LDA} \right) + a_X \left(E_X^{B88} - E_X^{LDA} \right) + a_C \left(E_X^{LYP} - E_X^{VWN} \right)$$
(1.4)

В у називу потиче од Бекеовог функционала измене, 3 од три емпиријска параметра (a_0 , a_X и a_C), а LYP од Лија, Јанга и Параовог (Lee, Yang и Parr) функционала корелације. Параметар a_0 дозвољава да се помешају Хартри-Фоков члан измене и функционал измене LDA. Бекеова корекција на функционал измене LDA је скалирана параметром ах. Функционал корелације VWN коригован је функционалом корелације LYP. Параметре $a_0=0,20$, $a_X=0,72$ и $a_C=0,81$ у B3LYP функционалу Беке је одредио тако што их је подешавао у односу на енергије атомизације, јонизационе потенцијале, афинитете према протону и атомске енергије одређеног скупа молекула. Овај функционал спада у групу старих али и веома често коришћених функционала, јер се показао као ефикасна метода за израчунавање електронских особина (електронска енергија, енталпија дисоцијације везе, енергија јонизације, итд.) великог броја различитих молекула. Као и сви други функционали B3LYP има и своје недостатке, јер понекад даје лоше резултате у опису кинетике хемијске реакције.

Приступ коришћењем адитивних ефеката атомских парова (као што је DFT-D метода) за рачунање дисперзионе енергије доста је критикован због недовољног узимања у обзир анизотропије молекулске дисперзионе енергије. Молекулска поларизабилност и одговарајући коефицијенти дисперзије су тензорске величине и различити су у различитим просторним правцима. Ова анизотропија доводи до зависности интрамолекулске дисперзионе енергије у односу на релативну оријентацију

интерагујућих молекулских фрагмената. Познато је да DFT-D метода користе изотропске дисперзионе коефицијенте и према томе не могу коректно описати дисперзиону анизотропију [140]. У DFT-D и сродним методама, анизотропија је исправно узета у обзир, јер C6 – коефицијенти су величине које су центриране на атомима. Њихов просторни распоред у основи одражава дисперзиону анизотропију целог система тако да DFT-D дисперзиона енергију између два молекула зависи од њихове међусобне оријентације.

Стефан Грим (Stefan Grimme) је развио DFT-D, DFT-D2 и DFT-D3 приступе који могу бити ефикасно комбинован са великим бројем постојећих DFT метода. Једна тако модификована метода је и B3LYP-D3 које су коришћене за израчунавања при изради ове дисертације. Треба истаћи да ово нису нови функционали, већ представљају мешавину конвенционалних функционална и израза за корекцију енергије. На пример, B3LYP-D3 означава прорачун са уобичајеним B3LYP функционалом у комбинацији са D3 дисперзионом корекцијом за енергију. Енергетски израз корекције дисперзије је релативно једноставна функција интератомских растојања. Подешавање параметара се врши за сваки функционал посебно.

Према Гриму и Бајаху (Bayach) емпиријски потенцијал облика -f(R) C₆/R⁶ је коришћен да обухвати доприносе дисперзија на већим растојањима и узме у обзир у израчунавању укупне енергије на B3LYP [141,142] нивоу теорије:

$$E_{B3LYP-D2} = E_{B3LYP} - E_{Disp}$$
(1.5)

где је Е_{Disp} емпиријски израз, а Е_{B3LYP} је енергија која је добијена помоћу традиционалне B3LYP методе.

Као што је познато DFT-D и DFT-D2 корекције енергије узимају у обзир све парове атома, док DFT-D3 узима у обзир и триплете атома. Дисперзиона корекција је додатни израз, тако да она директно не мења таласну функцију нити било коју другу карактеристику молекула. Међутим, при оптимизацијама молекула са дисперзионим корекцијама настају другачије геометрије него при израчунавању без дисперзионих корекција, јер дисперзионе корекције утичу на силе које делују на атоме. Дисперзионе корекције могу довести до значајних побољшања у тачности прорачуна енергије.

У методи корекције енергије DFT-D3, Грим и сар. [143], користили су следећи израз:

$$E_{disp} = -\frac{1}{2} \sum_{i=1}^{Nat} \sum_{j=1}^{Nat} \sum_{L} \left(f_{d,6}(r_{ij,L}) \frac{C_{6ij}}{r_{ij,L}^6} + f_{d,8}(r_{ij,L}) \frac{C_{8ij}}{r_{ij,L}^8} \right)$$
(1.6)

За разлику од DFT-D2 методе, коефицијенти дисперзије су у овом случају зависни и од геометрије, јер су прилагођени на основу локалне геометрије око атома *i* и *j*. У случају нултог пригушења DFT-D3 методе (DFT-D3 (нула)), користи се следећи израз за пригушење:

$$f_{d,n}(r_{ij}) = \frac{s_n}{1 + 6(r_{ij}/(s_{R,n}R_{0ij}))^{-a^n}}$$
(1.7)

где је $R_{0ij} = \sqrt{\frac{C_{8ij}}{C_{6ij}}}$, параметри α_6 , α_8 , $s_{R,8}$ и s_6 имају константне вредности 14, 16, 1 и 1, док су s_8 и $s_{R,6}$ параметри који се подешавају и зависе од изабраног функционала измене-корелације.

Поред обичног DFT-D3 пригушења, може се користити Беке-Џонс (Becke-Jonson (BJ)) пригушење у DFT-D3 методи, ако се уместо горњег израза користи следећи:

$$f_{d,n}(r_{ij}) = \frac{s_n r_{ij}^n}{r_{ij}^n + (a_1 R_{0ij} + a_2)^n}$$
(1.8)

где је s6, док су a1, a2 и s6 параметри који се подешавају [144].

У оквиру ове тезе све геометрије лиганада и комплекса су оптимизоване помоћу DFT методе B3LYP-D3 и M06. У свим случајевима коришћен је 6-311++G(d,p) базисни скуп за све елементе осим за паладијум, за који је изабран def2-TZVPD базисни скуп. Структуре свих испитиваних једињења, како лиганада L1-L9, тако и комплекса C1-C6, C8 и C9 су одређене помоћу овог теоријског модела.

2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ДЕО

2.1. Синтеза лиганада

Генерална шема за синтезу деривата кумарина L1–L9 који су употребљени за синтезу комплекса дата је на шеми 2.1.

Шема 2.1. Синтеза лиганада L1–L9

3-ацетил–4-хидрокси–кумарин (1) је синтетисан по раније описаном поступку [36]. Лиганди L2–L9 су синтетисани на следећи начин: реакциона смеша 3-ацетил-4--хидроксикумарина (0,5 g, 2,45 mmol), одговарајућег амина (2,45 mmol) (2--хидроксипропиламин (L2), 3-хидроксипропиламин (L3), анилин (L4), 2-метиланилин (L5), 3-метиланилин (L6), 2-хидроксианилин (L7), 3-хидроксианилин (L8), 4--хидроксианилин (L9)) и метанола (50 cm³) меша се 3 сата уз рефлуктовање. Ток реакције се прати танкослојном хроматографијом (TLC) коришћењем смеше толуен:ацетон = 7:3 као елуента. Када је реакција завршена, реакциона смеша се охлади до собне температуре. Добијени бели кристали се процеде, суше на ваздуху и прекристалишу се из метанола. Принос: 0,261 g, 40,78% (L2); 0,220 g, 42,00% (L3); 0,49 g, 87,5% (L4); 0,378 g 52,64% (L5); 0,338 g, 47,07% (L6); 0,643 g, 88,93% (L7); 0,643 g, 88,93% (L8), 0,621 g, 85,89% (L9).

Лиганд **L1** је синтетисан модификованом методом у односу на претходних осам. Реакциона смеша од 3-ацетил-4-хидроксикумарин (0,5 g, 2,45 mmol), 2-меркаптоетанамин хидрохлорида (2,45 mmol) и Et₃N (2,45 mmol) у 50 cm³ метанола је мешана 3 сата уз рефлуктовање. Након пола сата појављује се бели талог. По завршетку реакције, запремина реакционе смеше се упари на вакум упаривачу до трећине запремине и остави да стоји у фриждеру током 24 сата. Добијени бели кристали се одвајају цеђењем и прексисталишу се из метанола. Принос реакције је 0,142 g, 22,05%.

2.2. Синтеза паладијум(II) комплекса

Паладијум(II) комплекси C1–C6 и C8–C9 (Шеме 2.2, 2.3 и 2.4), добијени су у реакцији раствора $K_2[PdCl_4]$ (0,15 mmol, 0,05 g) у 10 cm³ воде и раствора еквимоларних количина лиганада L1–L6 и L8–L9 (0,15 mmol) у 15 cm³ метанола уз непрекидно мешање. После 5 сати мешања добијени су жути (C2–C6 и C8–C9) и наранџаст (C1) талог. Настали талози се процеде и суше на ваздуху. У рекцији лиганда L7 са $K_2[PdCl_4]$ није дошло до формирања комплекса C7, највероватније због утицаја OH групе која је у *о*-положају са атомом азота преко којег се врши координација лиганда.

Шема 2.2. Синтеза комплекса С4–С6, С8–С9

Шема 2.3. Синтеза комплекса С2–С3

Шема 2.4. Синтеза комплекса С1

Принос реакција синтеза комплекса је 0,030 g, 53,57 % (**C1**); 0,029 g, 47,54 % (**C2**); 0,025g, 45,9% (**C3**); 0,036 g, 39,56 % (**C4**); 0,027 g, 28,42% (**C5**); 0,036 g, 41,01% (**C6**); 0,048 g, 45,28% (**C8**) и 0,049 g, 46,22% (**C9**).

2.3. Одређивање структуре деривата кумарина и одговарајућих паладијум(II) комплекса

За одређивање структуре лиганада који су добијени кондензацијом 3-ацетил-4-хидроксикумарина, као и њихових паладијум(II) комплекса коришћене су експерименталне и теоријске технике. Од експерименталних метода коришћене су рендгенска структурна анализа и спектроскопске методе: нуклеарно-магнетна резонанца (NMR) и инфрацрвена спектроскопија (IR). Од теоријских метода коришћене су методе функционала густине (DFT).

2.3.1. Рендгенска структурна анализа

Монокристали L3, L4, L5, L6 и L7 погодни за рендгенску структурну анализу добијени су прекристализацијом из метанола. Дифракциони подаци су добијени на собној температури помоћу дифрактометра Oxford Diffraction Xcalibur2 Gemini S који је опремљен са Sapphire2 CCD детектором са графит-монохроматском X-гау лампом МоКа, која емитује зрачење на таласној дужини $\lambda = 0,71073$ Å.

Структуре су решаване помоћу SHELXT [145], а за накнадну Фуријерову трансформацију коришћен је SHELXL2 [146], који је имплементиран у програмски пакет WinGX [147]. Параметри анизотропских померања кориговани су за све атоме различите од водоника. Водоникови атоми амино и хидроксилних група пронађени су на Фуријеровим мапама и кориговани, угљеникови атоми везани за водоникове атоме постављени су у израчунате положаје и кориговани према изворним С атомима са одговарајућим С–Н растојањима и Uiso (H) = 1,2 или 1,5 Uek (C). Анализа дужина веза и углова веза урађена је помоћу SHELXL и PLATON [148]; док је софтверски пакет DIAMOND [149] коришћен да би се молекул представио графички. Основни кристалографски подаци за L3–L7 дати су у табелама 2.1–2.3.

Једињења	L3	L4	
Емпиријска формула	$C_{28}H_{30}N_2O_8$	C ₁₇ H ₁₃ NO ₃	
М	279,28	279,28	
Температура (К)	173(2)	173(2)	
Таласна дужина (Å)	0,71073	0,71073	
Кристални систем	Моноклинични	Моноклинични	
Просторна група	P21/c	$P2_{1}/c$	
Димензије елементарне ћелије	a = 9,7682(6) Å b = 13,7768(11) Å c = 18,2977(13) Å $\beta = 95,508(6)$	a = 11,2682(6) Å b = 16,5276(11) Å c = 7,2379(4) Å $a = 90^{\circ}$ $\beta = 102,323(5)^{\circ}$ $\gamma = 90^{\circ}$	
V (Å ³)	2451,0(3)	1316,90(14)	
<i>Z</i> ; густина (g·cm ⁻³)	4; 1,416	4; 1,409	
Апсорпциони коефицијент (mm ⁻¹)	0,104	0,097	
<i>F</i> (000)	1104	584	
Величина кристала (mm)	0,5082 × 0,1803 × 0,0429	$0,6068 \times 0,1345 \times 0,1088$	
$ heta(\circ)$	2,914–25,997°	3,133–26,500°	
Индексни опсег	$-12 \le h \le 8, -15 \le k \le 16, -18 \le l \le 22$	-14≤ <i>h</i> ≤13, -20≤ <i>k</i> ≤18, -9≤ <i>l</i> ≤9	
Скупљене рефлексије/независне	10474/4795 [R(int) = 0,0208]	5423/2712 [<i>R</i> (int) = 0,0154]	
Крајњи <i>R</i> индекси [<i>I</i> > 2 σ (<i>I</i>)]	R1 = 0,0467, wR2 = 0,1096	R1 = 0,0422, wR2 = 0,0948	
<i>R</i> индекси (сви подаци)	R1 = 0,0864, wR2 = 0,1286	R1 = 0,0635, wR2 = 0,1081	

Табела 2.1. Основни кристалографски подаци, као и подаци за L3 и L4

Једињења	L5	L6	
Емпиријска формула	C ₁₈ H ₁₅ NO ₃	C ₁₈ H ₁₅ NO ₃	
М	293,31	293,31	
Температура (К)	173(2)	173(2)	
Таласна дужина (Å)	0,71073 Å	0,71073 Å	
Кристални систем	Моноклинични	Моноклинични	
Просторна група	$P2_{1}/c$	<i>C</i> 2/ <i>c</i>	
	<i>a</i> = 8,3323(3) Å	a = 14,1098(12) Å	
Димензије елементарне ћелије	<i>b</i> = 21,8044(7) Å	b = 10,1504(8) Å	
	c = 8,3954(4) Å	c = 20,1996(15) Å	
	$\beta = 111,054(4)^{\circ}$	$\beta = 94,829(7)^{\circ}$	
V (Å ³)	1423,46(10)	2882,5(4)	
Z; густина (g·cm⁻³)	4; 1,369	8; 1,352	
Апсорпциони	0,094	0,093	
коефицијент (mm ⁻¹)			
<i>F</i> (000)	616	1232	
Величина кристала (mm)	0,5011 × 0,2661 × 0,1141	0,3933 imes 0,2478 imes 0,1680	
$ heta(\circ)$	3,099 – 26,499°	3,119 – 26,497°	
Индексни опсег	-10≤ <i>h</i> ≤10, -27≤ <i>k</i> ≤27, -10≤ <i>l</i> ≤10	-17≤ <i>h</i> ≤17, -9≤ <i>k</i> ≤12, -25≤ <i>l</i> ≤16	
Скупљене рефлексије/независне	15092/2943 [<i>R</i> (int) = 0,0253]	6342/2974 [<i>R</i> (int) = 0,0177]	
Крајњи <i>R</i> индекси [<i>I</i> > 2 <i>σ</i> (<i>I</i>)]	R1 = 0,0355, wR2 = 0,0864	R1 = 0,0395, wR2 = 0,0951	
<i>R</i> индекси (сви подаци)	<i>R</i> 1 = 0,0476, w <i>R</i> 2 = 0,0935	R1 = 0,0582, wR2 = 0,1072	

I абела 2.2. Основни кристалографски подаци за L5 и L6	Табела 2.2. Основ	вни кристало	графски пода	ци за L5 и L6
--	-------------------	--------------	--------------	-----------------------------

Једињења	L7
Емпиријска формула	C ₁₇ H ₁₃ NO ₄
М	295,29
Температура (К)	293
Таласна дужина (Å)	0,71073
Кристални систем	Моноклинични
Просторна група	<i>P</i> 2 ₁ /n
	<i>a</i> = 12,5596 (4) A
Димензије елементарне ћелије	<i>b</i> = 7,5870 (3) A
	<i>c</i> = 14,3433 (6) A
	$\beta = 94,660(2)$
V (Å ³)	1362,25 (9)
<i>Z</i> ; густина (g·cm ⁻³)	4; 1,440
Апсорпциони коефицијент (mm ⁻¹)	0,10
<i>F</i> (000)	616
Величина кристала (mm)	$0,16 \times 0,13 \times 0,10$
$\theta(^{\circ})$	2,1–29,8
Индексни опсег	$-14 \le h \le 17, -10 \le k \le 10, -19 \le l \le 20$
Крајњи <i>R</i> индекси [<i>I</i> > 2 σ (<i>I</i>)]	R = 0,053
<i>R</i> индекси (сви подаци)	R1 = 0,058, wR2 = 0,194

Табела 2.3. Основни кристалографски подаци за L7

2.3.2 Спектроскопске методе

Инфрацрвени спектри су снимљени помоћу спектрофотометра Perkin–Elmer FT– IR користећи стандардну KBr технику у интервалу од 4000–400 cm⁻¹.

¹Н и ¹³С NMR спектри синтетисаних лиганада и комплекса снимљени су помоћу Varian Gemini–200 NMR спектрофотометра, користећи хлороформ (CDCl₃) и диметилсулфоксид (DMSO) као раствараче. Хемијска померања су одређена у односу на тетраметилсилан (TMS), као интерни стандард.

Елементне анализе (C, H, O, N, S) урађене су на инструменту Vario EL III C, H, O, N, S стандардним методама.

У оквиру ове тезе све геометрије лиганада и комплекса су оптимизоване помоћу DFT методе B3LYP-D3 и M06. У свим случајевима коришћен је 6–311++G** базисни скуп за све елементе осим за паладијум, за који је изабран def2-TZVPD базисни скуп. Структуре свих испитиваних једињења, како лиганада L1–L9, тако и комплекса C1–C6, C8–C9 су одређене помоћу овог теоријског модела.

2.3.2.1. 3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L1)

IR (KBr, cm⁻¹): 3431 (NH), 3047 (=CH), 2917, 2930, 2849 (CH), 1696 (C=O), 1609, 1571 и 1468 (C=C), 1231 и 1137 (С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 1,76 (1H, bs, SH), 2,76 (3H, s, C2'), 2,89 (2H, m, C2"), 3,04 (2H, t, ³J_{H-2", H-1"}=6,00 Hz, C1"), 7,21 (2H, m, C6, C7), 7,52 (1H, m, C8), 8,02 (1H, m, C5), 14,28 (1H, bs, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 18,56 (C2'), 29,64 (C2"), 42,74 (C1"), 97,46 (C3), 116,39 (C8), 120,38 (C5), 123,56 (C6), 125,99 (C10), 133,90 (C7), 153,61 (C9), 162,38 (C2), 176,76 (C4), 181,35 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{13}H_{13}O_3NS) = 263,20$ g/mol

	C(%)	N(%)	H(%)	S (%)
Израчунато:	59,32	5,32	4,98	12,18
Нађено:	59,77	5,25	5,21	11,90
2.3.2.2. 3-(1-(2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L2)

IR (KBr, cm⁻¹): 3340 (NH), 3047 (=CH), 2960, 2930, 2872 (CH), 1671 (C=O), 1611, 1571 и 1469 (C=C), 1237 и 1192 (С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 1,35 (3H, d, ³J_{H-3", H-2"}=6,00, C3"), 2,68 (3H, s, C2'), 3,52 (2H, m, C1"), 3,81 (1H, bs, OH), 4,19 (1H, m, C2"), 7,16 (2H, m, C6, C7), 7,50 (1H, m, C8), 7,91 (1H, dd, ³J_{H-5, H-6}=8.00 Hz, ⁴J_{H-5, H-7}=2.00 Hz, C5), 14,06 (1H, bs, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 18,78 (C2'), 21,01 (C3"), 51,26 (C1"), 65,72 (C2"), 97,06 (C3), 116,36 (C8), 120,34 (C5), 123,45 (C6), 125,77 (C10), 133,66 (C7), 153,37 (C9), 163,23 (C2), 176,70 (C4), 180,82 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{14}H_{15}O_4N) = 261,27$ g/mol

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	64,35	5,36	5,79
Нађено:	63,93	5,29	5,95

2.3.2.3. 3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L3)

IR (КВг, ст⁻¹): 3485 (ОН и NH), 3067 (=СН), 2932, 2886 и 2853 (СН), 1679 (С=О), 1615, 1597, 1575 и 1486 (С=С), 1164(С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 1,81 (m, 2H, C2"), 2,62 (s, 3H, C2'), 3,54 (t, 2H, C1", ³J–H2", H1" = 6.1 Hz), 3,63 (t, 2H, C", ³J H-200, H3" = 7,9 Hz), 4,55 (br s, 1H, OH), 7,23 (2H, m, C6, C7), 7,59 (1H, m, C8), 7,88 (1H, dd, ³J–H5, H–6 = 6,79 Hz, ⁴J–H5, H7 = 1,83 Hz, C5), 13,71 (br s, 1H, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 18,30 (C2'), 31,61 (C2"), 41,2 (C1"), 57,9 (C3"), 96,1 (C3), 116,3 (C8), 120,4 (C6), 123,7(C5), 125,7 (C10), 134,0 (C7), 153,2 (C9), 162,0 (C2), 176,2 (C1), 179,7 (C4).

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{14}H_{15}O_4N) = 261,27$ g/mol

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	64,35	5,36	5,79
Нађено:	64,32	5,43	5,68

2.3.2.4. 3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L4)

IR (KBr, cm⁻¹): 3425 (NH), 3046 (=CH), 2925, 2852 (CH), 1718 (C=O), 1609, 1590, 1561 и 1467 (C=C), 1192 (С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,69 (3H, s, C2'), 7,24 (2H, m, C2", C6"), 7,40 (1H, m, C4"), 7,45 (2H, m, C3", C5"), 7,51 (2H, m, C6, C7), 7,57 (1H, m, C8), 8,07 (1H, dd, ³J_{H-5, H-6}, H–6=7,99 Hz, ⁴J_{H-5, H-7}, H–7=1,98 Hz, C5–H), 15,87 (br s, 1H, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 20,67 (C2'), 97,88 (C3), 116,52 (C8), 120,01 (C6), 123,53 (C5), 125,54 (C10), 125,99 (C4"), 128,18 (C3" и C5"), 129,57 (C2" и C6"), 134,05 (C7), 136,17 (C1"), 153,78 (C9), 162,26 (C2), 175,92 (C1'), 181,74 (C4).

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{17}H_{13}O_3N) = 279,28 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	73,10	5,02	4,69
Нађено:	72,70	5,03	4,67

2.3.2.5. 3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L5)

IR (КВг, ст⁻¹): 3405 (NH), 3107 и 3048 (=СН), 2931 и 2854 (СН), 1709 (С=О), 1610, 1558 и 1467 (С=С), 1244 и 1136 (С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 2,31 (3H, s, C7"), 2,62 (3H, s, C2'), 7,14 (1H, m, C6"), 7,28 (3H, m, C3", C4", C5"), 7,35 (2H, m, C6, C7), 7,55 (1H, m, C8), 8,09 (1H, dd, C5), 15,72 (br s, 1H, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 17,85 (C7"), 20,51 (C2'), 97,59 (C3), 116,59 (C8), 123,61 (C5), 126,10 (C5"), 126,28 (C6), 126,99 (C4"), 128,62 (C6"), 130,79 (C10), 131,28 (C3"), 133,82 (C7), 134,05 (C2"), 135,27 (C1"), 153,75 (C9), 167,49 (C2), 176,43 (C4), 182,06 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{18}H_{15}O_3N) = 293,31$ g/mol

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	73,70	4,77	5,15
Нађено:	73,39	4,79	5,06

2.3.2.6. 3-(1-(3-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L6)

IR (KBr, cm⁻¹): 3386 (NH), 3063 (=CH), 2927 (CH), 1695 (C=O), 1605, 1564 и 1484 (C=C), 1214 и 1137 (С–О).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,41 (3H, s, C7"), 2,69 (3H, s, C2'), 7,24 (2H, m, C2", C6"), 7,40 (1H, m, C4"), 7,45 (1H, m, C5"), 7,51 (2H, m, C6, C7), 7,57 (1H, m, C8), 8,08 (1H, dd, ³J_{H-5, H-6}, H–6=8,00 Hz, ⁴J_{H-5, H-7}, =2,00 Hz, C5-H), 15,82 (br s, 1H, NH).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 20,74 (C7"), 21,24 (C2'), 97,87 (C3), 116,58 (C8), 120,11 (C5), 122,57 (C6"), 123,56 (C6), 126,07 (C10), 128,99 (C5"), 129,37 (C2"), 134,06 (C7), 136,25 (C4"), 139,02 (C1"), 139,85 (C3"), 153,76 (C9), 162,23 (C2), 175,93 (C4), 181,76 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{18}H_{15}O_3N) = 293,31 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	73,70	4,77	5,15
Нађено:	73,28	4,74	5,02

2.3.2.7. 3-(1-(2-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L7)

IR (KBr, cm⁻¹): 3150 (OH, NH), 3058 (=CH), 2974, 2884 и 2739 (CH), 1666 (C=O), 1609, 1558, 1513 и 1485 (C=C), 1154 (С–О).

¹H NMR (DMSO–*d*₆, 200 MHz,) δ (ppm): 2,56 (s, 3H, C2'), 6,92 (m, 1H, C3"), 7,05 (m, 1H, C6"), 7,22 (m, 1H, C5"), 7,24 (m, 1H, C4"), 7,30 (m, 1H, C7), 7,65 (m, 1H, C5), 7,26 (m, 1H, C6), 7,80 (dd, 1H, ³J H8, H7=10,7 Hz, ⁴J H8, H6=1,63 Hz, C8–H), 10,40 (bs, 1H, OH), 15,22 (bs, 1H, NH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz,) δ (ppm): 20,6 (C2'), 90,4 (C3), 116,5 (C8), 116,7 (C6"), 119,6 (C3"), 120,1 (C5), 123,4 (C5"), 123,9 (C4"), 125,9 (C6), 127,0 (C10), 129,7 (C1"), 134,5 (C7), 151,7 (C2"), 153,4 (C9), 161,8 (C2), 176,1 (C4), 180,4 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{17}H_{13}O_4N) = 295,28 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	69,15	4,74	4,44
Нађено:	68,71	4,73	4,33

2.3.2.8. 3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L8)

IR (KBr, cm⁻¹): 3228 (OH, NH), 3064 (=CH), 2992, 2934 и 2724 (CH), 1675 (C=O), 1607, 1599, 1564 и 1488 (C=C), 1147 (С–О).

¹H NMR (DMSO– d_6 , 200 MHz) δ (ppm): 2,57 (s, 3H, C2'), 6,77 (m, 1H, C6"), 6,79 (m, 1H, C4"), 6,87 (m, 1H, C5"), 7,28 (m, 1H, C6), 7,31 (m, 1H, C7), 7,35 (s, 1H, C2"), 7,65 (m, 1H, C5), 7,95 (dd, 1H, ³*J*H₈,H₇=6 Hz, ⁴*J*H₈,H₆=2 Hz, C8), 9,99 (bs, 1H, OH), 15,42 (bs, 1H, NH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz) δ (ppm): 20,6 (C2'), 97,3 (C3), 112,5 (C2"), 115,5 (C4"), 116,2 (C5"), 116,5 (C8), 119,9 (C5), 124,0 (C6"), 126,0 (C6), 130,6 (C10), 134,6 (C7), 137,0 (C1"), 153,4 (C3"), 158,5 (C9), 161,7 (C2), 175,8 (C4), 180,5 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{17}H_{13}O_4N) = 295,28 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	69,15	4,74	4,44
Нађено:	68,75	4,76	4,24

2.3.2.9. 3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион (L9)

IR (KBr, cm⁻¹): 3345 (OH), 3259 (NH), 3068 (=CH), 2934, 2826 и 2696 (CH), 1687 (C=O), 1611, 1564, 1513 и 1484 (C=C), 1198 (С–О).

¹H NMR (DMSO–*d*₆, 200 MHz) δ (ppm): 2,55 (s, 3H, C2'), 6,89 (m, 2H, C2"', C6"), 7,20 (m, 2H, C3", C5"), 7,28 (m, 1H, C6), 7,30 (m, 1H, C7), 7,64 (m, 1H, C5), 7,94 (dd, 1H, ³*J* H₈,H₇=12 Hz, ⁴*J* H₈,H₆=2,1 Hz, C8), 9,91 (bs, 1H, OH), 15,28 (bs, 1H, NH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz) δ (ppm): 20,5 (C2'), 97,1 (C3), 116,2 (C3", C5"), 116,5 (C8), 120,0 (C5), 123,9 (C2", C6"), 125,9 (C6), 126,9 (C10), 127,2 (C1"), 134,5 (C7), 153,4 (C4"), 157,5 (C9), 161,8 (C2), 175,7 (C4), 180,3 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{17}H_{13}O_4N) = 295,28 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	69,15	4,74	4,44
Нађено:	68,76	4,72	4,37

2.3.2.10. Хлоридо-[3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-палад--ијум (II) комплекс (С1)

IR (KBr, cm⁻¹): 3035 (=CH), 2919 и 2850 (CH), 1698 (C=O), 1602, 1558 и 1484 (C=C), 1249 и 1076 (C–O), 457 (Pd–N).

¹H NMR (DMSO–*d*₆, 200 MHz) δ (ppm): 2,69 (3H, s, C2'), 3,16 (2H, m, C1"), 3,94 (2H, m, C2"), 7,24 (2H, m, C6, C7), 7,60 (1H, m, C8), 7,91 (1H, dd, ³J_{H-5, H-6}=8,00 Hz, ⁴J_{H-5, H-6}=2,00 Hz,C5).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz,) δ (ppm): 18,52 (C2'), 35,84 (C2"), 42,34 (C1"), 96,28 (C3), 116,33 (C8), 119,88 (C5), 123,51 (C6), 125,48 (C10), 134,02 (C7), 152,98 (C9), 162,04 (C2), 176,57 (C4), 179,68 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{13}H_{11}O_3NSClPd) = 403,12 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)	S(%)
Израчунато:	38,73	3,47	2,75	7,95
Нађено:	39,00	3,39	3,15	7,55

2.3.2.11. Хлоридо-[3-(1-(2-хидроксипропиламино)-етилиден)хроман-2,4-дион]-пала--дијум (II) комплекс (С2)

IR (KBr, cm⁻¹): 3439 (OH), 3032 (=CH), 2986 и 2936 (CH), 1641 (C=O), 1606 и 1485 (C=C), 1213 и 1084 (C–O), 528 (Pd–O), 458 (Pd–N).

¹H NMR (DMSO–*d*₆, 200 MHz) δ (ppm): 1,45 (3H, d, ³J_{H-3", H-2"}=6,00, C3"), 2,65 (3H, s, C2'), 3,66 (2H, m, C2"), 4,03 (1H, m, C1"), 7,30 (2H, m, C6, C7), 7,62 (1H, m, C8), 7,85 (1H, m, C5), 10,21 (1H, bs, OH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz) δ (ppm): 18,61 (C2'), 21,08 (C3"), 51,15 (C1"), 64,41 (C2"), 96,34 (C3), 116,27 (C8), 120,42 (C5), 123,67 (C6), 125,75 (C10), 133,97 (C7), 153,14 (C9), 162,11 (C2), 176,16 (C4), 179,56 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{14}H_{14}O_4NClPd) = 402,11 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	41,81	3,48	3,51
Нађено:	41,64	3,50	3,50

2.3.2.12. Хлоридо-[3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-пала--дијум(II) комплекс (С3)

IR (KBr, cm⁻¹): 3474 (OH), 3070 (=CH), 2935, 2850 (CH), 1695 (C=O), 1609, 1597, 1575 и 1486 (C=C), 1163 (С–О), 527 (Pd–О), 450 (Pd–N).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,50 (m, 2H, C2"), 3,37 (s, 3H, C2'), 3,51 (t, 2H, ³J H2", H–1" = 5,0 Hz C1"), 3,89 (t, 2H, 3J H2", H3" = 6,8 Hz C3"), 4,69 (br s, 1H, OH), 7,3 (m, 2H, C6, C7), 7,66 (m, 1H, C8), 7,96 (dd, 1H, 3J H5, H6 = 7,6 Hz, 4J H5, H7 = 1,4 Hz C–H–5).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 18,3 (C2'), 31,6 (C2"), 40,2 (C1"), 57,6 (C3"), 96,1 (C3), 116,7 (C8), 120,3 (C6), 123,5 (C5), 125,9 (C10), 134,1 (C7), 152,9 (C9), 161,9 (C2), 176,2 (C1'), 179,6 (C4).

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{14}H_{14}O_4NClPd) = 402,11 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	41,81	3,48	3,51
Нађено:	42,06	3,63	3,49

2.3.2.13. bis[3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (C4)

IR (KBr, cm⁻¹): 3053 (=CH), 2922, 2854 и 2720 (CH), 1718 (C=O), 1609, 1560 и 1467 (C=C), 1193 (C–O), 543 (Pd–O), 453 (Pd–N).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,25 (3H, s, C2'), 6,55 (2H, m, C2", C6"), 6,95 (1H, m, C4"), 7,37 (2H, m, C3", C5"), 7,48 (2H, m, C6, C7), 7,52 (1H, m, C8), 7,54 (1H, m, C5).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 24,59 (C2'), 105,72 (C3), 115,81 (C8), 117,89 (C6), 122,95 (C5), 125,54 (C10), 125,01 (C4"), 126,43 (C3" и C5"), 126,69 (C2" и C6"), 129,32 (C7), 133,18 (C1"), 147,15 (C9), 152,73 (C2), 162,74 (C1'), 169,92 (C4).

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{34}H_{24}O_6N_2Pd) = 662,94$ g/mol

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	61,60	4,22	3,65
Нађено:	61,93	4,61	4,10

2.3.2.14. bis[3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (C5)

IR (KBr, cm⁻¹): 3049 и 3016 (=CH), 2988, 2915 и 2852 (CH), 1702 (C=O), 1600, 1552 и 1478 (C=C), 1249 и 1182 (C–O), 564 (Pd–O), 462 (Pd–N).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,17 (3H, s, C7"), 2,42 (3H, s, C2'), 6,66 (1H, m, C6"), 7,12 (3H, m, C3", C4", C5"), 7,32 (2H, m, C6, C7), 7,34 (1H, m, C8), 7,47 (1H, m, C5).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 18,53 (C7"), 23,59 (C2'), 105,28 (C3), 115,78 (C8), 117,86 (C5), 122,89 (C5"), 124,85 (C6), 126,57 (C4"), 126,80 (C6"), 127,19 (C10), 131,13 (C3"), 133,17 (C7), 145,90 (C2"), 152,65 (C1"), 162,60 (C9), 169,70 (C2), 172,85 (C4), 178,18 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{36}H_{28}O_6N_2Pd) = 691,14 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	62,50	4,05	4,08
Нађено:	62,17	4,06	3,97

2.3.2.15. bis[3-(1-(3-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (С6)

IR (KBr, cm⁻¹): 3015 (=CH), 2915 и 2854 (CH), 1698 (C=O), 1599, 1565 и 1479 (C=C), 1207 и 1035 (C–O), 537 (Pd–O), 479 (Pd–N).

¹H NMR (CDCl₃, 200 MHz) δ (ppm): 2,25 (3H, s, C7"), 2,42 (3H, s, C2'), 6,63 (1H, dd, ³J_{H-4", H-5"}=8.00 Hz, ⁴J_{H-4", H-6"}=2,00 Hz, C6"), 6,98 (1H, m, C2"), 7,17 (2H, m, C4", C5"), 7,51 (2H, m, C6, C7), 7,20 (1H, m, C8), 7,47 (1H, dd, C5).

¹³C NMR (CDCl₃, 50 MHz) δ (ppm): 21,31 (C7"), 24,47 (C2'), 105,80 (C3), 115,87 (C8), 118,03 (C5), 121,89 (C6"), 123,00 (C6), 125,58 (C10), 126,34 (C5"), 127,48 (C2"), 129,22 (C7), 133,14 (C4"), 139,33 (C1"), 147,05 (C3"), 152,82 (C9), 162,79 (C2), 169,74 (C4), 172,85 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{36}H_{28}O_6N_2Pd) = 691,14 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	62,50	4,05	4,08
Нађено:	62,19	3,92	3,94

2.3.2.16. bis[3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (С8)

IR (KBr, cm⁻¹): 3415 (OH), 3048 (=CH), 2939 (CH), 1681 (C=O), 1602 (C=N), 1560, 1479 и 1428 (C=C), 1161(C–O), 526 (Pd–O), 457 (Pd–N).

¹H NMR (DMSO–*d*₆, 200 MHz,) δ (ppm):2,59 (s, 3H, C2'), 6,78 (m, 1H, C6"), 6,80 (m, 1H, C4"), 6,82 (m, 1H, C5"), 7,10 (m, 1H, C6), 7,23 (m, 1H, C7), 7,3 (s, 1H, C2"), 7,59 (m, 1H, C5), 7,99 (dd, 1H, ³*J*H₈,H₇=7,8 Hz, ⁴*J*H₈,H₆=3,2 Hz, C8–H), 9,98 (bs, 1H, OH), 9,81 (bs, 1H, OH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz,) δ (ppm): 24,0 (C2'), 105,1 (C3), 111,9 (C2"), 113,9 (C4"), 115,5 (C5"), 115,7 (C8), 117,4 (C5), 123,5 (C6"), 126,4 (C6), 130,2 (C10), 13,39 (C7), 147,7 (C1"), 152,3 (C3"), 158,4 (C9), 161,5 (C2), 171,9 (C4), 180,5 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{34}H_{24}O_8N_2Pd) = 694,53 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	587,9	40,3	3,48
Нађено:	58,34	3,80	3,75

2.3.2.17. bis[3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекс (С9)

IR (KBr, cm⁻¹): 3345 (OH), 3028 (=CH), 2938 (CH), 1670 (C=O), 1602 (C=N), 1547, 1508, 1477 и 1487 (C=C), 1199 (C–O), 527 (Pd–O), 462 (Pd–N).

¹H NMR(DMSO–*d*₆, 200 MHz) δ (ppm): 2,58 (s, 3H, C2'), 6,71 (m, 2H, C2", C6"), 6,87 (m, 2H, C3", C5"), 7,07 (m, 1H, C6), 7,25 (m, 1H, C7), 7,63 (m, 1H, C5), 7,99 (dd, 1H, ³*J* H₈,H₇=12 Hz, ⁴*J* H₈,H₆=2,1 Hz, C8–H), 9,65 (bs, 1H, OH), 9,90 (bs, 1H, OH).

¹³C NMR (DMSO–*d*₆, 50 MHz) δ (ppm): 24,3 (C2'), 105,1 (C3), 115,8 (C3", C5"), 116,5 (C8), 117,5 (C5), 123,3 (C2", C6"), 126,3 (C6), 126,9 (C10), 127,1 (C1"), 134,5 (C7), 152,3 (C4"), 157,4 (C9), 161,2 (C2), 175,7 (C4), 180,3 (C1').

Резултати елементалне микроанализе: $M(C_{34}H_{24}O_8N_2Pd) = 694,53 \text{ g/mol}$

	C(%)	N(%)	H(%)
Израчунато:	58,79	4,03	3,48
Нађено:	59,00	4,3	3,51

2.4. БИОЛОШКА МЕРЕЊА

2.4.1. In vitro антимикробни тест

2.4.1.1. Тестирани микроорганизми

Антимикробна активност деривата кумарина (L1, L2, L4–L6) и одговарајућих паладијум(II) комплекса (C1, C2, C4–C6) је одређена микродилуционом методом тестирањем 17 врста микроорганизама. Експерименти су извођени на 6 врста патогених бактерија, укључујући 4 стандардне врсте и 2 клиничка изолата. Такође, су тестиране три врсте пробиотских бактерија, шест врста филаментозних гљива и две врсте квасаца. Осим тога, овом методом је одређена антимикробна активност деривата кумарина L7–L9 и одговарајућих паладијум(II) комплекса C8 и C9. Сви тестирани микроорганизми приказани су у табелама 2.4 и 2.5.

Бактеријске суспензије и суспензије квасаца су припремљене тако што су колоније узимане директно са подлоге и суспендоване у 5 cm³ стерилног физиолошког раствора. Густина почетне суспензије подешавана је упоређивањем са 0,5 Mc Farland стандардом [150]. Густина стандарда 0,5 Mc Farland одговара бактеријској суспензији која садржи око 10^8 CFU/cm³ и суспензији квасца од 10^6 CFU/cm³. Почетне суспензије бактерија и квасаца су разблажене у односу 1:100 стерилним 0,85% физиолошким раствором. Суспензија спора гљива је припремљена пажљивим скидањем спора са мицелије. Таква суспензија је потом разблажена у односу 1:100 стерилним физиолошким раствором.

2.4.1.2. Микродилуциона метода

Антимикробна активност је одређена очитавањем минималне инхибиторне концентрације (MIC) и минималне микробицидне концентрације (MMC) помоћу микродилуционе методе са ресазурином као индикатором раста микроорганизама [151]. У микротитарске плоче са 96 бунарића стављено је по 100 mm³ хранљиве подлоге, Mueller-Hinton бујон за бактерије и Sabouraud dextrose бујон за гљиве. У првом реду микротитрационе плоче додато је 100 mm³ основног раствора тестираног једињења концентрације 2000 µg/cm³. Двоструким разблажењем користећи мултиканалну пипету добијени су раствори концентрација у области од 1000 до 7,8 µg/cm³. Затим је додавано

по 10 mm³ суспензија бактерија или гљива. Коришћена суспензија била је за бактерије концентрације од 10^5 CFU/cm³, а за гљиве од 10^3 CFU/cm³. Коначно, у сваки бунарић додат је ресазурин. У периоду инкубације, ресазурин плаво-љубичасте боје под утицајем оксидоредуктаза живе ћелије прелази у резоруфин розе флуоросцентне боје [152]. Тако припремљене плоче су инкубиране на 37°C 24h за бактерије, на 28°C 48h за квасце и на 28°C 72h за филаментозне гљиве. МIC је дефинисана као најнижа концентрација испитиваних супстанци на којој није дошло до промене боје ресазурина из плаве у ружичасту. Код гљива MIC представља најнижу концентрацију испитиваних једињења која спречава раст мицелије. Резултати су очитавани визуелно.

Минимална микробицидна концентрација (ММС) је одређена пресејавањем 10 mm³ узорка из бунарића у којима није уочен раст мицелије или промена боје ресазурина, на одговарајући плочасти агар. Концентрација на којој после периода инкубације није уочен раст дефинисана је као минимална микробицидна концентрација.

Доксициклин и флуконазол су коришћени као позитивне контроле. Такође праћен је и утицај 10% DMSO (као растварача) на раст микроорганизама. Установљено је експериментално да поменуте концентрације растварача не делује на раст микроорганизама. Сваки тест је садржао контролу стерилности и котролу раста микроорганизама. Сви тестови су изведени у дупликату и MIC и MMC су биле константне.

2.4.1.3. Диск дифузиона метода

За одређивање антимикробне активности деривата кумарина L7-L9 и одговарајућих паладијум(II) комплекса C8 и C9 поред микродилуционе коришћена је и диск дифузиона метода [153,154]. Сви тестирани микроорганизми приказани су у табели 2.5. Запремина од 1 сm³ суспензије микроорганизма у физиолошком раствору је нанета на готову Mueller–Hinton или Sabouraud dextrose агар подлогу у Петри плоче. За испитивања су коришћени стерилни дискови пречника 4 mm са 50 mm³ раствора различитих познатих концентрација испитиваних узорака растворених у DMSO. Петри плоче су пренешене у термостат и инкубиране на 27°C у трајању од 96h (гљивице) или 37° у трајању 48h (бактерије). После инкубације, пречници зоне инхибиције (ZI), укључујући и диск су измерени и изражени у mm. Величина зоне инхибиције указује на

активност тестиране супстанце против микроба. Тестови су извршени у трипликату. Позитивне контроле су хлорамфеникол и флуконазол.

· · ·	
Бактерије	Гљиве/ Квасци
Bifidobacterium animalis subsp. lactis	Saccharomyces boulardii
Lactobacillus plantarum	Candida albicans ATCC 10231
Bacillus subtilis IP 5832	Penicillium chrysogenum
Bacillus cereus	Penicillium italicum
Staphylococcus aureus ATCC 25923	Trichoderma viridae ATCC 13233
Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853	Aspergillus flavus ATCC 9170
Proteus mirabilis ATCC 12453	Aspergillus fumigatus ATTC 204305
Escherichia coli ATCC 25922	Aspergillus niger ATCC 16404
Salmonella enterica	/

Табела 2.4. Тестирани микроорганизми L1, L2, L4-L6 и C1, C2, C4-C6

Табела 2.5. Тестирани микроорганизми узорцима L7-L9 и C8, C9

Бактерије	Гљиве
Staphylococcus aureus ATCC 13709	Candida albicans ATCC 10231
Bacillus cereus ATCC 11778	Aspergillus flavus ATCC15517
Escherichia coli ATCC 25922	Fusarium oxysporum ATCC 695
Klebsiella pneumoniae ATCC 27736	/

2.4.2. In vitro антитуморска активност

2.4.2.1. Испитиване ћелијске линије, припрема и култивација

Цитотоксичност лиганада L7-L9 и паладијум(II) комплекса C8 и C9 је испитивана на хуманим ћелијским линијама колоректалног карцинома HCT-116, ћелијска линија карцинома дојке MDA-MB-231 и здраве ћелијске линије из плућног ткива MRC-5, док цитотоксичност L3 и C3 је испитивана на хуманој ћелијској линији глиобластома U251 и ћелијској линији меланома миша B16. Цитотоксичност свих једињења је испитивана MTT тестом. Туморске ћелије су култивисане у комплетном DMEM медијуму (Dulbecco's Modified Eagles Medium) који садржи: 4,5 g/dm³ глукозе, 10% феталног говеђег серума (FBS), 2 mmol/dm³ S-глутамина, 1 mmol/dm³ натријум пирувата, 10 mmol/dm³ HEPES-a, 100 U/cm³ пеницилина, 100 µg/cm³ стрептомицина и 1 mmol/dm³ мешаних неесенцијалних аминокиселина (Sigma, USA).

Телије су култивисане у фласковима-T25 (BD Falcon) у стандардним стерилним условима у инкубатору под контролисаном температуром 37° C и 5% угљен-диоксида, CO₂. Једнослојне субконфлуенте ћелијске културе су пасажиране сваког трећег дана. Укратко, ћелије су након прања у PBS (енгл. Phosphate Buffered Saline-Coни фосфатни пуфер, PAA Laboratories GmbH) прикупљене из фласка третирањем трипсином (0,25% трипсин са хелатором 0,02% EDTA који су растворени у PBS) 2 до 5 минута у инкубатору, како би се одлепиле. Ћелије су после одлепљивања пребачене у епрувету која садржи комплетни медијум, а затим ресуспендоване и пребачене у 3 нова T25 фласка (по 5 cm³ у сваки).

2.4.2.2. МТТ колориметријски тест

Ефекат испитиване супстанце одређује се поређењем интензитета боје који дају ћелије излагане само медијуму и интензитета који дају ћелије излагане испитиваној супстанци. Продуковани формазан се раствара у органским рстварачима (DMSO) и интензитет боје се одређује спектрофотометријски на таласној дужини од 570 nm.

Цитотоксичност лиганада и комплекса је одређивана МТТ тестом [155]. Ћелије у експоненцијалној фази раста прикупљене су из фласка на претходно описани начин. Број ћелија је одређен коришћењем Neubauer-ове коморе уз искључење мртвих ћелија тј. ћелија обојених трипан плавим. Трипан плаво је боја која може да прође само кроз оштећену ћелијску мембрану невијабилних ћелија и боји цитоплазму, док је код вијабилних ћелија ова могућност искључена. Ћелије су разблажене до густине 3 x 10⁴ ћелија/сm³. У микротитар плоче са 96 отвора је сипано 100 mm³ (10.000 ћелија) суспензије по отвору микротитар плоче. У посебне отворе је сипан медијум без ћелија како би се одредила оптичка густина самог медијума, бленк. Плоча се преко ноћи инкубирала на температури од 37°С и у присуству 5% СО2. Након 24 сата су се ћелије полепиле па је медијум одливен и замењен са 100 mm³ испитиваних једињења растворених у комплетном медијуму у концентрацијама 500; 100; 50; 10; 1; 0,1 µmol/dm³. Тестирана једињења у штоку су растварана у диметилсулфоксиду. За свако разблажење рађен је трипликат. У контролне отворе је поново сипан чист медијум. Плоча је инкубирана на 24 и 72 сата под истим условима. По истеку 24 или 72 сата, из свих бунарчића је уклоњена течност и додато је по 100 mm³ чистог DMEM-а са 15 % MTT раствора (5 mg/cm³ y PBS, Phosphate buffer saline - сони фосфатни пуфер). Плоче су инкубиране још 2 до 4 сата. По истеку инкубације медијум је одливен и у сваки отвор је сипано по 150 mm³ диметилсулфоксида (Sigma Aldrich, Немачка) и 20 mm³ глицинског пуфера (pH-10,5). Плоче су вортексоване до растварања кристала формазана и оптичка густина узорака је мерена мултифункционалним читачем микротитар плоча, Rayto RT-6100. Проценат мртвих ћелија је израчунат на основу формуле:

% цитотоксичности = 100-((Е-Б)/(К-Б) × 100);

Е-означава отвор са испитиваним супстанцама; Б-бленк; К-отвор са нетретираним ћелија.

3. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

3.1. Одређивање структуре синтетисаних једињења

3.1.1. Структура лиганда 3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-ди--она (L3) и одговарајућег хлоридо-[3-(1-(3-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман--2,4-дион]-паладијум(II) комплекса (C3)

Слика 3.1. Кристална структура L3 (а), оптимизована структура L3 (б) и оптимизована структура C3 (в)

Структура молекула L3 утврђена је на бази резултата рендгентске структурне анализе и DFT метода. Основни кристалографски подаци су дати у табели 2.1. Планарност овог молекула потврђена је помоћу обе методе, јер обе дају сличну вредност за диедарски угао C4–C3–C1'–N1, 1,73° и 0,32°, што потврђује да су хромански део молекула и супституент у положају 3 у истој равни. Та чињеница говори да је могућа проширена делокализација између хроманског дела и супституента, што омогућава претпоставку да овај молекул може бити потенцијални биоактивни агенс, нпр. антикацерогени, антиинфламаторни или антиоксидативни. На основу рендгенске структурне анализе утврђено је формирање интрамолекулске водоничне везе N–H…O, која формира шесточлани прстен, као што је приказано на слици 3.1(а) и даје могућност

да се молекул јавља у кето-енолној таутомерној форми [156]. Посматрајући O3=C4-C3=C1'-N1-H1 конјуговани систем, који настаје формирањем шесточланог прстена, пада у очи да су дужине C3-C4 (1,442(2) Å) и C3=C1' (1,441(2) Å) веза скоро међусобно једнаке, иако се оне формално представљају као проста и двострука. Ово се може објаснити делокализацијом π -електрона унутар шесточланог прстена [157]. Примећено је и значајно продужење C4=O3 (1,256(2) Å) у поређењу са C2=O2 (1,218(2) Å) везом, што је последица формирања релативно јаке водоничне везе. Осим тога, примећено је скраћење C1'-N везе (1,314(2) Å). Остале дужине и углови веза су у оквиру нормалних и очекиваних вредности (табеле 3.1 и 3.2) [158]. Поред горе поменуте јаке интрамолекулске водоничне везе N1-H…O3, због које егзоциклична двострука веза C3=C1' има *E* геометрију, овај молекул је стабилизован и слабим интермолекулским водоничним везама С-H…O у чврстом стању (Табела 3.3 и Слика 3.2).

Да би се креирала геометрија за једињење **L3** неопходна за оптимизацију, коришћена је постојећа геометрија добијена дифракцијом рендгенских зрака [159]. Ова структура је реоптимизована коришћењем B3LYP-D3BJ DFT методе заједно са 6-311+G(d,p) базисним скупом. Оптимизована геометрија помоћу овог теоријског модела представљена је на слици 3.1(б). Предложени DFT модел (B3LYP-D3BJ/6-311++G(d,p)) одлично описује дужине и углове веза, што је потврђено вредностима коефицијента корелације и средње апсолутне грешке за дужине веза 0,99 и 0,007 Å и за углове веза 0,98 и 0,6° (табеле 3.4 и 3.5).

Веза		Експерименталне вредности дужина веза (Å)						
	L3	L4	L5	L6	L7			
D(O1-C2)	1,442(2)	1,3884(19)	1,3894(14)	1,3921(18)	1,370(3)			
D(C2–C3)	1,446(3)	1,453(2)	1,4472(16)	1,4480(19)	1,441(3)			
D(C3–C4)	1,442(2)	1,435(2)	1,4384(16)	1,434(2)	1,437(3)			
D(C4-C10)	1,477(3)	1,466(2)	1,4677(16)	1,468(2)	1,469(3)			
D(C10-C5)	1,405(2)	1,390(2)	1,3979(16)	1,397(2)	1,388(3)			
D(C5–C6)	1,387(3)	1,379(2)	1,3783(17)	1,378(2)	1,373(4)			
D(C6–C7)	1,397(3)	1,378(3)	1,3908(19)	1,391(2)	1,393(4)			
D(C7–C8)	1,377(3)	1,371(3)	1,3765(18)	1,375(2)	1,369(4)			
D(C8–C9)	1,394(3)	1,387(2)	1,3893(17)	1,392(2)	1,388(4)			
D(C9–C10)	1,386(3)	1,378(2)	1,3854(17)	1,379(2)	1.381(3)			
D(C9–O1)	1,381(2)	1,370(2)	1,3721(14)	1,3751(18)	1,374(3)			
D(C3–C1')	1,441(2)	1,425(2)	1,4300(16)	1,436(2)	1,429(3)			
D(C1'-C2')	1,498(2)	1,487(2)	1,4950(16)	1,489(2)	1,498(3)			
D(C1'-N1)	1,314(2)	1,3218(18)	1,3224(16)	1,3224(17)	1,316(3)			
D(N1-C1")	1,474(2)	1,4342(18)	1,4296(15)	1,4329(18)	1,419(3)			
D(C1"-C2")	1,520(3)	1,383(2)	1,3963(18)	1,385(2)	1,396(3)			
D(C2"–C3")	1,522(3)	1,382(2)	1,3973(17)	1,3927(19)	1,379(3)			
D(C3"–C4")	/	1,381(2)	1,379(2)	1,384(2)	1,376(4)			
D(C4"–C5")	/	1,382(2)	1,381(2)	1,385(2)	1,376(4)			
D(C5"–C6")	/	1,383(2)	1,3860(19)	1,390(2)	1.376(4)			
D(C6"–C1")	/	1,384(2)	1,3862(19)	1,383(2)	1,382(3)			
D(C2–O2)	1,218(2)	1,2043(18)	1,2074(15)	1,2113(18)	1,223(3)			
D(C4-O3)	1,256(2)	1,2585(17)	1,2572(14)	1,2583(17)	1,252(3)			
D(C2"–O4)	/	/	/	/	/			
D(C2"–S)	/	/	/	/	/			
D(C2"–C7")	/	/	1,5041(19)		/			
D(C3"-C7")	/	/	/	1,509(2)	/			
D(C3"–O4)	1,427(2)	/	/	/	/			
D(C4"-O4)	/	/	/	/	/			

Табела 3.1. Експериментално одређене вредности дужина ваза за лиганде L3–L7

Углови	Експерименталне вредности углова веза (°)							
	L3	L4	L5	L6	L7			
A(C9–O1–C2)	122,17(15)	122,60(13)	122,39(9)	122,38(11)	117.2(2)			
A(O1-C9-C10)	121,66(16)	122,07(14)	121,86(10)	121,71(13)	121,7(2)			
A(O1–C2–C3)	118,71(15)	117,96(14)	118,37(10)	118,21(13)	119,4(2)			
A(O1-C2-O2)	113,01(17)	127,81(15)	113,89(11)	113,80(12)	113,1(2)			
A(C3–C2–O2)	128,28(17)	127,81(15)	127,73(11)	127,99(14)	127,5(2)			
A(C2–C3–C4)	120,39(16)	120,10(13)	120,32(10)	120,12(13)	119,6(2)			
A(C2–C3–C1')	119,38(16)	119,07(13)	118,99(11)	119,46(13)	119,9(2)			
A(C4–C3–C1')	120,18(18)	120,80(13)	120,67(11)	120,41(12)	120,5(2)			
A(C3–C4–C10)	117,00(17)	117,88(13)	117,52(10)	118,41(14)	117,7(2)			
A(C3–C4–O3)	124,08(17)	123,64(13)	123,62(11)	123,83(13)	123,5(2)			
A(C10–C4–O3)	118,91(16)	118,47(14)	118,86(10)	118,41(14)	118,8(2)			
A(C4–C10–C5)	121,80(18)	122,07(15)	122,01(11)	121,84(13)	122,0(2)			
A(C4–C10–C9)	119,76(16)	119,25(15)	119,47(10)	119,56(14)	119,3 (2)			
A(C5–C10–C9)	118,44(17)	118,63(15)	118,52(11)	118,59(13)	118,6(2)			
A(C10–C5–C6)	120,00(19)	120,42(17)	120,65(12)	120,59(15)	121,0(3)			
A(C5–C6–C7)	119,88(18)	119,78(18)	119,45(11)	119,65(17)	119,3(3)			
A(C6–C7–C8)	121,21(18)	120,85(17)	121,14(12)	120,73(15)	120,7(3)			
A(C7–C8–C9)	118,10(19)	118,93(18)	118,66(12)	118,91(15)	119,2(3)			
A(C8–C9–C10)	122,37(17)	121,36(17)	121,56(11)	121,51(15)	121,1(2)			
A(C8–C9–O1)	117,0(16)	116,57(16)	116,57(11)	116,78(14)	117,2(2)			
A(C3–C1'–N1)	118,2(15)	116,68(13)	117,57(11)	117,03(13)	118,2(2)			
A(C3–C1'–C2')	123,3(18)	123,27(13)	123,51(11)	123,89(12)	117.4(2)			
A(N1-C1'-C2')	118,5(17)	119,20(14)	118,85(11)	119,01(13)	118,7(2)			
A(C1'-N1-C1")	128,4(15)	129,78(14)	127,87(11)	129,70(13)	127,4(2)			
A(N1-C1"-C2")	110,42(14)	116,68(13)	118,71(11)	117,02(13)	118,8(2)			
A(C1"-C2"-O4)	/	/	/	/	123,5(2)			
A(C1"–C2"–C3")	111,53(15)	119,88(15)	117,42(12)	121,02(14)	119,1(2)			
A(C2"–C3"–C4")	/	120,23(16)	121,53(13)	118,06(14)	120,1(2)			
A(C3"–C4"–C5")	/	119,58(15)	120,12(12)	120,95(14)	121,0(3)			
A(C4"-C5"-C6")	/	120,66(16)	119,73(13)	120,84(15)	119,3(2)			
A(C5"–C6"–C1")	/	119,37(16)	119,90(13)	118,42(14)	120,4(2)			
A(C6"-C1"-N1)	/	122,88(14)	119,85(11)	122,08(13)	121,1(2)			
A(C3"–C2"–C7")	/	/	121,72(12)	/	/			
A(C4"-C3"-C7")	/	/	/	120,98(14)	/			
A(C2"–C3"–C7")	/	/	/	120,96(15)	/			
A(C1"-C2"-C7")	/	/	120,86(11)	/	/			
A(C3"-C2"-C7")	/	/	121,72(12)	/	/			
A(C6"-C1"-C2")	/	120,27(14)	121,27(12)	120,71(13)	/			
A(C2"-C3"-O4)	111,81(16)	/	/	/	/			
A(O4–C2"–C3")	/	/	/	/	123,5(2)			

Табела 3.2. Експериментално одређене вредности углова веза за лиганде L3–L7

D–H···A	d(D-H)	$d(H\cdots A)$	$d(D\cdots A)$	<(DHA)
N1-H1…O3	0,90(2)	1,76(2)	2,5668(19)	148(2)
C2'-H2'1…O2	0,98	1,96	2,762(2)	136,8
C8-H8…O1A	0,95	2,55	3,486(3)	167,9

Табела 3.3. Водоничне везе молекула L3 [Å и $^{\circ}$]

Слика 3.2. Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза молекула L3

Везе	Израчунате вредности дужина веза лиганада (Å)								
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9
D(O1-C2)	1,391	1,393	1,393	1,391	1,392	1,392	1,393	1,392	1,392
D(C2–C3)	1,457	1,456	1,457	1,459	1,459	1,459	1,458	1,459	1,459
D(C3–C4)	1,449	1,451	1,450	1,452	1,451	1,452	1,451	1,452	1,451
D(C4–C10)	1,468	1,471	1,470	1,468	1,468	1,469	1,469	1,468	1,469
D(C10-C5)	1,402	1,402	1,402	1,402	1,402	1,402	1,402	1,402	1,402
D(C5–C6)	1,384	1,385	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384
D(C6–C7)	1,402	1,401	1,401	1,401	1,402	1,401	1,401	1,401	1,402
D(C7–C8)	1,387	1,387	1,387	1,387	1,387	1,387	1,387	1,387	1,387
D(C8–C9)	1,395	1,395	1,395	1,395	1,395	1,395	1,395	1,395	1,395
D(C9–C10)	1,394	1,394	1,394	1,394	1,394	1,394	1,394	1,394	1,394
D(C9–O1)	1,362	1,362	1,362	1,363	1,352	1,362	1,362	1,363	1,362
D(C3–C1')	1,427	1,427	1,427	1,422	1,424	1,423	1,422	1,422	1,423
D(C1'-C2')	1,498	1,500	1,499	1,499	1,499	1,499	1,496	1,499	1,499
D(C1'-N1)	1,325	1,325	1,326	1,334	1,333	1,333	1,333	1,335	1,333
D(N1-C1")	1,457	1,456	1,460	1,419	1,421	1,420	1,418	1,417	1,420
D(C1"-C2")	1,525	1,526	1,526	1,397	1,404	1,396	1,403	1,393	1,398
D(C2"-C3")	/	1,527	1,526	1,391	1,396	1,396	1,394	1,393	1,397
D(C3"–C4")	/	/	/	1,394	1,393	1,399	1,392	1,396	1,396
D(C4"-C5")	/	/	/	1,394	1,392	1,392	1,393	1,393	1,395
D(C5"–C6")	/	/	/	1,392	1,390	1,391	1,391	1,390	1,391
D(C6"-C1")	/	/	/	1,396	1,395	1,395	1,394	1,398	1,394
D(C2–O2)	1,209	1,210	/	1,209	1,209	1,209	1,208	1,208	1,209
D(C4-O3)	1,253	1,249	/	1,250	1,251	1,250	1,250	1,250	1,250
D(C2"–O4)	/	1,429	/	/	/	/	1,363	/	/
D(C2"-S)	1,838	/	/	/	/	/	/	/	/
D(C2"-C7")	/	/	/	/	1,506		/	/	/
D(C3"-C7")	/	/	/	/	/	1,508	/	/	/
D(C3"-O4)	/	/	1,428	/	/	/	/	1,366	/
D(C4"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	/	1,365
R	/	/	0,99	0,99	0,99	0,99	0,99	/	/
AAE	/	/	0,007	0,01	0,007	0,008	0,003	/	/

Углови		Израчунате вредности углова веза (°)							
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9
A(C9–O1–C2)	123,0	123,1	123,1	123,1	123,1	123,1	123,11	123,1	123,1
A(O1–C9–C10)	122,0	121,9	122,0	122,0	122,0	122,0	121,98	122,0	122,0
A(O1–C2–C3)	117,7	117,7	117,7	117,6	117,6	117,6	117,59	117,6	117,6
A(O1-C2-O2)	115,3	115,0	115,1	115,2	115,2	115,2	115,15	115,2	115,1
A(C3–C2–O2)	127,1	127,3	127,2	127,1	127,2	127,2	127,25	127,1	127,2
A(C2–C3–C4)	120,8	120,7	120,7	120,6	120,6	120,6	120,70	120,6	120,6
A(C2–C3–C1')	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	118,94	119,0	119,0
A(C4–C3–C1')	120,3	120,3	120,3	120,4	120,4	120,4	120,36	120,5	120,4
A(C3–C4–C10)	117,0	116,8	117,0	117,0	117,0	117,0	116,95	117,0	117,0
A(C3–C4–O3)	123,8	123,7	123,7	123,6	123,6	123,6	123,66	123,6	123,6
A(C10–C4–O3)	119,3	119,4	119,4	119,4	119,4	119,4	119,39	119,4	119,4
A(C4–C10–C5)	121,3	121,3	121,3	121,3	121,3	121,3	121,34	121,3	121,3
A(C4–C10–C9)	119,0	119,7	119,7	119,6	119,6	119,6	119,63	119,6	119,6
A(C5–C10–C9)	119,2	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	119,03	119,0	119,0
A(C10–C5–C6)	120,4	120,5	120,5	120,4	120,4	120,4	120,44	120,4	120,4
A(C5–C6–C7)	119,7	119,7	119,7	119,7	119,7	119,7	119,68	119,7	119,7
A(C6–C7–C8)	120,7	120,7	120,7	120,7	120,7	120,7	120,72	120,7	120,7
A(C7–C8–C9)	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	119,0	119,04	119,0	119,0
A(C8–C9–C10)	121,1	121,1	121,1	121,1	121,1	121,1	121,09	121,1	121,1
A(C8–C9–O1)	117,0	116,9	116,9	116,9	116,9	116,9	116,93	116,9	116,9
A(C3–C1'–N1)	118,2	118,9	118,7	118,1	118,1	118,1	118,17	118,0	118,2
A(C3–C1'–C2')	123,3	122,8	123,0	123,2	123,2	123,2	123,56	123,2	123,2
A(N1-C1'-C2')	118,5	118,4	118,3	118,6	118,6	118,7	118,23	118,8	118,6
A(C1'-N1-C1")	128,4	127,8	127,8	128,6	128,5	128,7	127,61	129,1	128,3
A(N1-C1"-C2")	118,5	110,1	109,5	121,5	119,6	118,1	120,88	121,3	121,7
A(C1"-C2"-O4)	/	105,9	/	/	/	/	117,49	/	/
A(C2"-C3"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	116,8	/
A(C3"-C4"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	/	117,3
A(C1"–C2"–C3")	/	113,5	112,1	119,8	117,8	120,9	119,66	119,5	120,5
A(C2"–C3"–C4")	/	/	/	120,3	121,5	118,4	120,31	120,4	119,9
A(C3"–C4"–C5")	/	/	/	119,7	119,9	120,7	120,26	119,4	119,9
A(C4"–C5"–C6")	/	/	/	120,3	119,7	120,5	119,46	120,8	120,0
A(C5"–C6"–C1")	/	/	/	119,9	120,1	119,1	120,86	119,2	120,4
A(C6"–C1"–N1)	/	/	/	118,4	120,7	121,6	/	118,0	118,8
A(C1"–C2"–S)	114,6	/	/	/	/	/	/	/	/
A(C2"-C3"-O4)	/	/	112,8	/	/	/	/	/	/
A(O4–C2"–C3")	/	/	/	/	/	/	122,84	/	/
A(O4–C3"–C4")	/	/	/	/	/	/	/	122,8	/
A(O4–C4"–C5")	/	/	/	/	/	/	/	/	122,8
R	/	/	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98	/	/
AAE	/	/	0,60	0,47	0,37	0,45	0,31	/	/

Табела 3.5. Израчунате вредности углова веза за лиганде L1–L9

Једињење L3 је такође окарактерисано помоћу ¹Н и ¹³С NMR спектара, као и једињење C3. NMR спектри ових једињења су снимљени у диметилсулфоксиду (DMSO), док је тетраметилсилан (TMS) коришћен као интерни стандард. Вредности хемијског померања су израчунате коришћењем GIAO методе, а одговарајућа хемијска померања за ¹Н и ¹³С NMR су одређена у односу на TMS. Сви прорачуни су урађени коришћењем модела B3LYP-D3BJ/6–311++G(d,p) за све атоме осим за паладијум за који је коришћен def2-TZVPD базисни скуп. Експерименталне и израчунате вредности хемијских померања ¹Н NMR и ¹³С NMR су дате у табелама 3.6–3.9.

Познато је да се ¹Н NMR спектри органских молекула значајно разликују у зависности од електронског окружења одговарајућег протона. Протон близу нуклеофилног атома или групе је више заштићен, док је протон близу електрофилног атома или групе мање заштићен. То значи да ће вредности хемијских померања (δ) бити померене на ниже односно више вредности, респективно. Вредности хемијског померања за ароматичне протоне обично су у интервалу између 7–8 ррт. Ароматични протони за **L3** у експерименталном ¹Н NMR спектру леже у интервалу од 7,2–7,9 ррт, док су одговарајуће израчунате вредности у региону од 7,6–8,5 ррт. Експерименталне вредности хемијских померања протона метиленских група 3-хидроксипропиламинског дела молекула забележена су између 1,8–3,6 ррт, што је у доброј сагласности са израчунатим вредностима (2,1–4,0 ррт). Сигнали протона из C2'–H су идентификовани на 2,6 ррт, што је идентично са израчунатом вредношћу. Добро слагање експерименталних и теоријских вредности хемијског померања (13,7 и 13,9 ррт) за енаминску NH групу, такође је потврђено.

¹³С NMR спектар за **L3** показује сигнале за атоме угљеника С1", С2" и С3", који припадају 3-хидроксипропиламинској групи, између 31,6-57,9 ppm. С друге стране израчунате вредности за ове угљеникове атоме се налазе у интервалу од 31,4-61,1 ppm. Знатно ниже вредности хемијског померања добијене су за атом угљеника метил групе C2' чија је експериментална вредност 18,3, а израчуната 17,1. Хемијска померања за атоме угљеника који припадају ароматичном прстену леже у опсегу од 116,3–153,2 ppm, док одговарајуће израчунате вредности леже у распону од 117,1–156,7 ppm. Нешто веће експерименталне вредности хемијских померања су уочена за угљеникове атоме C2 и C4 и то 162,0 и 179,7 ppm, то је последица присуства естарске и кето групе. И у овом случају израчунате вредности (162,0 и 182,4 ppm) су у одличној сагласности са експерименталним вредностима.

Поређењем ¹Н NMR спектара комплекса **C3** са одговарајућим спектрима лиганда **L3** уочава се одсуство сигнала који потичу од протона енаминске N–H групе, што указује да се координација лиганда врши преко атома азота. Сигнали метиленских протона су у интервалу 2,5–3,9 ppm. Већа хемијска померања ових протона у комплексу је последица координације лиганда за паладијум(II)-јон. Хемијска померања ароматичних протона леже у интервалу од 7,3–8,0 ppm, и већа су од хемијских померања ароматичних протона лиганада, што је свакако последица формирања паладијум(II) комплекса.

Поређењем ¹³С NMR спектара лиганда L3 и комплекса C3 могу се уочити разлике у хемијским померањима неких атома угљеника. Хемијско померање C4 код комплекса је 179,6 ppm, што је мање од хемијског померања истог угљениковог атома код лиганда. Мање хемијско померање овог атома угљеника је последица природе C=O групе, односно због процеса повратне донације, где услед формирања Pd–O везе долази до повећања густине електронског облака око атома угљеника, чиме се доказује координација лиганда преко кисеониковог атома O3. Осим тога уочене су разлике у хемијским померањима за угљеников атом C1" за који је везан атом азота, као и C3", што је свакако последица координације лиганда преко атома азота и атома кисеоника O4 (Табела 3.9). На основу ових вредности хемијских померања у комплексу, може се закључити да се координација лиганда за паладијум(II) јон врши преко два атома кисеоника (O3 и O4) и једног атома азота као што је приказано на слици 3.1, односно да је L3 тридентатни лиганд. Вредности израчунатих дужина веза и углова веза комплекса C3 су дате у табелама 3.10 и 3.11.

	4	,		4					4									
¹ H NMR		Eĸ	спери	мента	лне вр	еднос	ты (pp	(m				H 3pa	чунате	вредн	юсти ((mqq		
Једињење	L1	L2	L3	L4	L5	$\mathbf{L6}$	L7	L8	$\mathbf{L9}$	L1	L2	L3	L4	$\mathbf{L5}$	$\Gamma 6$	L7	L8	$\mathbf{L9}$
C2'-H	2,8	2,7	2,6	2,7	2,3	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,8	2,6
C1"-H	3,0	4,2	3,5	/	/	/	/	/	/	3,8	4,5	3,8	/	/	/	/	/	/
C2"-H	2,9	3,5	1,8	7,2	/	7,2	/	7,4	6,9	3,0	3,7	2,1	7,7	/	7,6	_	7,2	7,6
C3"-H	/	1,4	3,6	7,5	7,3	/	6,9	/	7,2	/	1,5	4,0	7,5	7,6	/	7,4	/	7,3
C4"-H	/	/	/	7,4	7,3	7,4	7,2	6,8	/	/	/	/	7,4	7,6	7,5	7,7	7,1	/
C5"-H	/	/	/	7,5	7,3	7,5	7,2	6,9	7,2	/	/	/	7,5	7,6	7,7	7,4	7,7	7,2
C6"-H	/	/	/	7,2	7,7	7,2	7,1	6,8	6,9	/	/	/	7,2	7,1	7,5	7,7	7,2	7,6
C2"-CH ₃	/	/	/	/	2.3	/	/	/	/	/	/	/	/	2.3	/	/	/	/

Табела 3.6. Израчуната и експериментална ¹Н NMR хемијска померања за лиганде L1–L9

15,60,99

15,9 0,99

15,40,99

15,9

15,8 0,99

15,8 0,99

13,9 0,99

14,0 0,99

14,3 0,99

15,3

15,4

15,2

7,6 15,8

15,7

8,1 7,5 7,5 7,6 15,9

13,7

14,1

7,6 14,3

N1-H

R

7,2

7,5

7,5

7,7

7,5

7,4

7,6

8,1 7,7 7,5 7,5

7,5

7,3 7,9

7,6 7,6

7,6 8,0

7,4

7,6

8,0

7,7

7,3 8,0

7,5

7,7

7,3 7,8

2,4 8,1 7,5

> 7,4 7,6 7,6

8,1

7,9 7,9

7,2

7,9

8,0 7,2 7,2

C5-H C6-H C7-H C8-H

C3"-CH₃

8,5

8,5

8,5 7,6

8,1

8.5 7,5 7,4

8,5

8,5

7,6

Γ,Γ

2,6 8,5 7,9

	C)	2,1	~	7,5	7,2	~	7,4	7,5	~	6,6	7,5	7,5	7,4	0,91
	C8	2,1	~	7,1	~	7,4	7,8	7,2	~	6,6	7,5	7,5	7,4	0,93
(mqq	C7	_	_	_	-	_	_	_	_	_	_	_	-	/
ости (C6	2,1	/	7,5	/	7,8	7,8	7,4	2,5	6,2	7,6	7,6	7,4	0,96
вредн	C5	2,1	~	~	7,8	7,8	7,8	7,6	2,5	6,1	7,5	7,5	7,4	0,95
унате	C4	2,2	~	7,8	7,9	7,9	7,9	7,8	/	7,5	7,5	7,5	7,6	0,94
Израч	C3	2,5	3,5	3,4	3,8	/	/	/	/	8,4	7,5	7,5	7,5	0,99
	C2	2,5	4,3	3,7	~	/	/	/	/	8,4	7,8	7,8	7,6	0,99
	C1	2,5	4,1	3,6	~	/	/	/	/	8,5	7,8	7,8	7,6	0,98
	C9	2,6	/	6,7	6,9	/	6,9	6,7	/	7,6	7,1	7,1	8,0	
(mc	C8	2,6	~	7,3	~	6,8	6,8	6,8	~	7,6	7,1	7,1	8,0	
сти (pp	$\mathbf{C}7$	/	/	/	-	/	/	/	/	/	/	/	/	/
реднос	C6	2,4	/	7,0	/	7,2	7,2	6,6	2,3	7,5	7,5	7,5	7,2	
алне в	C5	2,4	/	/	7,1	7,1	7,1	6,7	2,2	7,5	7,3	7,3	7,3	
имент	C4	2,3	/	6,6	7,4	7,0	7,4	6,6	/	7,5	7,5	7,5	7,5	
кспер	C3	3,4	3,5	2,5	3,9	/	/	/	/	8,0	7,3	7,3	7,7	
E	C2	2,7	4,0	3,7	~	~	~	/	/	7,9	7,3	7,3	7,6	
	C1	2,7	3,2	3,9	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	/	/	7,9	7,2	7,2	7,6	
¹ H NMR	Једињење	C2'-H	C1"-H	C2"-H	C3"–H	C4"-H	C5"-H	C6"-H	C7"-H	C5-H	C6-H	C7–H	C8-H	R

Табела 3.7. Израчуната и експериментална ¹Н NMR хемијска померања за комплексе С1-С9

	Γ_0	17,8	130,9	129,7	114,7	158,8	114,6	127,1	_	/	180,3	162,0	98,2	182,8	127,1	123,7	134,5	116,8	157,5	120,6	0.99
_	L.8	18,1	140,6	113,0	159,3	112,3	131,6	117,0	~	<u> </u>	180,5	161,9	99,0	182,8	127,3	123,8	134,6	116,9	158,5	120,3	0.99
(mqq)	L7	18,1	124,8	153,8	115,2	130,9	121,5	129,0	<u> </u>	<u> </u>	180,4	162,0	97,9	183,0	127,3	123,7	135,9	116,9	157,2	120,4	0.99
ности	L6	17,7	138,7	125,5	143,2	128,0	128,9	123,8	~	16,3	177,6	161,7	98,8	182,3	127,1	122,9	135,1	116,3	156,5	120,2	0.99
е вред	L5	17,9	137,6	137,2	130,8	128,3	126,1	127,4	15,3	_	177,8	161,6	99,1	182,4	126,9	122,9	135,0	116,4	156,6	120,1	0.99
чунат	L4	17,3	138,6	125,7	130,4	127,5	129,1	126,9	~	~	177,1	161,6	98,2	182,8	126,9	123,0	135,1	116,3	156,8	120,0	0.99
Изра	L3	17,1	41,1	31,4	61,1	<u> </u>	~	/	~	<u> </u>	180,7	162,0	97,6	182,4	127,6	123,8	135,7	117,1	156,7	121,4	0.99
	L2	16,3	47,0	66,0	15,4	~	~	/	~	~	178,9	161,6	97,2	181,5	127,3	122,6	134,5	116,4	156,0	120,4	0.99
	L1	16,0	46,1	26,6	<u> </u>	_	~	/	~	<u> </u>	179,9	161,2	98,3	181,9	127,6	122,9	135,0	116,5	156,1	120,2	0.99
	Γ_0	20,5	127,2	123,9	116,2	143,4	116,2	123,9	_	_	180,3	161,8	97,1	175,7	120,0	125,9	134,5	116,5	157,4	126,9	
m)	L8	20,6	137,0	112,5	153,4	115,5	116,2	124,0	~	<u> </u>	180,5	161,7	97,3	175,8	119,9	126,0	134,6	116,5	158,4	130,6	
ги (pp)	L7	20,6	129,7	151,7	119,6	123,9	123,4	116,7	~	<u> </u>	180,4	161,8	90,4	176,1	120,1	125,9	134,5	116,5	153,4	127,0	
едност	Т6	21,2	139,0	129,4	139,9	136,3	129,0	122,6	<u> </u>	20,7	175,9	162,2	97,9	181,8	120,1	123,6	134,1	116,6	153,8	126,1	
пне вр	L5	20,51	135,3	134,1	131,3	127,0	126,1	128,6	17,9	_	176,4	167,5	97,6	182,1	123,6	126,3	133,8	116,6	153,8	130,8	
мента.	L4	20,7	136,2	129,6	128,2	126,0	128,2	129,6	~	~	175,9	162,3	97,9	181,7	123, 5	120,0	134,1	116,5	153,8	125,5	
спери	L3	18,3	41,2	31,6	57,9	/	\	/	/	/	176,2	162,0	96,1	179,7	123,7	120,4	134,0	116,3	153,2	125,7	
Eĸ	L2	18,8	51,3	65,7	21,0	~	\	/	\	_	180,8	163,2	97,1	176,7	120,3	123,5	133,7	116,4	153,4	125,8	
	L1	18,6	42,7	29,6	_	_	\	/	~	~	181,4	162,4	97,5	176,8	120,4	123,6	133,9	116,4	153,6	126,0	
¹³ C NMR	Једињење	C2'	C1"	C2"	C3"	C4"	C5"	C6"	C2"-CH ₃	C3"-CH ₃	C1'	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	сэ	C10	R

Табела 3.8. Израчуната и експериментална ¹³С NMR хемијска померања за лиганде L1–L9

Докторска дисертација

¹³ C NMR		Eĸ	спери	мента	лне вр	едност	ы (pp	m)				Израч	унате	вредн	ости (р	(md		
Једињење	C1	C2	C3	C4	C5	C6	С7	C8	C 9	CI	C2	C	C4	C5	C6	$\mathbf{C7}$	C8	60
C2'	18,5	18,6	19,2	24,6	23,6	24,5	/	24	24,3	18,6	18,6	19,2	23,9	22,1	23,6	/	23,8	24,3
C3"	/	21,1	57,6	126,4	131,1	147,1	/	152,3	115,8	/	13,9	62,6	129,7	131,8	142,8	/	160,0	114,2
C1"	42,3	51,2	40,2	133,2	152,7	139,3	/	147,7	127,1	43,0	58,7	50,5	152,2	151,2	151,6	/	153,5	144,3
C2"	35,8	64,4	31,6	126,7	145,9	127,5	/	111,9	123,3	36,1	58,7	27,9	126,6	137,3	127,8	/	113,1	128,9
C6"	\	/	/	126,7	126,8	121,9	/	123,5	123,3	/	/	~	126,6	126,7	123,6	/	118,7	129,4
C3	96,3	96,3	96,1	105,7	105,3	105,8	/	105,1	105,1	86,0	105,2	109,6	105,5	105,3	104,9	/	105,5	104,8
C8	116,3	116,3	116,7	115,8	115,8	115,9	/	115,7	116,5	116,4	116,5	119,4	115,3	115,3	115,0	/	116,0	116,0
C5	119,9	120,4	123,5	123,0	117,9	118,0	/	117,4	117,5	127,8	128,3	127,5	127,7	128,2	127,9	/	128,6	128,9
C6	123,5	123,7	120,3	117,9	124,9	123,0	/	126,4	126,3	124,0	124,1	123,6	121,4	121,7	122,4	/	123,3	123,1
C10	125,5	125,8	125,9	125,5	127,2	125,6	/	130,2	126,9	119,8	119,9	119,4	118,7	119,3	119,6	/	119,9	120,0
C7	134,0	134,0	134,1	129,3	133,2	129,2	/	133,9	134,5	135,5	135,4	134,7	134,2	134,2	134,0	/	135,2	135,0
C9	153,0	153,1	152,9	147,2	162,6	152,8	/	158,4	158,4	155,9	155,2	155,5	154,8	154,9	155,2	/	155,6	155,5
C2	162,0	162,1	161,9	152,7	169,7	162,8	/	161,5	161,5	162,7	162,4	161,9	162,2	162,3	162,1	/	162,5	162,5
C4	176,6	176,2	179,6	169,9	172,9	169,7	/	171,9	171,9	171,0	171,0	172,6	172,5	172,9	172,1	/	172,8	172,3
C1'	179,7	179,6	176,2	162,7	178,2	172,8	/	180,5	176,1	176,5	173,0	175,3	175,6	175,2	175,0	/	176,1	176,4
C5"	/	/	/	126,4	122,9	126,3	/	115,5	115,8	/	/	/	129,7	127,1	129,8	/	131,3	114,8
C4"	/	/	/	125,0	126,6	133,1	/	113,9	152,3	/	/	/	120,2	126,6	127,1	/	112,8	158,0
C7"	/	/	/	/	18,5	21,3	/	/	/	/	/	/	/	14,5	17,0	/	/	/
R							/			0,99	0,99	0,99	0,99	0,99	0,99	/	0,98	0,98

Табела 3.9. Израчуната и експериментална ¹³С NMR хемијска померања за комплексе С1-С9

Веза		И	[зрачуна	ате вред	цности д	ужина і	веза (Å))	
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9
D(O1–C2)	1,379	1,378	1,390	1,383	1,383	1,383	/	1,393	1,394
D(C2–C3)	1,459	1,462	1,459	1,456	1,455	1,457	/	1,460	1,460
D(C3–C4)	1,417	1,417	1,410	1,408	1,407	1,408	/	1,411	1,410
D(C4-C10)	1,460	1,460	1,459	1,458	1,458	1,459	/	1,461	1,461
D(C10-C5)	1,398	1,399	1,404	1,397	1,398	1,398	/	1,403	1,402
D(C5–C6)	1,378	1,378	1,384	1,378	1,379	1,379	/	1,384	1,384
D(C6-C7)	1,396	1,396	1,402	1,396	1,396	1,396	/	1,402	1,401
D(C7–C8)	1,381	1,381	1,387	1,382	1,381	1,382	/	1,397	1,398
D(C8–C9)	1,389	1,389	1,394	1,390	1,390	1,391	/	1,395	1,395
D(C9–C10)	1,389	1,388	1,396	1,390	1,390	1,389	/	1,395	1,395
D(C9–O1)	1,352	1,351	1,361	1,350	1,351	1,350	/	1,359	1,359
D(C3–C1')	1,445	1,448	1,452	1,448	1,448	1,448	/	1,452	1,451
D(C1'-C2')	1,504	1,502	1,513	1,504	1,503	1,505	/	1,514	1,514
D(C1'-N1)	1,309	1,304	1,311	1,307	1,305	1,307	/	1,311	1,311
D(N1-C1")	1,465	1,464	1,474	1,425	1,426	1,426	/	1,431	1,432
D(C1"-C2")	1,511	1,519	1,528	1,389	1,398	1,388	/	1,393	1,394
D(C2"-C3")	/	1,510	1,519	1,387	1,392	1,392	/	1,394	1,389
D(C3"–C4")	/	/	/	1,390	1,388	1,394	/	1,395	1,395
D(C4"-C5")	/	/	/	1,389	1,388	1,389	/	1,390	1,395
D(C5"-C6")	/	/	/	1,387	1,386	1,386	/	1,393	1,390
D(C6"-C1")	/	/	/	1,390	1,389	1,389	/	1,392	1,392
D(C2–O2)	1,202	1,202	1,209	1,201	1,201	1,201	/	1,208	1,208
D(C4–O3)	1,263	1,268	1,279	1,269	1,269	1,269	/	1,278	1,277
D(Pd–N1)	2,040	2,006	2,046	2,049	2,053	2,047	/	2,041	2,042
D(Pd–O3)	2,015	1,975	1,930	2,011	2,014	2,010	/	2,000	1,998
D(Pd–O4)	/	2,088	2,079	/	/	/	/	/	/
D(C2"-O4)	/	1,448	/	/	/	/	/	/	/
D(C3"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	1,366	/
D(C4"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	/	1,369
D(Pd–Cl)	2,316	2,314	2,327	/	/	/	/	/	/
D(S–Pd)	2,309	/	/	/	/	/	/	/	/
D(C2"–S)	1,845	/	/	/	/	/	/	/	/

Табела 3.10. Израчунате вредности дужина веза за комплексе С1–С9

Углови		V	Ізрачун	ате вред	цности у	углова і	веза (°)		
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9
A(C9–O1–C2)	122,6	122,7	122,5	122,8	122,7	122,7	/	122,5	122,5
A(O1–C9–C10)	121,4	121,4	121,5	121,6	121,6	121,6	/	121,5	121,4
A(O1–C2–C3)	117,9	118,1	117,8	117,7	117,7	117,7	/	117,9	118,0
A(O1–C2–O2)	115,7	115,6	115,8	115,8	115,8	115,8	/	115,7	115,5
A(C3–C2–O2)	126,3	126,3	126,3	126,4	126,5	126,4	/	126,4	126,5
A(C2–C3–C4)	118,8	118,6	119,4	119,9	119,7	119,8	/	119,5	119,3
A(C2–C3–C1')	117,4	117,1	118,0	117,6	117,7	117,8	/	117,8	117,8
A(C4–C3–C1')	123,8	124,2	122,6	122,5	122,6	122,4	/	122,7	123,0
A(C3–C4–C10)	117,5	117,8	118,5	117,8	117,8	117,8	/	118,1	118,3
A(C3–C4–O3)	127,4	128,2	125,8	126,6	126,6	126,6	/	126,2	126,3
A(C10–C4–O3)	115,1	114,0	115,6	115,5	115,5	115,6	/	115,6	115,4
A(C4-C10-C5)	121,5	121,6	121,9	121,8	121,8	121,8	/	121,8	121,8
A(C4–C10–C9)	119,4	119,4	118,9	119,1	119,1	119,1	/	119,1	119,1
A(C5–C10–C9)	119,1	119,0	119,2	119,1	119,2	119,1	/	119,1	119,1
A(C8–C9–C10)	121,2	121,2	121,1	121,0	121,0	121,0	/	121,1	121,1
A(C8–C9–O1)	117,4	117,4	117,4	117,4	117,5	117,5	/	117,4	117,5
A(C3–C1'–N1)	123,0	122,2	123,0	122,7	122,9	122,6	/	122,5	122,9
A(C3–C1'–C2')	118,9	119,7	118,0	118,3	118,5	118,3	/	118,4	118,8
A(N1-C1'-C2')	118,0	118,2	118,8	118,9	118,6	118,9	/	119,9	118,7
A(C1'-N1-C1")	120,5	123,3	118,0	120,1	119,9	120,3	/	119,9	119,2
A(N1-C1"-C2")	112,2	111,5	115,9	119,9	119,6	120,0	/	119,4	119,9
A(C1"-C2"-O4)	/	105,1	106,2	/	/	/	/	/	
A(C2"-C3"-O4)	/	/	/	/	/	/	/	122,3	/
A(C3"–C4"–O4)	/	/	/	/	/	/	/	/	122,6
A(C1'''-C2''-O4)	/	111,5	/	/	/	/	/	/	/
A(O4–Pd–Cl)	/	90,1	83,9	/	/	/	/	/	/
A(Cl-Pd-O3)	91,5	94,2	91,3	/	/	/	/	/	/
A(N1–Pd–O4)	/	82,9	95,1	/	/	/	/	/	/
A(O3–Pd–N1)	90,7	92,5	89,9	88,3	88,65	88,2	/	88,6	89,1
A(C1"–C2"-C3")	/	114,1	115,6	119,8	117,6	120,8	/	119,6	120,4
A(C3"–C4"–C5")	/	/	/	119,7	119,8	120,7	/	119,3	120,0
A(C5"–C6"-C1")	/	/	/	119,9	120,2	119,3	/	119,1	120,5
A(C6"–C1"–N1)	/	/	/	119,9	119,3	119,7	/	119,9	120,6
A(C1"–C2"–S)	108,4	/	/	/	/	/	/	/	/
A(C2"–S–Pd)	90,6	/	/	/	/	/	/	/	/
A(S-Pd-Cl)	90,5	/	/	/	/	/	/	/	/
A(S–Pd–N1)	87,2	/	/	/	/	/	/	/	/
A(Cl-Pd-N)	176,4	/	175,6	/	/	/	/	/	/

Табела 3.11. Израчунате вредности углова веза за комплексе С1–С9

Геометрија за **L3** је оптимизована у гасној фази, помоћу B3LYP-D3BJ/6– 311++G(d,p) теоријског модела, користећи исти ниво теорије, и на тај начин су израчунате IR фреквенце. Експериментални и симулирани таласни бројеви, заједно са асигнацијом су приказани у Табели П3. Корелација између експерименталних и теоријских таласних бројева у IR спектрима коришћена је за одређивање корективног фактора. Овај фактор корекције описује разлику у структури молекула у гасној и чврстој фази, која се јавља због интрамолекуларних интеракција. Због тога су све теоријске вредности кориговане фактором скалирања (Табела П3).

Испитана је и корелација између експерименталних и теоријских вредности вибрационих фреквенци. Добијене вредности коефицијента корелације (R), средње апсолутне грешке (AAE) и средње релативне грешке (ARE) потврђују да коришћени теоријски модел добро описује вибрацино кретање и структуру молекула (Табела ПЗ).

Најизраженије траке у IR спектру за L3, које се појављују у региону високих фреквенци, додељују се различитим вибрационим модовима О–H и N–H група. У овом региону доминирају веома интензивне траке. Узимајући у обзир структуру L3, интензивна трака позиционирана на 3485 сm⁻¹ (Табела П3) може се посматрати као апсорпција за интрамолекулску водоничну везу (N1–H---O3=C4). Овакав резултат је потврђен са теоријским предвиђањем, која потврђују да у овој области постоји вибрација која је последица водоничне везе. У области високих фреквенци јављају се такође карактеристичне вибрације истезања С–H везе (метиленских група) (3067, 2935, 2887 сm⁻¹). Вибрациони доприноси за нормалне истежуће модове (PED вредности Табела П3), у области 3708–2887 сm⁻¹, додељени су искључиво истежућим модовима О– H, N–H и C–H, док су остали модови представљени као комбинација различитих доприноса.

Већина интензивних трака у IR могу се наћи у области од 1700–500 сm⁻¹. Подручје ниске фреквенције обухвата доприносе истезања C=O везе (трака врло јаког интензитета на 1679 сm⁻¹), С-С везе (истежућа трака јаког интензитета на 1597 сm⁻¹) и H-С-Н савијајуће вибрације (две траке веома јаког интензитета на 1468 и 1486 сm⁻¹). Траке између 1500 и 1000 сm⁻¹ углавном обухватају истежуће (С-С, С-О, N-С) и савијајуће (H-С-H, H-С-С, H-С-О, H-N-С и H-О-С) вибрације (Табела ПЗ).

Траке које се појављују испод 1000 ст⁻¹, средњег до ниског интензитета, приписују се модовима савијања (С-С-С, Н-С-С, С-N-С и О-С-О) бензена, пирона и

ацикличних делова молекула, као и комбинацији различитих торзионих модова у равни (H–C–C–C, H–C–C–H, C–C–C–C) и ван равни (H–N–C–C) ацикличних делова молекула.

Поређењем IR спектара L3 и C3 уочавају се знатне разлике. Трака на 3474 сm⁻¹ код C3 додељује се O–H вибрацијама, на основу чега се закључује да се лиганд координује у протоновном облику, односно атом водоника остаје везан за кисеоник O4 у комплексу. Осим тога, карактеристичне вибрације код комплекса јављају се на 527 и 450 сm⁻¹ које потичу од Pd–O и Pd–N веза, што је доказ да је дошло до формирања комплекса. Такође, у комплексу није примећена трака од N–H вибрација, чиме се потврђује претпоставка да се лиганд координује преко атома азота из N–H групе. На слици 3.3 су приказани еспериментални и симулирани IR спектри за L3 и C3.

Слика 3.3. Експериментални и симулирани IR спектри за L3 и C3

3.1.2. Структура лиганада 3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дио--на (L1) и 3-(1-(2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-диона (L2) и одгова--рајућих хлоридо-[3-(1-(2-меркаптоетиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-палади--јум(II) (C1) и хлоридо-[3-(1-(2-хидроксипропиламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]паладијум(II) (C2) комплекса

Слика 3.4. Оптимизоване структуре једињења L1 (а), L2 (б), C1 (в) и C2 (г)

Испитивана једињења L1, L2, C1 и C2 су окарактерисана под истим експерименталним и теоријским условима као и L3 и C3. Оптимизоване геометрије су представљене на слици 3.4, одговарајуће вредности геометријских параметара (дужине и углови веза) дате су у табелама 3.4, 3.5, 3.10 и 3.11. Диедарски углови C4–C3–C1'–N1, за једињења L1 и L2 износе 2,46° и 0,58°, што потврђује да су оба молекула планарна, као што је био случај и са L3. Та чињеница нам говори да је и у случају ова два једињења могућа проширена делокализација између хроманског дела и супституента, што омогућава претпоставку да и ови молекули могу бити потенцијални биоактивни агенси. Експерименталне и израчунате вредности хемијских померања у 1 H и 13 C NMR спектрима су дате у табелама 3.6–3.9. Експерименталне вредности за атоме водоника

који припадају ароматичним деловима једињења L1 и L2 показују хемијско померање у региону од 7,2–8,0 ppm. Хемијска померања метиленских протона меркаптоетиламинског дела L1 забележена су на 3,0 ppm за C1"–H и 2,9 ppm C2"–H, док протони 2–хидроксипропиламинског дела молекула L2 показују нешто већа хемијска померања на 4,2 ppm за C1"–H и 3,5 ppm за C2"–H, што је последица присуства OH групе у положају C2". Сигнали протона из C2'–H су идентификовани на 2,8 ppm (L1) и 2,7 ppm (L2), док сигнали протона енаминске N–H групе су идентификовани на 14,3 ppm (L1) и 14,1 ppm (L2) (Табела 3.6).

У ¹³С NMR спектрима за L1 и L2 уочавају се сигнали који потичу од C1" и C2", који припадају меркаптоетиламино (42,7 и 29,6 ppm) односно, 2-хидроксипропиламино групи (51,3 и 65,7 ppm). Знатно ниже експерименталне и израчунате вредности хемијског померања добијене су за атом угљеника метил групе C2' (Табела 3.8). Хемијска померања за атоме угљеника који припадају ароматичном прстену леже у опсегу од 116,4–153,6 ppm за L1 и L2. Нешто већа хемијска померања су уочена за угљеникове атоме C2 и C4 и то 162,4 и 176,8 ppm (L1) односно, 163,2 и 176,7 ppm (L2), што је и код ових једињења последица присуства естарске и кето групе.

Поређењем протонских NMR спектара комплекса C1 и C2 са одговарајућим спектрима лиганда L1 и L2 уочава се одсуство сигнала који потичу од протона N-H група, као и у случају С3, што указује да се координација лиганда врши преко атома азота енаминске групе. Хемијска померања ароматичних протона су у интервалу од 7,2-7,9 ppm, док сигнали протона меркаптоетиламинског дела **C1** И 2-хидроксипропиламинског дела С2 су у интервалу 3,2-4,0 ррт. Нешто већа хемијска померања која су нађена за С2"-Н у комплексима су последица формирања Pd-S односно, Pd-O4 везе (Табела 3.7).

У ¹³С NMR експерименталним спектрима C1 и C2 комплекса могу се уочити разлике у хемијским померањима неких атома угљеника у поређењу са спектрима одговарајућих лиганада. Хемијска померања C4 код комплекса је 176,6 ppm (C1) и 176,2 ppm (C2), што је мање од хемијског померања истих угљеникових атома код лиганада L1 и L2, што се такође објашњава природом карбонилне C=O групе. Осим тога, уочавају се разлике у хемијским померањима C1' и C1", што се и очекивало уколико се формира комплекс преко атома азота. Хемијско померање угљениковог атома C2" износи 35,8 ppm у C1, што је знатно веће од хемијског померања у L1, с друге стране хемијско померање за исти атом у C2 (64,4 ppm) је нешто мање него у L2. Ове разлике

у хемијским померањима C4, C1', C1" и C2" су свакако последица формирања квадратнопланарног паладијум(II) комплекса преко атома O3, N, S у **C1** и атома O3, N, O4 у **C2**.

Код свих испитиваних једињења **L1–L3** и **C1–C3** коефицијенти корелације за теоријске и експерименталне вредности хемијских померања за ¹H NMR и ¹³C NMR спектаре потврђују да су теоријски предложене геометрије у одличној сагласности са одговарајућим експерименталним структурама (Табела 3.6–3.9).

Геометрије **L1** и **L2** су оптимизоване у гасној фази, користећи исти ниво теорије као код **L3**. Помоћу истих модела су израчунате IR фреквенце. Добијени таласни бројеви за **L1** и **L2** су кориговани помоћу вибрационог фактора скалирања (0,9670).

Најизраженије траке у IR спектру за L2 се појављују на фреквенцијама 3855 сm⁻¹ која потиче од O–H везе и на 3344 сm⁻¹која се може приписати N–H вибрацијама, док у случају L1 најизраженија трака у IR спектру позиционирана је на фреквенци 3431 сm⁻¹и припада N–H вибрацијама (Табеле П1 и П2). Узимајући у обзир структурне сличности једињења L1, L2 и L3, интензивна трака која потиче од N–H вибрација се може посматрати као апсорпција за интрамолекулску водоничну везу (N1–H---O3=C4).

У области високих фреквенци јављају се такође карактеристичне вибрације истезања С–Н везе метиленских група L1, метил и метиленске групе L2, као и вибрације истезања S–H везе L1. Вибрациони доприноси за нормалне истежуће модове (PED вредности Табеле П1 и П2), у области 2849–3855 сm⁻¹, додељени су готово искључиво истежућим модовима N–H и C–H за оба једињења, док остали модови представљају комбинацију различитих доприноса. Већина интензивних трака у IR спектрима L1 и L2 могу се наћи у области од 1700–500 сm⁻¹. Подручје ниске фреквенце обухвата доприносе истезања С=О везе (трака врло јаког интензитета на 1697 сm⁻¹ (L1) и 1671 сm⁻¹ (L2)), C=C истежуће вибрација (траке јаког интензитета на 1571 сm⁻¹ (L1), и 1341 и 1235 сm⁻¹ (L2)). Траке у интервалу између 1500 и 1000 сm⁻¹ углавном обухватају истежуће (C–C, C–O) и савијајуће модове (H–C–H, H–C–C, H–N–C и H–O–C) ацикличног дела молекула, бензеновог и пироновог прстена.

Траке код оба једињења, средњег до ниског интензитета, које се појављују испод 1000 cm⁻¹, приписују се истезању веза (С–С), савијању углова (С–С–С, Н–С–С, С–N–С), као и комбинације разних торзионих модова у равни (Н–С–С–С, Н–С–С–Н, С–С–С–С) и ван равни (О–С–О–С) и (Н–N–С–С) (Табеле П1 и П2).

У IR спектрима за C1 и C2 уочавају се значајне разлике у поређењу са спектрима одговарајућих лиганада. Једна од најзначајнијих разлика јесте присуство нових трака које потичу од Pd–O и Pd–N вибрација на око 528 и 458 cm⁻¹, као и изостајање трака од N–H вибрација, чиме се код оба комплекса потврђује координација лиганда преко атома азота из N–H групе и атома кисеоника O3. Такође, код C2 је значајна трака на 3439 cm⁻¹ која потиче од O–H вибрација, што указује као и у случају C3, да се лиганд координује у протонованом облику. На сликама 3.5 и 3.6 су приказани експериментални и симулирани IR спектри за L1, C1 и L2, C2.

Слика 3.5. Експериментални и симулирани IR спектри за L1 и C1

Слика 3.6. Експериментални и симулирани IR спектри за L2 и C2

Из ових слика јасно се види да постоји одлична међусобна сагласност између експериментлних и симулираних спектара. То потврђују и вредности коефицијента корелације, просечне апсолутне грешке и просечне релативне грешке лиганада (Табеле П1 и П2).

3.1.3. Структура 3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-диона (L4) и одговарајућег bis[3-(1-фениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) комплекса (C4)

Слика. 3.7. Кристална структура L4 (а), оптимизована структура L4 (б) и оптимизована структура C4 (в)

Основни кристалографски подаци испитиваног једињења L4 су дати у табели 2.1. Дужине и углови веза су дати у табелама 3.1 и 3.2. Као што се види са слике 3.7 овај молекул се састоји од бицикличног кумаринског фрагмента и ароматичног прстена који је са њим повезан преко аминоетиленске групе. Ова два фрагмента су међусобно повезана диедарским углом 45,62(3)°, што значи да молекул није планаран, што има за последицу да је отежана делокализација између хроманског дела и ароматичног прстена, што евентуално може утицати на смањење биолошке активности овог једињења.
Као и код једињења **L3** и овај лиганд формира јаку интрамолекулску водоничну везу N(1)–H(N1)...O(3) преко шесточланог прстена, где је омогућена делокализација π -електрона (Слика 3.7(а)). Због тога су дужине веза C3–C4 (1,435(2) Å) и C3=C1' (1,425(2) Å) скоро међусобно једнаке. Слично као и код **L3**, и код овог једињења долази до продужења C4=O3 и скраћења C1'–N везе, као и стабилизације молекула слабим интермолекулским водоничним везама у чврстом стању (Слика 3.8 и табеле 3.1 и 3.12).

Слика 3.8. Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза молекула L4

Tuocsiu C.12. Dogoini	т пе везе молеку			
D-HA	d(D-H)	<i>d</i> (HA)	<i>d</i> (DA)	<(DHA)
C(2')-H(2'C)O(3) ⁱ	0,98	2,58	3,2501(18)	126,0
C(6")-H(6")O(3)ii	0,95	2,60	3,2968(19)	130,2
N(1)-H(N1)O(3)	1,000(18)	1,631(18)	2,5295(17)	147,0(16)

Табела 3.12. Водоничне везе молекула L4 [Å и °]

Геометрија L4 оптимизована је помоћу модела B3LYP-D3BJ/6–311+G(d,p), а резултат је приказан на слици 3.7. Израчунате вредности за дужине и углове веза L4 и C4 су дате у табелама 3.4 и 3.5. Теоријски подаци такође показују да је молекул L4 непланаран. Диедарски угао C6"–C1"–N1–C1' (τ) који је одређен помоћу рендгенске студије и DFT метода даје сличне вредности 52,5° и 52,4°. Очигледно је да овај ниво теорије одлично репродукује дужине и углове веза молекула, што потврђују и вредности

добијене за коефицијент корелације и средње апсолутне грешке за дужине веза 0,99 и 0,01 Å и углове веза 0,98 и 0,47°.

Експериментални ¹H и ¹³C NMR спектри су снимљени у хлороформу у циљу потврђивања молекулске структуре L4 у раствору. Вредности хемијских померања експерименталних ¹H NMR и ¹³C NMR спектара, као и теоријски израчунатих вредности су дате у табелама 3.6 и 3.8.

Експерименталне вредности хемијских померања за девет ароматичних протона L4 су у интервалу од 7,2–8,1 ppm. Широки синглетни пик на 15,9 ppm указује на енаминску N–H групу. Експериментална вредност хемијских померања протона C2'–H је 2,7 ppm (Табела 3.6).

Експерименталне вредности хемијског померања у 13 C NMR спектру L4 за ароматичне угљеникове атоме су у опсегу 116,5–153,8 ppm. Ове вредности се добро уклапају са теоријски израчунатим вредностима. Већа вредност хемијског померања за C9 је очекивана због суседног O1 атома. Разлика у вредностима хемијских померања за угљеникове атоме: C1', C2 и C4 је због положаја ових угљеникових атома у односу на суседне електронегативне атоме N и O (Табела 3.8).

На основу елементалне микроанализе утврђено је да код квадратно-планарног комплекса **C4** однос метал : лиганд = 1 : 2. Поређењем ¹Н NMR спектара комплекса **C4** са спектром одговарајућим лиганда **L4** уочава се одсуство сигнала који потиче од протона енаминске N–H групе, што указује да се координација врши преко атома азота. Вредности хемијских померања девет ароматичних протона **C4** леже у интервалу 6,6–7,5 (Табела 3.7).

У ¹³С NMR спектрима комплекса C4 могу се уочити разлике у хемијским померањима неких атома угљеника у поређењу са одговарајућим лигандом. Хемијско померање угљениковог атома C4 код комплекса је на 169,9 ppm, што је знатно мање од хемијског померања истог атома код L4. Ово се такође објашњава природом C=O групе, односно процесом повратне донације при формирању Pd–O везе, где долази до повећања густине електронског облака око C4, па је самим тим хемијско померање овог атома угљеника мање. Такође, хемијска померања угљеникових атома C1' и C1", се знатно разликују од истих атома у лиганду што је последица координације лиганда преко атома азота за паладијум(II)-јон (Табела 3.9). Вредности израчунатих дужина веза и углова веза комплекса C4 су дате у табелама 3.10 и 3.11

Коефицијенти корелације експерименталних и израчунатих вредности хемијских померања ¹H NMR и ¹³C NMR спектара показују да предложени теоријски модел успешно описује геометрију овог молекула, што значи да се може користити и за описивање структуре као и за симулацију NMR спектара и других сличних једињења (Табеле 3.6-3.9).

IR спектри су симулирани помоћу претходно поменутог теоријског модела. У региону високих фреквенци IR спектра, траке су додељене различитим модовима истезања С–Н веза оба ароматична прстена (Табела П4). Према PED вредностима регион између 3070–2900 сm⁻¹ додељен је искључиво модовима истезања С–Н и N–Н веза. У области између 2000–1500 сm⁻¹, јављају се јаке траке по интензитету које припадају С=О и С–С модовима истезања и С–N–Н моду савијања (Табела П4).

Траке у области између 1500–1000 cm⁻¹, које спадају у средње до јаких по интензитету припадају како модовима савијања (H–C–C, C–C–C, C–N–H и C–C–O) оба ароматична прстена (А и Б) и алкил ланца, тако и модовима истезања (С–С и С–N) и торзије (С–С–N–H). У области ниске фреквенције, испод 1000 cm⁻¹, углавном су слабе фреквенце које припадају торзионим модовима (H–C–C–H, O–C–C–C, C–C–C–C и С–С–N–H) оба ароматична прстена (Табела П4).

Поређењем IR спектара L4 и C4 уочавају се нове траке код комплекса на 543 и 453 ст⁻¹ које припадају Pd–O и Pd–N вибрацијама, као и изостајање трака од N–H вибрација, што смо и констатовали код претходних комплекса. На слици 3.9 су приказани експериментални и симулирани IR спектри.

Слика 3.9. Експериментални и симулирани IR спектри за L4 и C4

Анализа резултата из табеле П4 показује да постоји линеарна зависност између експерименталних и израчунатих таласних бројева L4. Квалитет ове линеарне корелације се процењује помоћу коефицијента корелације, средње апсолутне и средње релативне грешке.

3.1.4. Структуре 3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-диона (L5) и 3-(1-(3-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-диона (L6), и одговарајућих bis[3-(1-(2-метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (C5) и bis[3-(1-(3--метилфениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (C6) комплекса

Слика 3.10. Кристална структура L5 (а), оптимизована структура L5 (б) и оптимизована структура C5 (в)

Слика 3.11. Кристална структура **L6** (а), оптимизована структура **L6** (б) и оптимизована структура **C6** (в)

Основни кристалографски подаци испитиваних једињења L5 и L6 су дати у табели 2.2, дужине и углови веза су у табелама 3.1 и 3.2. Као што се види са слика 3.10(а) и 3.11(а) ови молекули се састоје од бицикличног хроманског фрагмента који је повезан преко аминоетиленске групе са *orto*-толил (L5), односно *meta*-толил (L6) групом. Диедарски углови између кумаринског фрагмената и толуидиновог прстена износи 53,80° (L5) односно, 45,43° (L6). На основу вредности диедарских углова јасно је да ни ови молекули нису планарни. Анализа рендгенске структуре показала је да иако L5 и L6 су врло слични изомери, ипак кристалишу у различитим моноклиничним групама и то: L5 у $P2_1/c$, док је L6 у C2/c.

Ова једињења, као и L4 имају могућност формирања инрамолекулских водоничних веза N-H…O (Табела 3.13), које формирају шесточлане прстенове, као што је приказано на сликама 3.10 и 3.11. Као и код предходних једињења L3 и L4 последица формирања

шесточланог прстена и код ових једињења се огледа у промени дужина веза: C3–C4, C3=C1', C4=O3, C1'–N, односно њиховом одступању од стандардних вредности (Табела 3.1). Такође, и код ових молекула су запажене слабе интермолекулске водоничне везе С–H…O у чврстом стању (Табела 3.13 и слике 3.12 и 3.13).

Табела 3.13. Водони	чне везе моле	скула L5 и L6	[Åи°]	
D–H···A	d(D-H)	$d(H \cdots A)$	$d(D\cdots A)$	<(DHA)
L5				
N1-H1N1…O3	0,94(2)	1,70(2)	2,534(2)	146,2(15)
$C7"-H7"C\cdots O3^i$	0,98	2,46	3,351(2)	151,4
$C6-H6\cdots O2^{ii}$	0,95	2,37	3,322(2)	176,2
L6				
N1-H1N1…O3	0,95(2)	1,67(2)	2,519(2)	146,8(15)
$C2'-H2'C\cdots O2^i$	0,98	2,55	3,463(2)	154,6
C7"-H7"A \cdots O3 ⁱⁱ	0,98	2,40	3,330(2)	157,9

Слика 3.12. Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза

молекула L5

Слика 3.13. Начин формирања интра и интермолекулских водоничних веза

молекула **L6**

Геометрије L5 и L6 су оптимизоване помоћу истог модела као и L4 и резултати су приказани на сликама 3.10 и 3.11. Израчунате вредности за дужине и углове веза су дате у табелама 3.4 и 3.5. Теоријски као и експериментални подаци показују да молекули L5 и L6 нису планарани. Диедарски углови (т) C6"–C1"–N1–C1'одређени помоћу DFT метода имају сличне вредности (52,75° и 52,95°) као и они добијени рендгенским студијама.

Експериментални ¹H и ¹³C NMR спектри су снимљени у хлороформу у циљу потврђивања молекулских структура L5 и L6 у раствору. Вредности хемијских померања како експерименталних тако и теоријски израчунатих ¹H NMR и ¹³C NMR спектара, су дате у табелама 3.6 и 3.8.

Из ¹Н NMR спектара ових једињења јасно се могу уочити сигнали који потичу од ароматичних протона. Експерименталне вредности хемијских померања истих су у интервалу од 7,2–8,1 ppm, док знатно нижа хемијска померања имају протони метил група везаних за С2" (L5) односно, С3" (L6) чије експерименталне вредности износе 2,3 и 2,4 ppm. И код ових једињења широки синглети на 15,7 ppm (L5) и 15,8 ppm (L6) указују на присуство енаминских N–H група, као и одлична слагања експерименталних и теоријских вредности.

Експерименталне вредности хемијских померања у 13 C NMR спектру за ароматичне угљеникове атоме једињења L5 и L6 су у опсегу 116,6–153,8 ppm. Већа вредност хемијских померања за C9 атоме ова два једињења је очекивана из истих разлога као и код L4. Разлика у вредностима хемијских померања за друге угљеникове атоме: C1', C2 и C4 је такође због положаја ових угљеникових атома у односу на суседне електронегативне атоме N и O, као и у случају L4 (Табела 3.8).

На основу елементалне микроанализе квадратно-планарних комплекса **C5** и **C6** је такође утврђен однос метал : лиганд = 1 : 2, што значи да су и ови лиганди бидентатни. Поређењем ¹Н NMR спектара комплекса **C5** и **C6** са спектрима одговарајућих лиганада **L5** и **L6** уочава се одсуство сигнала који потичу од протона енаминске N–H група, што је и у овом случају доказ да се координација врши преко атома азота. Хемијска померања шеснаест ароматичних протона комплекса су у интервалу од 6,6–7,5 ppm (Табела 3.7).

У ¹³С NMR спектрима комплекса **C5** и **C6** се уочавају разлике у хемијским померањима C4, C1' и C1" у поређењу са одговарајућим лигандима. Ове разлике су из истих разлога као и код претходно описаног комплекса **C4**, на основу чега се може закључити да се координација лиганада и код ових комплекса врши преко атома O4 и N (Табела 3.9).

Симулирани ¹Н NMR и ¹³С NMR спектри за **L4–L6** и **C4–C6** су у одличној сагласности са експерименталним што потврђују умерено велики коефицијенти корелације (Табеле 3.6–3.9).

У региону високих фреквенци за L5 и L6 (Табеле П5 и П6), траке су додељене различитим модовима истезања С–Н веза оба прстена. Према РЕD вредностима (Табеле П5 и П6) регион између $3400-2500 \text{ cm}^{-1}$ додељен је искључиво С–Н и N–Н модовима истезања. Остали режими су представљени као комбинација различитих доприноса. У области између $2000-1000 \text{ cm}^{-1}$ јављају се траке јаке по интензитету (на 1710 cm⁻¹ за L5 и 1696 cm⁻¹ за L6) које припадају модовима истезања (С=О) пиронског прстена, као и (С–С) веза бензеновог А прстена и модовима савијања ароматичних прстенова (Н–С–С и Н–С–Н). У овом истом опсегу постоје и слаби модови који углавном припадају модовима савијања и истезања оба ароматична прстена.

У области ниске фреквенције, испод 1000 ст⁻¹, у IR спектрима ових једињења углавном су слабе фреквенце које припадају торзионим модовима и модовима савијања (Табеле П5 и П6).

Као и у случају предходних комплекса у IR спектрима **C5** и **C6** уочавају се нове траке код оба комплекса на 564 и 564 cm⁻¹ које припадају Pd–O и на 462 и 479 cm⁻¹ које припадају Pd–N вибрацијама, као и изостајање трака од N–H вибрација. На сликама 3.14 и 3.15 су приказани симулирани и експериментални IR спектри једињења **L5**, **C5** и **L6**, **C6**. Анализа резултата указује да и код ових једињења постоји добра линеарна зависност између експерименталних и симулираних спектара (Табеле П4–П6).

Слика 3.14. Експериментални и симулирани IR спектри за L5 и C5

Слика 3.15. Експериментални и симулирани IR спектри за L6 и C6

Слика 3.16. Кристална структура L7 (а) и оптимизована структура L7 (б)

Кристална и оптимизована структура испитиваног једињења приказана је на слици 3.16, док су дужине и углови веза дате у табелама 3.1 и 3.2. Као што се види са слике 3.16 и овај молекул се састоји од бицикличног кумаринског фрагмента и ароматичног прстена који су међусобно повезани преко аминоетиленске групе. Ароматични прстен за разлику од једињења **L4–L6** садржи хидроксилну групу у *орто* положају. Ова два фрагмента међусобно су повезана диедарским углом 53,3(2)°, што показује да ни овај молекул није планаран. То би могло да има за последицу слабију делокализацију електрона између хроманског и ароматичног дела молекула.

На основу кристалографских података, ово једињење показује велику структурну сличност са једињењима L3–L6, пре свега у формирању инрамолекулске водоничне везе N–H···O, која формира шесточлани прстен, као што је приказано на слици 3.16(а) [156]. Такође, и код овог једињења је примећено значајно продужење C4=O3 везе у поређењу са C2=O2 везом и скраћење C1'–N1 везе, као и скоро међусобно једнаке, C3–C4 и C3=C1' везе. Све ове карактеристике су последица формирања шесточланог прстена преко јаке водоничне везе. Остале дужине и углови веза су у оквиру нормалних и очекиваних вредности (Табела 3.1) [158].

Геометрија L7 оптимизована је помоћу B3LYP-D3BJ DFT методе заједно са 6–311+G(d,p) базисним скупом, а резултат је приказан на слици 3.16(б). Вредности израчунатих дужина веза и углова веза су дате у табелама 3.4 и 3.5. Теоријски и

експериментални подаци су углавном у доброј сагласности. У случају диедарског угла C6"–C1"–N1–C1', обе методе потврђују да је молекул L7 непланаран, измерена вредност је 48,2°, док израчуната износи 61,7°. Да би се испитала разлика између енергетски најповољније непланарне структуре и енергетски најнеповољније планарне, која би омогућила проширену делокализацију преко ароматачиног прстена, испитана је енергетска баријера за ротацију ароматичног прстена око N–C1" везе. Прорачун је показао да та баријера износи око 50,2 kJ mol⁻¹. Ова вредност очигледно указује да је она енергетски захтевнија од ротације око C–C везе алкана, што је последица већег учешћа p орбитала у σ-вези, јер су и угљеник и азот sp^2 хибридизовани (N(sp^{1.84})–C(sp^{2.59}). Други разлог лежи у чињеници да током ротације око C1'–N везе се јављају стерна одбијања између ОН и CH₃ групе (растојање између ове две групе је само 2,17 Å) када се ароматични прстен и кумарински фрагмент налазе у једној равни (диедарски угао 8,6°).

Разлика између дужина и углова веза за L7, које су добијене кристалографском анализом и теоријским прорачунима су занемарљиве. То потврђују добијене вредности коефицијента корелације и средње апсолутне грешке које износе 0,99 и 0,003 Å за дужине веза и 0,98 и 0,31° за углове веза (табеле 3.4 и 3.5).

Да бисмо потврдили структуру молекула **L7** у раствору, снимљени су ¹H и ¹³C NMR спектри у DMSO. Вредности хемијских померања како експерименталних ¹H и ¹³C NMR спектара, тако и теоријски израчунатих су дате у табелама 3.6 и 3.8.

Експериментална и израчуната вредност хемијског померања протона метил групе је 2,6 ppm, док се експерименталне вредности за осам ароматичних протона налазе у интервалу од 6,9–7,8 ppm. И овде је уочен широки синглетни пик на 15,2 ppm, који потврђује присуство енаминске N–H групе. Треба истаћи да су све вредности експерименталних хемијских померања у одличној сагласности са израчунатим вредностима.

Као што је се и могло очекивати експерименталне вредности хемијског померања у 13 C NMR спектру за ароматичне угљеникове атоме су у опсегу 116,5–153,4 ppm. Већа вредност хемијског померања за C9 у поређењу са C10 је очекивана због суседног O1 атома. Због присуства електронегативних N и O атома у суседству уочене су високе вредности хемијских померања и за друге угљеникове атоме: C1', C2 и C4 у поређењу са C3 атомом (Табела 3.8). Због OH групе која је везана за C2'', нађено је и нешто веће хемијско померање за овај атом угљеника у поређењу са осталим ароматичним

С атомима. И у овом случају је још једном потврђено да коришћени теоријски модел одлично описује хемијска померања деривата кумарина (Табеле 3.6 и 3.8).

У симулираном IR спектру L7 у региону између 3200 и 2900 сm⁻¹ најупечатљивија је вибрација на 3150 cm⁻¹ која потиче од ОН истежућих вибрација и која се у експерименталном спектру манифестује као веома широк пик. Ово одступање је резултат чињенице да постоје водоничне везе између хидроксилне групе и атома азота, као и између различитих молекула. Овај део спектра различит је за ово једињење у односу на раније описан L4. Остали вибрациони модови припадају углавном С–Н истезањима, по PED анализи. Сви делови молекула се налазе у овој вибрационој области (пиронски прстен, два бензенова прстена и алифатични низ).

Други регион може се поделити на два подрегиона. Први подрегион се састоји од трака изнад 1400 cm⁻¹ јаког до средњег интензитета, које припадају мешовитим модовима истезања и савијања. Најинтензивније траке у IR спектру укључују модове истезања (С–О, С–С) и модове савијања (С–N–H, С–С–H, О–С–О, С–С–О). Вибрације са средњим и слабим интензитетом налазе се испод 1400 cm⁻¹ представљају савијајуће вибрација бензенових прстенова, алифатичног ланца и пиронског прстена (Табела П7). Последњи део анализираног спектра описује доприносе који се јављају у нискофреквентној области испод 1000 cm⁻¹. Нормални режими укључују вибрације ван равни и торзионе вибрације. Постоје две врло изражене траке на 760 и 750 cm⁻¹ које припадају H–С–С–С торзионом моду за два ароматична прстена у молекулу. Средње траке су последица торзионих модова (H–N–C–C, С–С–С–О, С–С–С, Н–С–С–С, С–С–С, С–С–N, N–H–O–С) (Табела П7).

На слици 3.17 су приказани експериментални и симулирани IR спектри. Као што се види на слици, постоји одлично слагање између експерименталних и теоријских спектара, што потврђују и вредности коефицијента корелације, средње апсолутне грешке и средње релативне грешке (Табела П7). За разлику од осталих једињења где су приказани и IR спектри одговарајућих комплекса, то овде није случај, јер нисмо успели добити комплекс **С7**. Главни разлог томе је *orto* OH група, која очигледно има стерне сметње са CH₃ групом, као и могућност формирања слабе водоничне везе са азотом, а не треба занемарити и њен индуктивни и резонанциони ефекат.

Слика 3.17. Симулирни и експериментални IR спектри за L7

3.1.6. Структура лиганада 3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4диона (L8) и 3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-диона (L9) и одговарајућих bis[3-(1-(3-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-палади--јум(II) (C8) и bis[3-(1-(4-хидроксифениламино)етилиден)-хроман-2,4-дион]-паладијум(II) (C9) комплекса

Слика 3.18. Оптимизоване структуре молекула L8 (а), L9 (б), C8 (в) и C9 (г)

Геометрије **L8**, **L9**, **C8** и **C9** су оптимизоване помоћу истог теоријског модела као и предходна једињења, а резултати су приказани на слици 3.18. Вредности израчунатих дужина веза и углова веза за дата једињења су дате у табелама 3.4, 3.5, 3.10 и 3.11. Израчунате вредности за диедарски угао C6"–C1"–N1–C1' које износе 50,12° и 54,7° за **L8** и **L9** потврђују да ни ови молекули нису планарни.

Експерименталне вредности хемијског померања протона C2'–Н за једињења L8 и L9 је 2,6 ppm (Табела 3.6). Вредности за ароматичне протоне ових једињења су у интервалу од 6,8–8,0 ppm. Широки синглет на 15,4 (L8) односно, 15,3 ppm (L9) указује на присуство енаминских N–H група. Треба истаћи да су експерименталне вредности хемијских померања протона у одличној сагласности са израчунатим вредностима (Табела 3.6).

Експерименталне вредности хемијских померања у 13 C NMR спектрима једињења L8 и L9 за ароматичне атоме угљеника су у опсегу 112,5–158,4 ppm. Већа вредност хемијског померања за C9 у поређењу са C10, као и за угљеникове атоме: C1', C2 и C4 у поређењу са C3 је очекивана, из истих разлога као и код L7. Нешто веће хемијско померање је нађено и експериментално и теоријски за C3'' (L8) односно, C4'' (L9), што се и очекивало имајући у виду да су за ове угљеникове атоме везане OH групе (Табела 3.8).

На основу елементалне микроанализе квадратно-планарних комплекса **C8** и **C9** утврђен је однос метал : лиганд = 1 : 2. Поређењем протонских спектара комплекса **C8** и **C9** са одговарајућим спектрима лиганда **L8** и **L9** изостају сигнали који потичу од протона N–H групе, што указује да се координација и ових лиганда врши преко атома азота. Експерименталне вредности хемијских померања шеснаест ароматичних протона комплекса су у интервалу од 6,8–8,0 ppm (Табела 3.7).

У ¹³С NMR спектрима комплекса **С8** и **С9** могу се уочити разлике у хемијским померањима неких атома угљеника у поређењу са одговарајућим лигандима, што је последица формирања комплекса. Хемијско померање угљеникових атома С4 код оба комплекса је на 171,9 ppm, што је знатно мање од хемијских померања истих атома одговарајућих лиганада. Такође, хемијско померања угљеникових атома С1' и С1" за које је везан атом азота се знатно разликује од истих атома угљеника код лиганада, што је последица формирања Рd–N везе (Табела 3.4).

Из свега горе изложеног, као што се и очекивало, показало се да раније коришћени теоријски модел одлично репродукује ¹Н и ¹³С NMR спектре и ових једињења. У прилог овој тврдњи иду умерено велике вредности коефицијената корелације (Табеле 3.6–3.9).

У IR спектрима **L8** и **L9** постоје два различита региона: између 4000 и 2720 сm⁻¹ и испод 1750 сm⁻¹. У региону између 4000 и 2720 сm⁻¹ симулираних спектара најупечатљивије су вибрације на 3836 сm⁻¹ (**L8**) и 3835 сm⁻¹ (**L9**) које потичу од OH истежућих вибрација и које се у експерименталним спектрима манифестују као веома широки пикови. Ово одступање је последица интер и интрамолекулских водоничних веза које су већ објашњене код **L7**. Остали вибрациони модови припадају углавном С-Н и N-Н истезањима. Сви делови молекула су укључени у овој области, наиме пиронски прстен, два бензенова прстена и алифатчни низ (Табеле П8 и П9). Други регион може се поделити на два подрегиона. Први подрегион се састоји од трака јаког до средњег интензитета које се налазе изнад 1400 сm⁻¹, које припадају мешовитим модовима истезања и савијања. Други подрегион испод 1400 сm⁻¹ се састоји од трака средњег и слабог интензитета и представљају истежуће, савијајуће и торзионе модове првог и другог бензеновог прстена, алифатичног ланца и пиронског прстена (Табеле П8 и П9).

У IR спектрима **C8** и **C9** уочавају се нове траке код оба комплекса на 526 и 527 cm^{-1} које припадају Pd–O и 457 и 462 cm^{-1} које припадају Pd–N вибрацијама. Као што је и уобичајено за овај тип комплекса у овим спектрима изостају траке од N–H вибрација. На сликама 3.19 и 3.20 су приказани симулирани и експериментални IR спектри **L8**, **C8** и **L9**, **C9**. И у случају ових лиганада и комплекса види се да постоји одлично слагање између експерименталних и теоријских спектара.

Слика 3.20. Експериментални и симулирани IR спектри за L9 и C9

3.2. Резултати биолошких испитивања

3.2.1. Микробиолошка активност испитиваних једињења

Резултати *in vitro* тестирања антимикробних активности за пет нових деривата кумарина (L1, L2, L4–L6) и одговарајућих паладијум(II) комплекса (C1, C2, C4–C6) приказани су у табелама 3.14 и 3.15. Вредности МІС и ММС доксициклина и флуконазола наведене су у табели 3.15 ради поређења. Експериментално је потврђено да растварач (10% DMSO) не делује на раст испитиваних микроорганизама. Интензитет антимикробног деловања варира у зависности од врсте микроорганизма и типа тестираног једињења. Све испитиване супстанце показале су селективну, умерену или ниску антимикробну активност. Вредности МІС и ММС за испитивана једињења биле су у распону од 62,50 до 1000 μ g/cm³.

Уопштено гледано, активност комплекса била је слична или већа од активности одговарајућих лиганда. Изузетак су лиганди који показују већу активност према бактеријама *Bacillus cereus* (L4 и L5), *Staphylococcus aureus* ATCC 25923 (L2) и *Salmonella enterica* (L5). Грам-позитивне бактерије показале су нешто већу осетљивост од грам-негативних бактерија. Међу грам-позитивним бактеријама, пробиотик, *Lactobacillus plantarum* показао је најмању осетљивост (MICs/MMCs су 500/>1000 µg/cm³).

Међу паладијум(II) комплексима, на основу вредности МІС мође се закључити да је само комплекс **C2** испољио нешто већу антифунгалну активност. МІС која је у рангупозитивне контроле, овај комплекс је показао према *Aspergillus flavus* ATCC 9170, док је на *Aspergillus fumigatus* ATTC 204305 деловао и јаче од исте.

Резултати *in vitro* тестирања антимикробних активности за лиганде L7–L9 и паладијум(II) комплексе C8 и C9 приказани су у табели 3.16. Вредности ZI и MIC хлорамфеникола и флуконазола наведене су такође у табели 3.16 ради поређења [160].

Као што се може видети, једињење L7 показује активност која је боља од активности позитивних контрола. Поређењем литературних података о антимикробној активности комерцијалних лекова (хлорамфеникола и флуконазола) и тестираног узорка уочавају се ниже вредности ZI за L7, док је MIC за ово једињење већа. Изузетак је вредност MIC за L7 према *Candida albicans* ATCC 10231, која је нижа од позитивне контроле MIC флуконазола.

Анализирајући вредности ZI и MIC за једињења L8, L9, C8 и C9 (Табела 3.16), може се закључити да су сва једињења показала значајну антимикробну активност, као и да су гљиве отпорније на употребљене концентрације испитиваних једињења, што се повезује са комлекснијом грађом ћелијског зида гљива.

Упоредном анализом лиганд-комплекс за **L8** и **C8**, може се уочити да су вредности MIC исте за све испитиване бактерије и гљиве, што говори да оба једињења имају подједнако антимикробно дејство. Поређењем ових вредности са позитивном контролом указује да су испитвана једињења мање активна од стандарда, једино је разлика уочена у случају *Candida albicans* за коју испитивана једињења дају скоро исте MIC вредности као и флуконазол. С друге стране, анализа ZI вредности за испитивана једињења показује да су комплекси генерално нешто активнији од лиганада. Када се упореде добијене вредности комплекса са позитивном контролом видимо да су вредности међусобно упоредиве. То говори да испитивана једињења показују значајну биолошку активност.

Услучају једињења **L9** и **C9** све МІС вредности су веће од одговарајућих вредности позитивних контрола. Као и код претходног пара лиганд комплекс вредности ZI за испитивана једињења **L9** и **C9** показује да су комплекси генерално нешто активнији од лиганада. Треба истаћи да и лиганд **L9** и комплекс **C9** имају нешто бољу активност према гљивама у поређењу са стандардом флуконазолом (Табела 3.16). У случају бактерија све вредности ZI су нешто ниже од стандарда. Изузетак је **C9** код којег је потврђена већа вредност ZI према *Bacillus cereus* АТСС 11778.

Генерално гледано, деривати кумарина показују различиту антимикробну активност. Неки деривати кумарина показују малу или никакву активност против грампозитивних и грам-негативних бактерија од клиничког значаја као и против различитих врста патогених гљива [161]. С друге стране Кан и сарадници [162] су доказали да неки деривати кумарина делују значајно или умерено на грам-негативне бактерије, док су неактивни на грам-позитивне бактерије.

Наша истраживања су показала да антимикробна активност деривата кумарина и одговорајућих паладијум(II) комплекса зависи од структуре лиганада. У зависности од струтуре лиганада нека испитивана једињења су показала већу активност од позитивне контоле, док нека су показала исту или нижу активност у поређењу са позитивном контролом.

Табела 3.14. Антимикробна ак	THBHOCT	диганад	a (L1, L	2, L4) n c	одговар	ајућих ко	омплеко	ca (C1, C	(2, C4)			
Species		L1		C1		2		C2		4		C4
	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC
Bifidobacterium animalis subsp. lactis	1000	1000	500	500	500	500	250	500	1000	1000	1000	1000
Lactobacillus plantarum	> 1000	> 1000	1000	1000	> 1000	> 1000	500	1000	1000	> 1000	> 1000	> 1000
Bacillus subtilis IP 5832	62.5	> 1000	1000	> 1000	62,5	> 1000	62,5	500	62,5	> 1000	62,5	> 1000
Bacillus cereus	250	> 1000	62,5	> 1000	62,5	1000	62,5	500	62,5	500	250	> 1000
Staphylococcus aureus ATCC 25923	> 1000	> 1000	1000	> 1000	125	1000	500	> 1000	1000	> 1000	500	> 1000
Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853	> 1000	> 1000	1000	> 1000	1000	> 1000	500	1000	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000
Proteus mirabilis ATCC 12453	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000	500	1000	1000	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000
Escherichia coli ATCC 25922	> 1000	> 1000	1000	> 1000	1000	> 1000	500	1000	1000	> 1000	1000	> 1000
Salmonella enterica	> 1000	> 1000	500	> 1000	500	1000	500	500	1000	> 1000	500	> 1000
Saccharomyces boulardii	1000	> 1000	500	1000	500	1000	250	500	1000	> 1000	1000	> 1000
Candida albicans ATCC 10231	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000	1000	1000	500	500	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000
Penicillium chrysogenum	500	> 1000	500	1000	500	1000	250	500	500	1000	1000	1000
Penicillium italicum	250	1000	500	1000	500	1000	250	1000	500	> 1000	250	1000
Trichoderma viridae ATCC 13233	1000	1000	1000	1000	1000	1000	500	1000	1000	1000	1000	1000
Aspergillus flavus ATCC 9170	1000	1000	1000	1000	125	500	62,5	500	1000	1000	1000	1000
Aspergillus fumigatus ATTC 204305	1000	1000	1000	1000	250	500	125	250	1000	1000	1000	1000
Aspergillus niger ATCC 16404	1000	> 1000	1000	> 1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
MIC - минимална инхибиторна MMC - минимална микробици;	концен цна коні	трација (центраци	μg/cm ³ ja (μg/c	m ³)								

Табела 3.15. Антимикробна акт	TUBHOCT JIE	ганад	a (L5, L	(9) И О	дговај	pajyħux	KOMIL	Iekca (C	(92, C6)	и позити	вна кон	трола
Canadi	L5		S		Ĕ	2		9	Doxyc	ycline	Fluco	lazole
sarado	MIC M	MC N	MIC M	MC	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC	MIC	MMC
Bifidobacterium animalis subsp.	1000 1	000	1000	000	1000	1000	> 1000	> 1000	31,25	62,5	~	<u> </u>
lactis												
Lactobacillus plantarum	500 1	<000	1000 > 1	< 000]	1000	< 1000 >	> 1000	> 1000	0,448	7,81	/	/
Bacillus subtilis IP 5832	1000 > 1	<000	1000 > 1	< 000]	1000	> 1000	> 1000	> 1000	1,953	15,63	/	/
Bacillus cereus	62,5 > 1	<000	1000 > 1	000	62,5	> 1000	62,5	> 1000	0,977	7,81	/	/
Staphylococcus aureus ATCC 25923	1000 > 1	<000	1000>]	000	1000	< 1000	~ 1000	> 1000	0,22	3,75	~	~
Pseudomonas aeruginosa ATCC 27853	> 1000> 1	<000	1000>]	< 000]	1000	< 1000	> 1000	> 1000	62,5	125	~	~
Proteus mirabilis ATCC 12453	> 1000> 1	<000	1000 > 1	000	1000	> 1000 >	> 1000	> 1000	15,63	62,5	/	/
Escherichia coli ATCC 25922	1000 > 1	000	1000 > 1	000	1000	> 1000	1000	> 1000	15,63	31,25	/	/
Salmonella enterica	250 1	<000	1000 > 1	< 000]	1000	> 1000	> 1000	> 1000	15,63	31,25	/	/
Saccharomyces boulardii	500 > 1	000	1000 > 1	000	1000	> 1000	1000	1000	/	/	31,25	1000
Candida albicans ATCC 10231	> 1000> 1	<000	1000 > 1	< 000]	1000	> 1000	> 1000	> 1000	/	/	31,25	1000
Penicillium chrysogenum	1000 > 1	000	1000 > 1	000	1000	> 1000	1000	1000	/	/	62,5	500
Penicillium italicum	250 1	000	500>]	000	1000	> 1000	500	1000	/	/	1000	1000
Trichoderma viridae ATCC 13233	1000 1	000	1000	000	1000	1000	1000	1000	<u> </u>	<u> </u>	500	1000
Aspergillus flavus ATCC 9170	1000 > 1	000	1000 > 1	000	1000	1000	1000	1000	/	/	62,5	125
Aspergillus fumigatus ATTC 204305	> 1000> 1	<000	1000>]	< 000]	1000	> 1000	1000	1000	_	<u> </u>	1000	1000
Aspergillus niger ATCC 16404	1000 > 1	000	1000>]	000	1000 >	> 1000	1000	> 1000	/	/	62,5	62,5
MIC - минимална инхибиторна MMC - минимална микробици " / " - није испитивана	концентр, (на концен	ација итраци	(μg/cm³) ija (μg/c) m ³)								

С9) и позитивна контрола
C8
и одговарајућих комплекса (
(6J
a (L
обна активност лиганада
Антимикр
16.
a 3.
Табел

Protonia	L7		L8		C8		179		C9		Chlorampher	licol
Dacieria	IΖ	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	IZ	MIC
Staphylococcus aureus ATCC 13709	18,00±0,06	39	17,4±0,10	104	17,5±0,33	104	15,2±0,17	156	16,6±0,40	156	23,00±0,17	30
Bacillus cereus ATCC 1177	13,10±0,06	78	17,1±0,01	104	18,1±0,23	104	15,8±0,17	156	16,2±0,23	78	15,20±0,10	51
Escherichia coli ATCC 25922	$15,10{\pm}0,10$	78	19,1±0,10	78	24,0±0,97	78	14,2±0,23	104	14,9±0,23	78	18,00±0,06	50
Klebsiella pneumoniae ATCC 27736	10,00±0,20	78	11,0±0,20	78	13,8±0,27	78	11,7±0,20	104	12,0±0,17	104	15,10±0,2	62
Funei	ΓJ		L8		C8		Γ_{0}		C9		Fluconazo	le
-Q	IZ	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	ZI	MIC	IZ	MIC
Candida albicans ATCC 10231	7,10±0,13	39	12,1±0,10	52	13,8±0,27	52	11,9±0,23	78	12,3±0,30	104	11±0,10	50
Aspergillus flavus ATCC15517	9,10±0,23	39	10,6±0,10	78	11,4±0,37	78	12,4±0,30	156	12,7±0,40	156	12±0,10	29
Fusarium oxysporum ATCC 695	7,00±0,16	39	8,7±0,17	52	12,8±0,17	52	13,7±0,17	156	14,9±0,37	104	14±0,20	18
MIC - минимална инх ZI - зона инхибиције (тбиторна к (mm)	онцен	прација (µ	g/cm ³	0							

3.2.2. Цитотоксичност испитиваних једињења

Цитотоксичност ситетисаних деривата кумарина **L7–L9** и одговарајућих паладијум(II) комплекса **C8–C9** одређена је МТТ тестом на хуманим ћелијским линијама колоректалног карцинома (HCT–116), карцинома дојке (MDA-MB-231) и здравим ћелијском линијама плућног ткива (MRC–5). Резултати ових експеримената приказани су у табели 3.17 као IC₅₀ вредности (концентрација једињења која доводи до смањења преживљавања ћелија за 50%).

Једињење L7 на ћелијским линијама MRC–5 и MDA-MB-231 показује IC₅₀>500 μ M након 24h и 72h од третмана. Слично томе, дејство на ћелијама колоректалног карцинома HCT–116, 24h након третмана показује IC₅₀>500 μ M, док је 72h након третмана вредност IC₅₀ знатно нижа (10,33 μ M).

Једињење **L8** на ћелијским линијама HCT-116, MRC–5 и MDA-MB-231 након 24h од третмана показује вредност IC₅₀ = 70,35, 157,95 и 101,06 μ M, респективно. 72h након третмана ова вредност на ћелијској линији HCT-116 се повећала на IC₅₀ = 137,87 μ M, док на ћелијским линијама MRC–5 и MDA-MB-231 ова вредност се смањила на IC₅₀ = 27,12 односно IC₅₀ = 60,24 μ M, што је скоро у нивоу *cis*-платине (Табела 3.17) [163].

Једињење **L9** на ћелијским линијама HCT-116, MRC–5 и MDA-MB-231 након 24h од третмана показује вредност IC₅₀>500 μ M, док 72h након третмана ово једињење показује већу активност, односно ведности IC₅₀ су знатно ниже и то: 24,63 μ M (HCT-116), 61,7 μ M (MRC–5) и 234,31 μ M (MDA-MB-231).

Комплекси **C8** и **C9** су показали одличну цитотоксичност према целијској линији HCT-116, док према ћелијској линији MRC–5 и MDA-MB-231 нису показали активност, што значи да показују изузетну селективност у поређењу са одговарајућим лиганадима (**L8** и **L9**) и *cis*-платином према истим ћелијским линијама. Имајући у виду да су вредности IC₅₀ *cis*-платине на овим ћелијским линијама у распону од 26,9 до >500 μ M, резултати испитиваних једињења су веома обећавајући (Табела 3.17). На сликама 3.21(а), 3.21(б), 3.22(а), 3.22(б), 3.23(а) и 3.23(б) су приказани репрезентативни графикони преживљавања HCT–116, MRC–5 и MDA-MB-231 ћелијских линија након 24h и 72h дејства испитиваних лиганада и комплекса.

In vitro цитотоксична активност лиганда L3 и одговарајућег паладијум(II) комплекса C3 је испитана помоћу МТТ теста цитотоксичности (Слика 3.23). Коришћене ћелијске линије U251 и B16 су инкубиране у присуству различитих концентрација ових једињења $(0-500 \ \mu\text{M})$ у току 24h и 48h. Антитуморска активност C3 на обе ћелијске линије је знатно већа од активности одговарајућег лиганда L3. C3 показује већу цитотоксичност чак и од *cis*-платине (Табела 3.18). На слици 3.24 су приказани репрезентативни гафикони преживљавања U251 и B16 ћелијских линија након 24h и 48h дејства лиганада L3 и комплекса C3.

		-	IC50 (µM)			
т.	НСТ	<u> </u>	MR	C5	MDA-I	MB-231
Једињење	24h	72h	24h	72h	24h	72h
L7	>500	10,33	>500	>500	>500	>500
L8	70,35	137,87	157,95	27,12	101,6	60,24
L9	>500	24,63	>500	61,7	>500	234,31
C8	1,27	0,74	>500	>500	>500	>500
С9	>500	8,68	>500	>500	>500	>500
cis-Pt	254,9	28,7	200,4	26,9	>500	57,7

Табела 3.17. IC₅₀ (µМ) вредности након 24h и 72h

		IC50 (µM)		
Једињење	U2	51	B	16
	24h	48h	24h	48h
C3	$137,8 \pm 10,2$	$27,5 \pm 3,6$	$107,1 \pm 6,2$	$16,5 \pm 2,4$
cis-Pt		40		25

Слика 3.21а. In vitro цитотоксичност једињења **L7–L9**, **С8** и **С9** на ћелијској линији HCT–116

Слика 3.216: *In vitro* цитотоксичност једињења L7–L9, C8, C9 и *cis*-Pt на ћелијској линији HCT–116

Слика 3.22а. In vitro цитотоксичност једињења L7–L9, C8 и C9 на ћелијској линији MRC–5

Слика 3.23а. In vitro цитотоксичност једињења L7–L9, C8 и C9 на ћелијској линији MDA–MB–231

Слика 3.236. In vitro цитотоксичност једињења L7–L9, C8, C9 и *cis*-Pt на ћелијској линији MDA–MB–231

Слика 3.24. In vitro цитотоксичност комплекса СЗ и L3 према ћелијским линијама U251 и В16

4. ЗАКЉУЧАК

4. ЗАКЉУЧАК

У оквиру ове докторске дисертације синтетисано је седамнаест једињења, од тога девет деривата кумарина и осам одговарајућих комплекса паладијума(II). Једињења су окарактерисана применом спектроскопских и DFT метода, а у случају пет лиганда структура је потврђена и рендгенском структурном анализом.

У свим лигандима утврђено је формирање шесточланог прстена преко интрамолекулске водоничне везе N–H···O, која омогућава да се молекули јављају у кетоенолној таутомерној форми. У свим лигандима су дужине C3–C4 и C3=C1' веза скоро међусобно једнаке и њихове дужине су између просте и двоструке, што је последица делокализације π -електрона унутар шесточланог прстена, што доводи до закључка да N–H···O веза је водонична веза која настаје уз помоћ резонанце. Због њеног формирања долази до значајног продужење карбонилне C4=O3 везе у односу на C2=O2 везу. Такође је уочено да егзоциклична двострука веза C3=C1' има *E* геометрију у свим лигандима. Планарност молекула L1–L3 је потврђена помоћу рендгентске структурне анализе и DFT метода. У свим осталим молекулима L4–L9 уочена је непланарност између кумаринског и анилинског дела молекула.

За све комплексе **C1–C6**, **C8** и **C9** потврђено је помоћу ¹Н NMR спектара да се координују преко атома азота, јер је уочено одсуство сигнала који потиче од протона енаминске N–H групе.

Испитана је биолошка активност синтетисаних једињења (антитуморско и антимикробно деловање у циљу утврђивања примене ових једињења у лечењу неких болести). Сумирајући експерименталне и теоријске резултате добијена једињења се могу поделити у три групе. Свака група се разликује не само по структури добијених деривата кумарина и одговарајућих паладијум(II) комплекса, већ и по биолошкој активности.

✓ Прву серију једињења чине деривати кумарина који као супституент садрже алифатични низ (L1–L3) и њихови одговарајући паладијум(II) комплекси (C1–C3). Што се тиче биолошке активности ових једињења може се констатовати да нису показали значајану атимикробну и антитуморску активност. Изузетак је један комплекс **С3**, који је показао активност према ћелијским линијама U251 и B16.

- ✓ Другу серију једињења чине деривати кумарина који који у својој структури садрже фенил и толил групе (L4–L6) и њихови одговарајући паладијум(II) комплекси (C4–C6).
 Ова једињења нису показала значајну биолошку активност (антимикробну и антитуморску).
- Трећу серију једињења чине деривати кумарина који у својој структури садрже хидроксифенил групу као супституент. У оквиру ове дисертације синтетисана су три таква кумаринска деривата (L7–L9) и два паладијум(II) комплекса (C8 и C9). Антимикробна активност ових једињења испитана је на различитим бактеријама и гљивама, помоћу микродилуционе и диск дифузионе методе. За разлику од горе описаних једињења, ови лиганди и комплекси показују значајну антимикробну активност, која је упоредива са позитивним контролама. Треба истаћи да L8 и C8 показују већу зону инхибиције у случају Bacillus cereus и Escherichia coli него антибиотик Chloramphenicol. У случају гљива такође L8 и C8 показују већу зону инхибиције према Candida albicans, док L9 и C9 је активнији према Aspergillus flavus и Fusarium oxysporum него антимикотик Fluconazol. Све ово указује на чињеницу да сва ова једињења су потенцијални антибактеријски медикаменти. Цитотоксичност ових једињења је испитана према ћелијским линија на HCT-116, MDA-MB-231 и MRC-5. Резултати показују да L7-L9 једињења имају значајну антитуморску активност према испитиваним ћелијским линијама. С друге стране одговарајући комплекси су показали значајну активност према ћелијској линији НСТ-116, док према осталим ћелијским линијама нису показали активност, што значи да су изузетно селективни.

5. ЛИТЕРАТУРА

ЛИТЕРАТУРА

- [1] J. L. Abernethy, J. Chem. Educ. 46 (1969) 561.
- [2] R. D. H. Murray, Fortschr. Chem. org. Naturstoffe. 35 (1978)199.
- [3] R. D. H. Murray, Fortschr. Chem. org. Naturstoffe. 58 (1991) 83.
- [4] R. D. H. Murray, Fortschr. Chem. org. Naturstoffe. 72 (1997) 2.
- [5] R. D. H. Murray, Fortschr. Chem. org. Naturstoffe. 83 (2002) 1.
- [6] R. D. H. Murray, J. Mendez, S. A. Brown, Occurrence, Chemistry and Biochemistry, Wiley, New York, USA, (1982).
- S. K.Talapatra, B.Talapatra, *Chemistry of Plant Natural Products*, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, Berlin, Germany (2015).
- [8] T. Hatano, T. Yasuhara, T. Fukuda, T. Noro, T. Okuda, *Chem. Pharm. Bull.* 37 (1989) 3005.
- [9] G. A. Denisova, *Rastit. Resursi.* **3** (1965) 425.
- [10] G. Graillot, Bull. Soc. Chem. Biol. 33 (1951) 1584.
- [11] R. O'Kennedy, R. D. Thornes, *History of the development and applications of coumarin and coumarin-related compounds*, John Wiley & Sons, New York, USA (1997).
- [12] T. Asao, G. Buchi, M. M. Abdel-Kader, S. B. Chang, E. L. Wick, G. N. Wogan, J. Am. Chem. Soc. 85 (1963) 1706.
- [13] J. W. Hinman, E. L. Caron, H. Hoeksema, J. Am. Chem. Soc. 79 (1957) 3789.
- [14] H. Raistrick, C. E. Stickings, R. Thomas, *Biochem. J.* 55 (1953) 421.
- [15] E. Lederer, J. Chem. Soc. (1949) 2115.
- [16] B. P. Moore, *Nature* **195** (1962) 1101.
- [17] A. Butenendit, A. Marten, Ann. Chem. 188 (1932) 495.
- [18] M. A. Stahmann, C. F. Huebner, K. P. Link, J. Biol. Chem. 138 (1941) 513.
- [19] H. A. Campbell, K. P. Link, J. Biol. Chem. 138 (1941) 21.
- [20] O. Danak, Collech. Czeh. Comunn. 29 (1964) 1035.
- [21] J. F. Garden, N. F. Hayes, R. H. Thompson, J. Chem. Soc. (1956) 3315.
- [22] H. S. Iois, B. L. Maujunoth, S. V. Rao, J. Indian Chem. Soc. 10 (1933) 41.

- [23] F. von Werder, *Merck's Jahresber*. **50** (1938) 88.
- [24] P. K. Bose, J. Indian Chem. Soc. 35 (1958) 367.
- [25] T. O. Soine, J. Pharm. Sci. 53 (1964) 231.
- [26] H. Perkin, J. Chem. Soc. **31** (1877) 388.
- [27] O. E. O. Hormi, C. Peltonen, R. Bergström (née Moisio), *J. Chem. Soc. Perkin Tran I.* **0** (1991) 219.
- [28] H. von Pechmann, C. Duisberg, *Eur. J. I.C.* 16 (1883) 2119.
- [29] Г. А Кузнецова, Природные кумарины и фурокумарины, Наука, Ленинград (1967).
- [30] R. Anschutz, Ber. Deutsch. Chem. Gez. 36 (1903) 465.
- [31] J. Boyd, A. Robeertson, J. Chem. Soc. (1948) 174.
- [32] E. Zeigler, H. Junek, Monatsh. Chem. 88 (1955) 29.
- [33] M. M. Abdou, Arab. J. Chem. 10 (2017) S3664.
- [34] A. S. Al-Ayed, *Molecules*, **16** (2011) 10292.
- [35] W. Stadlbauer, G. Hojas, J. Heterocycl. Chem. 41 (2004) 681.
- [36] S. Sukdolak, S. Solujić, N.Manojlović, N. Vuković, Lj. Krstić, J. Hetercycl. Chem. 41 (2004) 593.
- [37] A. G. Al-Sehemi, S. R. El-Gogary, Chin. J. Chem. 30 (2012) 316.
- [38] Z. H. Li, Z. T. Jin, B. Z. Yin, K. Imafuku, J. Heterocycl. Chem. 24 (1987) 779.
- [39] T. Kappe, R. Aigner, P. Roschger, B. Schnell, W. Stadlbauer, *Tetrahedron* 51 (1995) 12923.
- [40] J. C. Jung, J. C. Kim, O. S. Park, Synthetic. Commun. 29 (1999) 3587.
- [41] K. Hodák, V. Jakesová, V. Dadák, *Cesk. Farm.* **16** (1967) 86.
- [42] W. F. Jones, R. L. Nichols, M. Finland, J. Lab. Clin. Med. 47 (1956) 783.
- [43] B. M. Frost, M. E. Valiant, L. McClelland, M. Solotorovsky, A. C. Cuckler, Antibiotics Ann. (1956) 918.
- [44] S. S. Schneierson, D. Amsterdam, Antibiot. Chemotherapy 7 (1957) 251.
- [45] K. Okumura, J. Pharm. SOC. Japan 80 (1960) 525.
- [46] R. J. Smith, Drug Discov Today. 10 (2005) 1598.
- [47] G. Cravoto, G. M. Nano, G. Palmisano, S. Tagliapietra, *Tetrahedron: Assymetr.* 12 (2001) 707.
- [48] H. A. Campbell, W. L. Roberta, W. K. Smith, K. P. Link, J. Biol. Chem. 47 (1940)

136.

- [49] W. C. Cutting, *Handbook of Pharmacology*, Meredith Publishing Corporation, New York, USA (1969).
- [50] L. S. Goodman, A. Gilman, *The Pharmacological Basis of Therapeutics*, MacMiLLan Co., New York, USA (1967).
- [51] R. Agarwal, *Biochem Pharmacol.* **6** (2000) 1042.
- [52] C. Chia-Hsiung, L. Ku-Chung, W. Wai-Theng, X. Yen-Fang, C. Lin, Chem-Biol Interact. 218 (2014) 42.
- [53] N. Saidu, S. Valente, B. Emilie, K. Gilbert, B. Denyse, M. Mathias. *Bioog. Med. Chem.*4 (2012) 1584.
- [54] P. Valenti, *Fitoterapia* **68** (1996) 115.
- [55] M. A. Velasco-Velazquez, J. Agramonte-Hevia, D. Barrera, A. Jimenez-Orozco, M. J. Garcia-Mondragon, N. Mendoza-Patiňo, A. Landa, J. Mandoki, *Cancer Lett.* 198 (2003) 179.
- [56] D. Egan, P. James, D. Cooke, R. O'Kennedly, *Cancer Lett.* 118 (1997) 201.
- [57] G. Finn, B. Creaven, D. Egan, *Eur. J. Pharmacol.* **481** (2003) 159.
- [58] I. Kostova, Curr. Med. Chem. Anti-Cancer Agents 5 (2005) 29.
- [59] L. Xie, Y. Takeuchi, L. M. Cosentino, K. H. Lee, J. Med. Chem. 42 (1999) 2662.
- [60] D. Clercq, Med. Res. Rev. 20 (2000) 323.
- [61] M. T. Makhija, V. M. Kulkarni, J. Comput. Aid. Mol. Des. 15 (2001) 961.
- [62] D. Yu, M. Suzuki, L. Xie, S. L. Morris-Natschke, K. H. Lee, *Med. Res. Rev.* 23 (2003) 322.
- [63] C. Spino, M. Dodier, S. Sotheeswaran, Bioorg. Med. Chem. Lett. 8 (1998) 3475.
- [64] W. R. Fuller, H. R. Bokesch, K. R. Gustafson, T. C. McKee, J. H. Cardellina II, J.
 B. McMahon, G. M. Cragg, D. D. Soejarto, M. R. Boyd, *Bioorg. Med. Cham. Lett.*4 (1994) 1961.
- [65] S. Y. Kang, K. Y. Lee, S. H. Sung, M. J. Park, Y. C. Kim, J. Nat. Prod. 64 (2001)
 683.
- [66] J. M. Rollinger, A. Hornick, T. Langer, H. Stuppner, H. Prast, J. Med. Chem. 47 (2004) 6248.

- [67] M. J. Matos, D. Vina, S. Vazquez-Rodriguez, E. Uriarte, L. Santana, Curr. Top Med. Chem. 12 (2012) 2210.
- [68] G. Appendino, S. Tagliapietra, G. Cravotto, G. M. Nano, *Gazz. Chim. Ital.* 119 (1989) 385.
- [69] M. Čačić, M. Molnar, Z. Naturforsch 66b (2011) 177.
- [70] M. Čačić, M. Molnar, B. Šarkanj, E. Has-Schön, V. Rajković, *Molecules* 15 (2010) 6795.
- [71] R. G. Kalkhambkar, Monatsh. Chem. 142 (2011) 305.
- [72] S. Ćavar, F. Kovač, M. Maksimović, Food Chem. 117 (2009) 135.
- [73] H. C. Lin, S. H. Tsai, C. S. Chen, Y. C. Chang, C. M. Lee, Z. Y. Lai, C. M. Lin, *Biochem Pharmacol.* 75 (2008) 1416.
- [74] A. Barzegar, M. D. Davari, N. Chaparzadeh, N. Zarghami, J. Z. Pedersen, S. Incerpi, L. Saso, A. A. Moosavi-Movahedi. *J. Iran. Chem. Soc.* 8 (2011) 973.
- [75] A. S. Al-Ayed, N. Hamdi, *Molecules* **19** (2014) 911.
- [76] Y. Z. Cai, M. Sun, J. Xing, Q. Luo, H. Corke, *Life Sci.* 78 (2006) 2872.
- [77] M. L. Cohen, *Nature* **406** (2000) 762.
- [78] S. L. Floor, J. E. Dumont, C. Maenhaut, E. Raspe, *Trends Mol Med.* 18 (2012) 509.
- [79] GLOBOCAN 2012. International Agency for Research on Cancer. World Health Organization 2012. http://globocan.iarc.fr/Pages/fact_sheets_cancer.aspx.
- [80] B. Rosenberg, L. Van Camp, T. Krigas, *Nature* **205** (1965) 698.
- [81] B. Rosenberg, L. Van Camp, J. E. Trosko, V. H. Mansour, *Nature*. 222 (1969) 385.
- [82] I. J. Piel, D. Meyer, C. P. Perlia, V. I. Wolf, *Cancer Chemother. Rep., part 1*. 58 (1974)
 871.
- [83] F. Cavelli, R. Sonntag, H. Ryssel, L. Tschopp, K. Brunner, Schweiz. *Med. Wochenscher*.
 106 (1976) 754.
- [84] C. Merrin, Proc. Am. Soc. Clin. Oncol. 17 (1976) 243.
- [85] H. W. Bruckner, C. J. Cohen, R. Wallach, B. Kabakow, G. Deppe, E. M. Greenspan,
 S. B. Gusberg, J. F. Holland, *Cancer Treat. Rep.* 62 (1978) 555.
- [86] K. Briscoe, M. Pasmanteir, J. Brown, B. Kennedy, *Proc. Am. Soc. Clin. Oncol.* 19 (1978) 378.

- [87] R. C. Young, B. A. Chabner, S. Hubbard, R. I Fisher, R. A. Bender, T. Anderson, V. T. De Vita, *Proc. Am. Soc. Clin. Oncol.* 19 (1978) 393.
- [88] J. M. Hill, E. Loeb, A. Mac.Lellan, N. Hill, A. Khan, *Cancer Chemother. Rep.* 59 (1975) 647.
- [89] W. Hong, S. Shapshay, R. Bhutani, M. Craft, V. Alptekin, K. Yamaguchi, C. Vaughan,
 M. Strong, *Cancer Res.* 44 (1979) 19.
- [90] M. Tucker, C. Colvin, D. Martin, J. Inorg. Chem. 3 (1964) 1373.
- [91] B. Rosenberg, D. Tucket, *Cancer Res.* **42** (1982) 356.
- [92] D. Lebwohl, R. Canetta, Eur. J. Cancer 34 (1998) 1522.
- [93] D. P. Gately, S. B. Howell, Brit. J. Cancer 67 (1993) 1171.
- [94] G. Chu, J. Biol. Chem. 269 (1994) 787.
- [95] K. Wang, J. Lu, R. Li, *Coordin Chem Rev.* **151** (1996) 53.
- [96] E. R. Jamieson, S. J. Lippard, Chem. Rev. 99 (1999) 2467.
- [97] P. Jordan, M. Carmo-Fonseca, Cell. Mol. Life. Sci. 57 (2000) 1299.
- [98] V.Cepeda, M.A. Fuertes, J. Castilla, C. Alonso, C. Quevedo, J.M. Pérez, Anti-Cancer Agent. Me. 7 (2007) 3.
- [99] P. A. Andrews, M. P. Murphz, S. B. Howell, *Mol. Pharmacol.* **30** (1986) 643.
- [100] P. C. Dedon, R. F. Borch, Biochem. Pharmacol. 36 (1987) 1955.
- [101] F. M. Sunderman, C. B. Fraser, Ann. Clin. Lab. Sci. 13 (1983) 489.
- [102] P. J. Sadler, Adv. Inorg. Chem. 36 (1991) 1.
- [103] B. L. Zhang, H. Huang, W. X. Tang, J. Inorg. Biochem. 58 (1995) 1.
- [104] W. Q. Zhong, Q. Zhang, Y. Yan, S. Yue, B. L. Zhang, W. X. Tang, J. Inorg. Biochem.
 66 (1997) 159.
- [105] https://pharmaceuticalintelligence.files.wordpress.com/2015/10/mechptresistance.gif
- [106] U. Thatte, S. Dahanukar, Drugs 54 (1997) 511.
- [107] S. Van Cruchten, W. Van den Broeck, Anat. Histol. Embryol. 31 (2002) 214.
- [108] http://drrajivdesaimd.com/apoptosis-vs-necrosis-4/
- [109] M. Hartmann, B. K. Keppler, Comment. Inorg. Chem. 16 (1995) 339.
- [110] C. P. Saris, P. J. M. van de Vaart, F. A. Blommert, R. Rietbroek, A. C. Begg, Proceedings of 7th International Symposium on Platinum and other metal coordination compounds in Cancer Chemotherapy (ISPCC), Amsterdam, Neitherlands (1995).
- [111] G. Zhao, H. Sun, H. Lin, S. Zhu, X. Su, Y. Chen, J. Inorg. Biochem. 72 (1998) 173.
- [112] A. R. Kapdi, I. J. S. Fairlamb, Chem. Soc. Rev. 43 (2014) 4751.
- [113] E. Budzisz, B. K. Keppler, G. Giester, M. Woźniczka, A. Kufelnicki, B. Nawrot, Eur. J. Inorg. Chem. (2004) 4412.
- [114] E. Budzisz, U. Krajewska, M. Rozalski, Pol. J. Pharmacol. 56 (2004) 473.
- [115] L. Potters, Y. Cao, E. Calugaru, T. Torre, P. Fearn, X. H.Wang, *Int. J. Radiat. Oncol.* 50 (2001) 605.
- [116] N. N. Stone, P. G. Stock, Eur. Urol. 41 (2002) 427.
- [117] M. Nevas, A. Korhonen, M. Lindstrom, P. Turkki, H. Korkeala, J. Food. Protect. 67 (2004) 199.
- [118] G. M. Brenner, C. W. Stevens, *Chemotherapy. In: Pharmacology*, Saunders, Elsevier, Philadelphia, USA (2013).
- [119] D. W. Green, *Expert. Opin. Ther. Tar.* **6** (2002) 1.
- [120] N. H. Georgopapadakou, Expert. Opin. Inv. Drug 10 (2001) 269.
- [121] https://www.orthobullets.com/basic-science/9059/antibiotic-classification
- [122] https://basicmedicalkey.com/antifungal-drugs-2/.
- [123] M. Ali, M. Aminul, R. Butcher, C. Karen, Transit Metal Chem. 31 (2006) 79.
- [124] I. Kizilcikli, Y. D. Kurt, B. Akkurt, A.Y. Genel, S. Birteksöz, G. Ötük, B. Ülküseven, *Folia. Microbio.* 52 (2007) 15.
- [125] N. M. Aghatabay, M. Somer, M. Senel, B. Dulger, F. Gucin, *Eur. J. Med. Chem.* 42 (2007) 1069.
- [126] M. K. Biyala, K. Sharma, S. Swami, N. Fahmi, R. Vir Singh, *Transit. Metal Chem.* 33 (2008) 377.
- [127] W. Guerra, E. De Andrade Azevedo, A. R. de Souza Monteiro, M. Becciarelli-Rodriguz,
 E. Chartone-Souza, A. M. Amaral Nascimento, A. P. Soares Fontes, I. L. Moyes, E. C.
 Pereira-Maia, J. Inorg. Biochem. 99 (2005) 2348.
- [128] L. M. M. Vieira, M. V. de Almeida, M. C. S. Lourenco, F. A. F. M. Bezerra, A. P. S. Fontes, *Eur. J. Med. Chem.* 44 (2009) 4107.
- [129] S. Marković, Z. Marković, *Molekulsko modeliranje*, Centar za naučno-istrazivački rad Srpske akademije nauka i umetnosti i Univerzitet u Kragujevcu, Kragujevac, Srbija (2012).

- [130] J. B. Foresman, E. Frisch, *Exploring Chemistry with Electronic Structure Methods:A Guide to Using Gaussian*, Third Edition, Gaussian Inc., Pittsburg, USA (2015).
- [131] W. J. Hehre, J. Yu, P. E. Klunzinger, L. Lou, *A Brief Guide to Molecular Mechanics* and Quantum Chemical Calculations, Wavefunction Inc., Irvine, California (1998).
- [132] E. G. Lewars, Computational Chemistry: Introduction to the Theory and Applications of Molecular and Quantum Mechanics, Kluwer Academic Publishers, New York, USA (2003).
- [133] S. Marković, Z. Marković, *Računari i hemija*, Univerzitet u Kragujevcu, Prirodno--matematički fakultet, Kragujevac, Srbija (2003).
- [134] E. Schrodinger, *Phys. Rev.* 28 (1926) 1049.
- [135] S. M. Bachrach, *Computational Organic Chemistry*, John Wiley&Sons Inc., Hoboken, New Jersey, USA (2001).
- [136] P. Hohenberg, W. Kohn, Phys. Rev. 136 (1964) 864.
- [137] L. Hedin, B.I. Lundqvist, J. Phys. C. 4 (1971) 2064.
- [138] K. Burke, J. P. Perdew, M. Ernzerhof, Int. J. Quantum. Chem. 61 (1997) 287.
- [139] Y. Zhao, D.G. Truhlar, J. Phys. Chem. A108 (2004) 6908.
- [140] M. Zgarbova, M. Otyepka, J. Sponer, P. Hobza, P. Jurecka, *Phys. Chem. Chem. Phys.* 12 (2010) 10476.
- [141] A. D. Becke, J. Chem. Phys. 98 (1993) 5648.
- [142] C. Lee, W. Yang, R. G. Parr, Phys. Rev. B37 (1988) 785.
- [143] S. Grimme, J. Antony, S. Ehrlich, S. Krieg, J. Chem. Phys. 132 (2010) 154104
- [144] S. Grimme, S. Ehrlich, L. Goerigk, J. Comput. Chem. 32 (2011) 1456.
- [145] G. M. Sheldrick, Acta Crystallogr A, A71 (2015) 3.
- [146] G. M. Sheldrick, Acta Crystallogr C. C71 (2015) 3.
- [147] L. J. Farrugia, J Appl Crystallogr. 32 (1999) 837.
- [148] A. L. Spek, Acta Crystallogr D. D65 (2009) 148.
- [149] K. Brandenburg, Diamond 2007, Crystal Impact GbR, Bonn, Germany (2012).
- [150] J. M. Andrews, J Antimicrob Chemoth. 56 (2005) 60.
- [151] S. D. Sarker, L. Naher, Y. Kumarasamy, *Methods* 42 (2007) 321.
- [152] E. Banfi, G. Scialino, C. Monti-Bragadin, J. Antimicrob. Chemoth. 52 (2003) 796.

- [153] A. Turkoglu, M. E. Duru, N. Mercan, I. Kivrak, K. Gezer, *Food Chem.* 101 (2007) 267.
- [154] C. Papadopoulou, K. Soulti, I. G. Roussis, Food Technol Biotech. 43 (2005) 41.
- [155] T. Mosmann, J. Immunol Methods 65 (1983) 55.
- [156] J. Bernstein, R. E. Davis, L. Shimoni, N. L. Chang, Angew. Chem. Int. Ed. Engl. 34 (1995) 1555.
- [157] G. Gilli, F. Bellucci, V. Ferretti, V. Bertolasi, J. Am. Chem. Soc. 111 (1989) 1023.
- [158] C. R. Groom, I. J. Bruno, M. P. Lightfoot, S. C. Ward, *Acta Crystallogr B*. B72 (2016)
 171.
- [159] E. H. Avdović, D. LJ. Stojković, V. V. Jevtić, M. Kosić, B. Ristić, L. Harhaji-Trajković,
 M. Vukić, N. Vuković, Z. S. Marković, I. Potočňák, S. R. Trifunović, *Inorg. Chim. Acta* 466 (2017) 188.
- [160] S. Zukić, E. Veljović, S. Špirtović-Halilović, S. Muratović, A. Osmanović, S. Trifunović, I. Novaković, D. Završnik, *Croat Chem Acta*. 91 (2018) 1.
- [161] F. Chimenti, B. Bizzarri, A. Bolasco, D. Secci, P. Chimenti, S. Carradori, A. Granese,
 D. Rivanera, D. Lilli, M. M. Scaltrito, M. I. Brenciaglia, *Eur. J. Med. Chem.* 41 (2006) 208.
- [162] K. M. Khan, Z. S. Saify, M. Z. Khan, Zia-Ullah, M. I. Choudhary, Atta-ur-Rahman, S. Pfrveen, Z. H. Chohan, C. T. Supuran, J. Enzyme Inhib. Med. Chem. 19 (2004) 373.
- [163] V. P. Petrović, M. N. Živanović, D. Simijonović, J. Đorović, Z. D. Petrović, S. D. Marković, RSC Adv. 5 (2015) 86274.

6. ПРИЛОГ

Табела П1: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру L1, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9670).

Мод	Асигнација за L1	Експеримен. вредности		B3LYP-D3BJ/6-311+g((d , p)
		IR (cm ⁻¹)	L1 (ст ⁻¹)/нескалиран	L1 (ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L1
80	NH истежућа	3431	3105	3003	v _{NH} (93)
77	СН истежућа (=СН ₂)	2917	3062	2961	v _{CH} (90)
76	СН истежућа (=СН ₂)	2849	3013	2914	v _{CH} (90)
75	SH истежућа	2527	2662	2574	v _{SH} (85)
74	С=О истежућа (п)	1697	1770	1712	v _{CH} (95)
71	С=С истежућа (б)	1571	1640	1586	$v_{\rm CC}(74)$
69	НСН савијајућа (=CH ₂)	1483	1519	1469	$\delta_{\text{HCH}}(40) + v_{\text{CC}}(45)$
68	НNС савијајућа (б) С=О истежућа (п)	1468	1509	1459	$v_{CO}(35) + \delta_{HCC}(20)$
62	НСН савијајућа (=СН ₂)	1372	1417	1370	δ _{HCH} (70)
61	НСН савијајућа (-СН3)	1340	1400	1354	δ _{HCH} (75)
58	НСН савијајућа (-СН3)	1305	1340	1295	$\delta_{\text{HCH}}(45) + \delta_{\text{HNC}}(20)$
55	СС истежућа (б, п)	1232	1274	1232	v _{CC} (65)
53	НСС савијајућа (=СН ₂)	1206	1239	1198	$\delta_{\text{HCC}}(30) + \delta_{\text{HNC}}(10)$
51	НОС савијајућа	1157	1182	1143	$\delta_{\text{HOC}}(45) + \delta_{\text{HCC}}(34)$
50	СС истежућа (б, п)	1138	1163	1124	$v_{\rm CC}(24) + \delta_{\rm HCC}(15) + \delta_{\rm HNC}(24)$
49	HNC савијајућа	1101	1130	1093	$\delta_{\text{HCO}}(17) + \delta_{\text{HNC}}(22)$
48	НСО савијајућа	1075	1117	1080	$\delta_{\text{HCO}}(36) + \delta_{\text{HCC}}(30)$
47	HNC савијајућа	1030	1076	1040	$\delta_{\text{HNC}}(20) + v_{\text{CO}}(18) + v_{\text{CC}}(12)$
42	NC истежућа	961	1002	969	$v_{\rm NC}((11) + \tau_{\rm HCCH}(27)$
39	НСС савијајућа (-СН ₃)	900	947	915	$\delta_{\text{HCC}}(50)$
37	NC истежућа	864	903	873	$v_{\rm NC}(40)$
34	НССС торзиона (б)	793	799	773	τ _{HCCC} (94)
33	СО истежућа	763	772	746	$\nu_{\rm CO}(28) + \gamma_{\rm CCCO}(14)$
30	ССС савијајућа (б)	690	710	687	$\delta_{CCC}(35)$
28	СС истежућа	670	694	671	v _{CC} (55)

25	НССН торзиона	575	582	563	τ _{HCCH} (63)
23	ОСОС о.р. торзиона	529	534	516	$\gamma_{OCOC}(87)$
R				0,999	
AAE				4,27	
ARE				0,44	

б–бензенов прстен. п–пиронов прстен. ν– истежући модови; δ– савијајући модови; τ – торзиони модови; о.р – изван прстена модови.

Табела П2: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L2**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9670)

		Експеримент.	B	3LYP-D3BJ/6-311+g(d,p)
Мод	Асигнација за L2	<u>вредности</u> IR (cm ⁻¹)	L2 (ст ⁻¹)/нескалиран	L2 (ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) za L2
96	ОН истежућа	3855	3844	3717	v _{OH} (99)
90	NH истежућа	3344	3157	3053	v _{NH} (97)
88	СН истежућа (-СН ₃)	3047	3113	3010	v _{CH} (98)
85	СН истежућа (-СН ₃)	2931	3070	2969	v _{CH} (99)
84	СН истежућа (=CH ₂)	2873	3034	2934	v _{CH} (98)
81	С=О истежућа (п)	1671	1767	1709	v _{CO} (90)
80	HNC савијајућа	1612	1655	1600	$v_{\rm CC}(22) + \delta_{\rm HNC}(43)$
77	С=О истежућа (п)	1571	1614	1561	$v_{\rm CC}(50) + v_{\rm NC}(15)$
76	НСН савијајућа (=СН ₂)	1489	1516	1466	δ _{HCH} (91)
75	НСН савијајућа (-СН ₃)	1470	1509	1459	δ _{HCH} (72)
68	НОС савијајућа	1378	1429	1382	$\delta_{\text{HCC}}(19) + \delta_{\text{HOC}}(40)$
66	НСН савијајућа (=СН ₂)	1365	1414	1367	$\delta_{\mathrm{HCH}}(55)$
64	СС истежућа (б, п)	1341	1374	1329	$v_{\rm CC}(20) + \delta_{\rm HCC}(36)$
62	НСС савијајућа (=CH ₂)	1311	1363	1318	$\delta_{\text{HCC}}(35) + \delta_{\text{HNC}}(10)$
61	НСС савијајућа (=CH ₂)	1288	1337	1293	$\delta_{\text{HCC}}(56)$
59	СС истежућа (б, п)	1235	1276	1234	$v_{\rm CC}(24) + \delta_{\rm HCC}(15)$
57	НСО савијајућа	1209	1252	1211	$\delta_{\text{HCO}}(36) + \delta_{\text{HCC}}(30)$
55	НОС савијајућа	1166	1182	1143	$\delta_{HOC}(25) + \delta_{HCC}(20)$
54	НСС савијајућа (б)	1143	1164	1126	$\delta_{\text{HCC}}(61)$
53	НСС савијајућа (б)	1105	1141	1103	$\delta_{\text{HCC}}(23)$
49	НОС савијајућа	1033	1053	1019	$\delta_{\text{HOC}}(65)$
47	НСС савијајућа (-СН ₃)	1009	1039	1004	$\delta_{\text{HCC}}(58)$
45	НСС савијајућа (-СН3)	977	1001	968	δ _{HCC} (35)
44	НССС торзиона (б)	957	980	947	$\tau_{\rm HCCC}(94)$
41	СО истежућа (п)	903	942	911	$v_{CO}(40) + \gamma_{HNCH}(20)$
39	ССС савијајућа (б)	867	913	883	$\delta_{\text{CCC}}(35) + \delta_{\text{OCO}}(20)$

38	НССС торзиона (б)	847	881	852	$\tau_{\rm HCCC}(93)$
36	СС истежућа	795	833	805	$v_{CC}(36) + \delta_{HOC}(30)$
35	НССС торзиона (б)	769	797	771	$\tau_{\rm HCCC}(71)$
34	НССН торзиона	749	767	742	τ _{HCCH} (63)
32	ОСОС о.р. торзиона	694	719	695	γ ₀ (87)
31	НСС савијајућа (-СН ₃)	671	701	677	δ _{HCC} (40)
28	ССС савијајућа (б, п)	608	620	600	$\delta_{CCC}(45)$
27	НNCС торзиона	577	584	564	$\gamma_{\rm HNCC}(74)$
26	CNC савијајућа	547	572	553	$\delta_{\rm CNC}$ (50)
25	СССС торзиона (б)	529	533	516	$\tau_{CCCC}(40)$
23	НСС савијајућа (=CH ₂)	457	459	444	$\delta_{\text{HCC}}(40)$
R				0,999	
AAE				5,41	
ARE				0,57	

б–бензенов прстен. п–пиронов прстен.

v-истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; o.p - изван прстена модови.

Табела П3: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L3**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9471).

Мод	Асигнација за L3	Експеримет. вредности		B3LYP-D3BJ/6-311+;	g(d,p)
	_	IR (cm ⁻¹)	L3 (ст ⁻¹)/нескалиран	L3 (ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) za L3
96	ОН истежућа	3708	3831	3629	v _{OH} (100)
90	NH истежућа	3485	3132	2966	v _{NH} (97)
89	СН истежућа (-СН2)	3067	3122	2957	v _{CH} (100)
88	СН истежућа (=СН ₂)	2935	3084	2921	v _{CH} (98)
85	СН истежућа (=СН ₂)	2887	3052	2890	v _{CH} (99)
81	С=О истежућа (р)	1679	1769	1676	$v_{\rm CO}(85)$
80	HNC савијајућа	1616	1656	1568	$v_{\rm CO}(31) + \delta_{\rm HNC}(43)$
79	С=С истежућа (b)	1597	1652	1565	$v_{\rm CC}(53) + \delta_{\rm HNC}(15)$
77	С=О истежућа (р)	1575	1612	1527	$v_{\rm CO}(35) + v_{\rm CC}(15) + v_{\rm NC}(15)$
76	НСН савијајућа (=СН ₂)	1486	1519	1438	δ _{HCH} (91)
75	НСН савијајућа (-СН ₃)	1468	1515	1435	$\delta_{\text{HCH}}(41) + \delta_{\text{HNC}}(31)$
69	НСН савијајућа (-СН ₃)	1381	1457	1380	$\delta_{\text{HCH}}(50) + v_{\text{NC}}(15)$
68	НОС савијајућа	1353	1424	1348	$\delta_{\text{HOC}}(45) + \delta_{\text{HCC}}(26)$
66	НСН савијајућа (=CH ₂)	1323	1406	1332	δ _{HCH} (67)
64	СС истежућа (b, p)	1307	1375	1302	$v_{\rm CC}(30) + \delta_{\rm HCC}(36)$
60	НОС савијајућа	1231	1321	1251	$\delta_{\text{HOC}}(45) + \delta_{\text{HCC}}(34)$
59	СС истежућа (b, p)	1209	1275	1207	$v_{\rm CC}(24) + \delta_{\rm HCC}(15) + \delta_{\rm HNC}(24)$
57	НСО савијајућа	1184	1256	1190	$\delta_{\text{HCO}}(36) + \delta_{\text{HCC}}(30)$
56	HNC савијајућа	1164	1236	1171	$\delta_{\text{HNC}}(20) + v_{\text{CO}}(18) + v_{\text{CC}}(12)$
55	НОС савијајућа	1140	1194	1131	$\delta_{\text{HOC}}(25) + \delta_{\text{HCC}}(20) + \delta_{\text{HCN}}(19)$
53	НСС савијајућа (b)	1109	1163	1101	$\delta_{\text{HCC}}(23)$
52	НСС савијајућа (b)	1092	1129	1069	$\delta_{\text{HCC}}(44) + v_{\text{CC}}(12)$
51	NC истежућа	1062	1114	1055	$v_{\rm NC}((11) + \tau_{\rm HCCH}(27))$
50	СО истежућа	1030	1090	1032	$v_{\rm CO}(30) + v_{\rm NC}(22)$
47	НСС савијајућа (-СН ₃)	1005	1051	996	$\delta_{\text{HCC}}(55) + \tau_{\text{HNCC}}(13)$
45	НСС савијајућа (-СН ₃)	965	1017	963	$\overline{\delta_{\mathrm{HCC}}(40) + v_{\mathrm{CO}}(35)}$

42	СО истежућа	919	972	920	$v_{CO}(28) + \gamma_{CCCO}(14)$
41	СО истежућа (р)	900	930	881	$v_{CO}(25) + \gamma_{HNCH}(15) + \gamma_{HNCH}(10)$
36	СС истежућа	800	878	832	$v_{CC}(36) + \delta_{HOC}(30)$
35	НССС торзиона (b)	772	798	756	$\tau_{\rm HCCC}(71)$
34	НССН торзиона	751	791	749	$\tau_{\rm HCCH}(63)$
32	ОСОС о.р. торзиона	693	745	706	$\gamma_{OCOC}(87)$
30	СССС торзиона (b, p)	671	701	664	$\tau_{CCCC}(90)$
28	ССС савијајућа (b, p)	616	679	643	$\delta_{\text{CCC}}(40) + \delta_{\text{COC}}(35)$
27	НNCС торзиона	573	582	551	$\gamma_{\rm HNCC}(74)$
26	CNC савијајућа	530	581	551	$\delta_{\text{CNC}}(30) + \delta_{\text{CCC}}(27)$
24	СССС торзиона (b)	511	532	504	$\tau_{CCCC}(58)$
23	НСС савијајућа (=CH ₂)	475	524	496	$\delta_{\text{HCC}}(30) + \delta_{\text{CCC}}(30)$
22	НСС савијајућа (b, p)	455	459	435	δ _{CCO} (67)
R				0,999	
AAE				8,92	
ARE				0,97	

б-бензенов прстен.

п–пиронов прстен. ν– истежући модови; δ– савијајући модови; τ – торзиони модови; о.р – изван прстена модови.

Табела П4: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L4**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9670)

Мол		Експеримент. вредности		B3LYP-D3BJ/6-311+g(d	, p)
мод	Асигнација за L4	IR (cm ⁻¹)	L4 (ст ⁻¹)/несклиран	L4 (ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L4
87	СН истежућа (-CH ₃ (a))	3051	3159	3055	v _{CH} (92)
84	NH истежућа (а)	2923	3046	2945	$v_{\rm NH}(83) + \delta_{\rm NHO}(10)$
83	С=О истежућа (п)	1719	1771	1713	v _{C=0} (82)
82	СNH савијајућа (а) С=О истежућа (п)	1609	1660	1605	$\delta_{CNH}(40) + \nu_{C=O}(16)$
80	СС истежућа (б-А, б-Б)	1591	1645	1591	v _{CC} (37)
76	СС истежућа (b-Б)	1482	1531	1481	$\delta_{C=C}(36)$
73	НСС савијајућа (б-А)	1450	1496	1447	δ _{HC C} (39)
71	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	1427	1473	1424	$\delta_{\text{HCH}}(59) + \tau_{\text{HCCH}}(9)$
69	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	1368	1412	1366	$\delta_{\text{HCH}}(49) + \delta_{\text{HCC}}(34)$
68	ССNН торзиона ССС савијајућа	1339	1373	1328	$v_{CC}(21) + v_{CO}(17)$
66	НСС савијајућа (б-Б)	1314	1356	1311	δ _{HCC} (50)
63	НСС савијајућа (б-А) СNН савијајућа	1240	1273	1231	$\delta_{HCC}(29) + v_{C=C}(17)$
61	СN истежућа (а) СNH савијајућа ССС савијајућа (б-Б)	1192	1255	1214	$v_{CN}(13) + v_{CC}(11)$
60	СС истежућа (п) НСС савијајућа (б-А, Б) ССО савијајућа (п)	1178	1216	1176	$v_{CC}(25) + v_{CC}(10)$
58	НСС савијајућа (б-Б)	1155	1184	1145	$\delta_{\text{HCC}}(56)$
57	НСС савијајућа (б-А)	1139	1180	1142	$\delta_{\text{HC}=\text{C}}(41)$
55	НСС савијајућа (б-А)	1107	1129	1091	$\delta_{\text{HCC}}(28) + \delta_{\text{CCC}}(19)$
53	НСС савијајућа (-CH ₃ (а))	1030	1056	1021	$\delta_{\text{HCC}}(53) + \tau_{\text{HCCN}}(14)$
51	СС истежућа (б-Б)	1013	1050	1015	$v_{\rm CC}(30) + \delta_{\rm HCC}(14)$

	НСС савијајућа (б-Б)				
49	НСС савијајућа (-СН ₃ (а)) НСС савијајућа (б-Б)	984	1020	986	δ _{HCC} (18)
42	НССН торзиона (б-Б)	901	932	901	τ _{HCCN} (32)
36	ОССС торзиона (б-А, п)	797	801	775	$\tau_{OCCC}(17, o.p.) + \tau_{CCCC}(15)$
34	НССС торзиона (б-А)	743	768	743	$\tau_{\text{HCCC}}(23)$
33	ОСС савијајућа (п) ОССС торзиона (п, а)	709	748	723	τ _{OCCC} (45, o.p.)
32	НССС торзиона (б-Б) НССН торзиона (б-Б) НСС савијајућа (-СН ₃ (а))	690	716	693	τ _{HCCC} (12)
31	ССМН торзиона	683	705	681	$\delta_{\text{CCN}}(15) + \delta_{\text{CCC}}(6)$ (b)
28	ССС савијајућа (б-А) НССН торзиона (б-А) ССО савијајућа (п)	667	679	657	δ _{CCC} (25)
27	ССС савијајућа (б -Б)	616	634	614	$\delta_{CCC}(44)$
26	ССС савијајућа (б -Б)		632	611	$\delta_{CCC}(29)$
25	НССС торзиона (-CH ₃ (a)) ССNН торзиона	577	584	564	$\tau_{\text{HCCC}}(17, \text{ o.p.}) + \tau_{\text{CCCN}}(8)$
24	ССС савијајућа (п) ССО савијајућа (п) НССН торзиона (б-А)	527	546	528	$\delta_{\rm CCC}(16) + \nu_{\rm CC} (15)$
23	СССС торзиона (б-Б)	507	534	516	$\tau_{\text{CCCC}}(25) + \tau_{\text{HCCC}}(17)$
R				0,999	
AAE				3,77	
ARE			0,41		

б-А-бензенов прстен кумаринске основе. б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п-пиронов прстен.

v- истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; о.р - изван прстена модови.

Табела П5: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру L5, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9670).

		Експеримент. вредности		B3LYP-D3BJ/6-311+g(d,p)		
Мод	Асигнација за Lo	IR (cm ⁻¹)	L5 (ст ⁻¹)/нескалиран	L5 (ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L5	
105	СН истежућа (б-А) NH истежућа	3107	3207	3101	v _{CH} (99)	
97	СН истежућа (-CH ₃ (a))	3048	3158	3054	v _{CH} (90)	
95	СН истежућа (б-Б))	2854	3115	3013	v _{CH} (90)	
93	СН истежућа (-СН ₃ (а))	2350	3064	2963	v _{CH} (85)	
92	NH истежућа (а)	1982	3050	2949	v _{CH} (95)	
91	СН истежућа (б-Б))	1819	3030	2930	v _{CH} (50)	
90	С=О истежућа (п)	1710	1771	1713	v _{C=0} (90)	
89	СNН савијајућа (а)	1610	1662	1607	$\delta_{\rm CNH}(50)$	
84	С=О истежућа (п) СС истежућа (б-А)	1558	1606	1553	$v_{C=O}(50)$	
83	НСС савијајућа (б-Б)	1486	1528	1477	$\delta_{\text{HCH}}(40)$	
76	НСН савијајућа (СН ₃ (а))	1421	1470	1421	v _{CC} (59)	
72	НСС савијајућа (б-А) СNH савијајућа	1341	1373	1328	$\delta_{HCC}(29) + v_{C=C}(17)$	
65	CNH савијајућа	1215	1262	1220	$\delta_{\text{HCC}}(30)$	
64	СС истежућа (п)	1179	1225	1184	$v_{\rm CC}(48)$	
61	НСС савијајућа (б-А)	1136	1181	1142	$\delta_{\text{HCC}}(32)$	
59	НСС савијајућа (СН ₃ (а))	1107	1136	1099	$\delta_{\text{HCC}}(40)$	
57	НСС савијајућа (б-Б)	1032	1070	1035	$\delta_{\text{HCC}}(35)$	
48	НССН торзиона (б-А)	951	982	949	$\tau_{\rm HCCC}(30)$	
46	СNH савијајућа НССН торзиона (б-А)	915	953	922	δ _{CNH} (18)	
45	ССС савијајућа (б-Б) ССО савијајућа (п)	904	917	887	$\delta_{CCC}(20) + \nu_{CO}(30)$	

44	CNH савијајућа	875	894	864	δ _{CNH} (40)
43	НССС торзиона (б-А, б-Б)	866	882	853	$\tau_{\rm HCCC}(25)$
41	НСС савијајућа (б-Б) СС истежућа (-СН ₃ (а))	832	851	823	δ _{HCC} (20)
40	НССН торзиона (б-Б) НСС савијајућа (б-Б)	795	810	784	$\tau_{HCCC}(25) + \delta_{HCC}(10) \text{ (b)}$
39	НССН торзиона (б-А)	762	801	774	$\tau_{\rm HCCH}(40)$
38	НССН торзиона (б-А)	743	770	744	$\tau_{\rm HCCH}(20)$
36	НССН торзиона (б-Б) СССО торзиона (п)	721	748	723	$\tau_{\text{HCCH}}(30) + \tau_{\text{OCCC}}(35)$
34	НССН торзиона (б-Б) НСН савијајућа (-СН ₃ (а))	689	707	683	$\tau_{\rm HCCH}(20)$
33	НССН торзиона (б-А) СССО торзиона (п)	680	700	677	$\tau_{\rm HCCH}(40)$
32	ОСО савијајућа (п)	669	694	671	δ _{CCC} (25)
30	ССС савијајућа (б-А, Б)	620	637	616	δ _{CCC} (20)
29	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	574	584	565	δ _{HCH} (30)
28	ССС савијајућа (б-Б)	558	569	550	$\delta_{CCC}(23)$
27	ОСО савијајућа (п)	526	548	530	δ _{CCC} (23)
25	ССС савијајућа (б-Б)	509	529	512	$\delta_{CCC}(25)$
23	ССО савијајућа (п)	475	461	446	$\delta_{\rm CCO}(40)$
22	НССН торзиона (б-Б)	465	458	443	$\tau_{\rm HCCH}(25)$
21	НСС савијајућа (б-Б)	456	452	437	$\Delta_{\mathrm{HCC}}(30) + \delta_{\mathrm{CCO}}(10)$
R				0,999	
AAE				4,26	
ARE				0,60	

б-А-бензенов прстен кумаринске основе. б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п–пиронов прстен.

v- истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; o.p - изван прстена модови.

Табела П6: Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L6**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9670)

			Експерим.		B3LYP-D3BJ/6-311+g	(d , p)
Мол		Асигнација за 1.6	вредности	-		
тод		rteni nagnja 5a 120	IR (cm ⁻¹)	L6 (ст ⁻¹)/несклиран	L6(ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L6
105	СН	истежућа (б-А)	3380	3207	3101	v _{CH} (100)
99	CH NH	истежућа (б-Б) истежућа	3064	3173	3068	v _{CH} (95)
95	СН	истежућа (-СН ₃ (б-Б))	2928	3110	3007	v _{CH} (96)
92	NH	истежућа (a)	1937	3049	2949	v _{NH} (90)
91	CH	истежућа (-СН ₃ (б-Б))	1818	3028	2928	v _{CH} (90)
90	C=O	истежућа (п)	1696	1771	1713	v _{C=0} (80)
84	C=O CC	истежућа (п) истежућа (б-А)	1564	1606	1553	$v_{C=O}(55)$
83	HCC	савијајућа (б-Б)	1484	1526	1476	δ _{HCH} (42)
82	HCC	савијајућа (б-А)	1466	1514	1464	δ _{HCC} (25)
81	HCH	савијајућа (-СН ₃ (б-Б))	1422	1506	1457	$\delta_{\rm HCH}(40)$
76	HCH	савијајућа (-СН ₃ (а))	1421	1465	1417	$v_{\rm CC}(60)$
72	HCC CNH	савијајућа (б-А) савијајућа	1341	1373	1328	$\delta_{HCC}(45)$
68	HCC	савијајућа (б-Б)	1291	1326	1282	$\delta_{\text{HCC}}(35) + \delta_{\text{CCC}}(15)$
67	HCC	савијајућа (б-Б)	1252	1284	1242	$\delta_{\mathrm{HCC}}(40) + \delta_{\mathrm{CCC}}(10)$
65	HCC CNH	савијајућа (б-Б) савијајућа	1215	1262	1220	δ _{HCC} (30)
63	HCC	савијајућа (б-Б)	1160	1195	1156	δ _{HCC} (35)
61	HCC	савијајућа (б-А)	1137	1180	1141	$\delta_{\text{HCC}}(42)$
59	HCC HCC	савијајућа (-СН ₃ (а)) савијајућа (б-Б)	1104	1129	1092	δ _{HCC} (55)
53	HCH	савијајућа (-СН ₃ (а))	984	1022	988	δ _{HCH} (25)
49	CO	истежућа (п)	953	994	961	v _{CO} (35)

	ССО савијајућа (п)				
48	НССН торзиона (б-А)	937	981	949	$\tau_{\text{HCCC}}(32)$
47	НССН торзиона (б-Б)	921	954	923	$\tau_{\text{HCCC}}(47)$
45	ССС савијајућа (б-Б)				
	СО истежућа (п)	898	924	893	$\delta_{\rm CCC}(27) + v_{\rm CO}(32) + \delta_{\rm CNH}(30)$
	ССО савијајућа (п)				
44	CNH савијајућа	879	913	882	$\delta_{\rm CNH}(30)$
43	НССС торзиона (б-А, б-Б)	862	895	866	$\tau_{\text{HCCC}}(35)$
41	НСС савијајућа (б-Б)	814	875	846	$\delta_{\text{HCC}}(20)$
40	НССН торзиона (б-Б)	806	912	705	r (55)
	НСС савијајућа (б-Б)	800	012	785	tHCCC(55)
38	НССН торзиона (б-А)	762	776	750	$\tau_{\mathrm{HCCH}}(40)$
35	НССН торзиона (б-Б)	709	723	699	$\tau_{\mathrm{HCCH}}(45)$
34	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	686	701	678	$\tau_{\rm HCCH}(40)$
30	ССС савијајућа (б-А, б-Б)	626	641	620	$\delta_{\text{CCC}}(52)$
29	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	574	585	566	$\delta_{\rm HCH}(40)$
28	ССС савијајућа (б-Б)	539	562	543	$\delta_{\text{CCC}}(23)$
27	ССС савијајућа (б-А, п) ОСО савијајућа (п)	525	548	530	δ _{CCC} (25)
26	НССН торзиона (б-А)	497	535	517	τ _{HCCH} (33)
24	НСН савијајућа (-CH ₃ (a))	474	507	491	$\delta_{\text{CCC}}(33)$
23	ССО савијајућа (п)	4464	461	446	$\delta_{\rm CCO}(47)$
22	НССН торзиона (б-Б)	457	456	441	τ _{HCCH} (20)
R				0,999	
AAE				6,06	
ARE				0,73	

б-А-бензенов прстен кумаринске основе.б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п-пиронов прстен.

v-истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; о.р - изван прстена модови.

Табела П7. Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L7**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9471).

Мол	Асигнација за 1.7	Експеримент. вредности	B3LYP-D3BJ/6-311+g(d,p)		
тод	i i i i i i i i i i i i i i i i i i i	IR (cm ⁻¹)	L7(ст ⁻¹)/нескалиран	L7(ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L7
91	СН истежућа (б-Б) ОН истежућа	3150	3157	2990	v _{CH} (95)
90	СН истежућа (=СН)	3058	3152	2985	v _{CH} (92)
87	NH истежућа (а) NHO савијајућа (а) HOH савијајућа (а)	2739	3055	2894	$v_{\rm NH}(83) + \delta_{\rm NHO}(10)$
86	СО истежућа (п) СС истежућа (п) ССО савијајућа (а) ОСО савијајућа (п)	1666	1772	1679	v _{C=0} (82)
85	ОС истежућа (б-А) СNH савијајућа (а)	1610	1656	1568	$\delta_{CNH}(40) + \nu_{C=O}(16)$
84	СС истежућа (б-А)	1561	1651	1564	$v_{C=C}(51)$
79	ССН савијајућа (б-Б)	1465	1543	1461	$\delta_{C=C}(36)$
73	НСН савијајућа (б-Б) ССН савијајућа (б-Б)	1371	1451	1374	$\delta_{\text{HCH}}(22) + \delta_{\text{CCH}}(11) + v_{\text{CN}}(11)$
72	ССН савијајућа (б-А)	1341	1410	1335	$\delta_{\text{HCH}}(49) + \delta_{\text{HCC}}(34)$
66	ССН савијајућа (б-Б)	1223	1289	1220	$\delta_{\rm HCC}(29) + v_{\rm C=C}(17)$
64	СN истежућа (а) СО истежућа (п) СОН савијајућа (б-А)	1200	1269	1202	$v_{CN}(13) + v_{CC}(11)$
62	СС истежућа (б-А)	1153	1219	1154	$\delta_{\text{HCC}}(41)$
61	СОН савијајућа (п) ССН савијајућа (б-Б)	1140	1186	1123	δ _{HCC} (56)
58	СС истежућа (б-А)	1101	1159	1098	$\delta_{\text{HCC}}(28) + \delta_{\text{CCC}}(19)$
56	ССС савијајућа (б-А)	1035	1118	1059	$\delta_{\text{HCC}}(53) + \tau_{\text{HCCN}}(14)$

	СОН савијајућа (а)				
53	ССН савијајућа (-СН ₃)	998	1053	997	δ _{HCC} (24)
48	НССС ван прстена (б-Б)	911	978	926	τ _{HCCH} (55)
47	НССС ван прстена (б-А)	898	950	900	$\tau_{\text{HCCH}}(40) + \tau_{\text{HCCC}}(17)$
45	ССС савијајућа (б-Б) СОС савијајућа (б-Б)	874	917	869	τ _{HCCN} (32)
40	НССС ван прстена (б-Б) СССС ван прстена (б-Б)	760	805	762	$v_{CC}(19) + v_{CN}(8)$
39	СС истежућа (б-Б) СО истежућа (а) НССС ван прстена (б-Б)	750	801	759	$\tau_{OCCC} (17, o.p.) + \tau_{CCCC} (15)$
34	СССО ван прстена (б-А) СССС торзиона (б-А)	688	703	666	$\delta_{\text{CCN}}(15) + \delta_{\text{CCC}}(6)$ (b)
33	СССО ван прстена (б-А)	673	700	663	$\tau_{CCCC}(26)$
31	ССС савијајућа (б-Б)	616	679	643	δ _{CCC} (25)
29	ССН савијајућа (-СН ₃) СССN ван прстена (А) NHOC торзиона (А)	563	592	561	δ _{CCC} (29)
28	ССС савијајућа (б-Б)	540	575	545	τ _{HCCC} (17, o.p.)
27	СССО ван прстена (б-Б) СССС торзиона (б-Б)	525	562	532	$\delta_{CCC}(16) + v_{CC}(15)$
24	ССО савијајућа (-ОН)	470	514	486	$\delta_{\text{CCO}}(14) + \delta_{\text{NCC}}(12)$
23	ССМ савијајућа (б-Б) ССО савијајућа (б-Б)	455	482	456	$\frac{v_{CC}(10) + \delta_{CCO}(22) + \delta_{HCH}(9)}{\delta_{HCH}(9)}$
MAE				4,50	
R				0,999	

б-А-бензенов прстен кумаринске основе. б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п-пиронов прстен.

v-истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; о.р - изван прстена модови.

Табела П8. Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L8**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9471).

		Експеримент.	E	B3LYP-D3BJ/6-311+g(d,p)
Мод	Асигнација L8	вредности IR (cm ⁻¹)	L8(ст ⁻¹)/нескалиран	L8(ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L8
99	ОН истежућа	3836	3849	3706	v _{OH} (95)
98	СН истежућа (б-Б)	3064	3212	3042	v _{CH} (99)
91	СН истежућа (б-Б)	2992	3162	2995	v _{CH} (97)
89	СН истежућа (-СН ₃)	2934	3126	2960	v _{CH} (99)
88	СН истежућа (-СН ₃)	2724	3064	2902	v _{CH} (98)
86	С=О истежућа (п)	1675	1772	1678	v _{C=0} (82)
85	CNH савијајућа	1607	1668	1579	$\delta_{CNH}(40) + v_{C=0}(16)$
84	СС истежућа (б-А) С=О истежућа (п)	1561	1655	1567	$v_{C=C}(51)$
83	СС истежућа (б-А)	1599	1650	1563	v _{CC} (37)
79	ССН савијајућа (б-А)	1469	1527	1446	$\delta_{\rm HCC}(38)$
72	НСН савијајућа ССН савијајућа (б-А)	1344	1414	1339	$\delta_{\rm HCH}$ (55)
66	СО истежућа (б-Б)	1223	1298	1229	$v_{CC}(45)$
61	СОН савијајућа (б-Б) ССН савијајућа (б-Б)	1147	1187	1124	δ _{HCC} (56)
58	ССН савијајућа (б-А)	1105	1156	1095	δ _{HCC} (47)
56	СС истежућа (б-Б) ССН савијајућа (б-А)	1038	1110	1051	δ _{HCC} (52)
53	ССН савијајућа (-СН3)	997	1026	972	δ _{HCC} (24)
51	СО истежућа (п) СС истежућа (б-Б)	948	1014	960	$v_{CO}(23) + v_{CC}(11)$
48	НССН торзиона (б-Б)	902	979	928	τ _{HCCH} (67)
47	СО истежућа (б-Б)	898	968	916	v _{C0} (26)
45	ОСО савијајућа (п)	856	915	867	δ _{CC=0} (26)
39	СС истежућа (б-Б)	752	797	755	$\overline{\tau_{\text{OCCC}}}(18, \text{ o.p.})$

	СО истежућа				
	НССС ван прстена (б-Б)				
	ОССО ван прстена (б-Б)	681		689	τ _{HCCC} (12)
35	СССО ван прстена (б-Б)		728		
55	СОСО торзиона				
	СССО торзиона (б-Б)				
	СССО ван прстена (р)	505			τ _{ccco} (35)
25	СССС торзиона (п)		534	506	
	СССО торзиона (б-Б)				
	ССМ савијајућа (б-Б)	457	472	447	δ _{CCN} (31)
23	ССО савијајућа (б-Б)				
	СССС торзиона				
R				0,999	
AAE				4,20	
ARE				0,37	

б-А-бензенов прстен кумаринске основе. б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п-пиронов прстен.

v-истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; о.р - изван прстена модови.

Табела П9. Експериментални и теоријски положаји трака у IR спектру **L9**, асигнација и интензитети нормалних модова (скајлинг фактор 0,9471).

Мол	Асигнација за L9	Експеримент. вредности	B3L	YP-D3BJ/6-311+g(d,p)	
		IR (cm ⁻¹)	L9(ст ⁻¹)/нескалиран	L9(ст ⁻¹)/скалиран	PED (%) 3a L9
99	ОН истежућа	3835	3894	3732	v _{OH} (90)
97	СН истежућа (б-Б)	3068	3205	3035	v _{CH} (98)
89	СН истежућа (-СН ₃)	2934	3124	2959	v _{CH} (99)
88	СН истежућа (-СН ₃)	2826	3064	2902	v _{CH} (91)
87	NH истежућа	2996	3058	2897	$v_{\rm NH}(78) + \delta_{\rm NHO}(13)$
86	С=О истежућа (п)	1687	1771	1677	v _{C=0} (82)
85	СNН савијајућа С=О истежућа (п)	1611	1658	1570	$\delta_{\text{CNH}}(25) + \nu_{\text{C=O}}(15)$
83	СС истежућа (б-А)	1564	1651	1564	v _{CC} (51)
80	C=O истежућа (р) CN истежућа CC истежућа (б-А)	1513	1607	1522	$v_{C=0}(32) + v_{CC}(14) + v_{CN}(13)$
79	ССН савијајућа (б-Б)	1484	1548	1466	$\delta_{\rm HCC}(32)$
78	ССН савијајућа (б-А)	1466	1513	1433	$\delta_{\text{HCC}}(23)$
72	НСН савијајућа (-СН ₃) ССН савијајућа (б-А)	1344	1412	1337	$\delta_{\text{HCH}}(49) + \delta_{\text{CCH}}(34)$
69	СОН савијајућа (б-Б) ССН савијајућа (б-Б)	1286	1363	1291	$\delta_{\text{COH}}(20) + \delta_{\text{CCH}}(16)$
64	СО истежућа (п) СС истежућа (б-А) СN истежућа	1198	1268	1201	$v_{CO}(22) + v_{CC}(13)$
58	ССН савијајућа (б-А)	1109	1157	1096	$\delta_{\text{HCC}}(24)$
56	ССН савијајућа (б-Б)	1034	1127	1067	δ _{HCC} (47)
54	СС истежућа (б-Б)	995	1053	997	v _{CC} (45)
49	НССН торзиона (б-А)	931	981	929	τ _{HCCH} (49)
44	НССN торзиона (б-Б)	833	894	847	τ _{HCCN} (35)

	ОССН торзиона (б-Б)				
39	СС истежућа (б-Б) СО истежућа НССС ван прстена (б-Б)	765	801	759	τ _{OCCC} (18, o.p.)
34	СС истежућа СССО ван прстена (б-А) СССС торзиона (б-А)	668	702	665	δ _{CCN} (15)
29	ССН савијајућа (-CH ₃) СССN van prstena NHOC торзиона	589	598	566	δ _{CCH} (35)
27	СССО ван прстена (б-Б) СССС торзиона (б-Б)	525	543	514	$\tau_{\rm CCCO}(16) + \nu_{\rm CC} (15)$
24	ССО савијајућа (-OH) ССN савијајућа СССО ван прстена (п) СССС торзиона	479	487	461	δ _{cco} (39)
R				0,999	
AAE				3,99	
ARE				0,39	

б-А-бензенов прстен кумаринске основе. б-Б-бенезенов прстен везан за N атом.

п–пиронов прстен.

v-истежући модови; δ- савијајући модови; τ - торзиони модови; о.р - изван прстена модови.

БИОГРАФИЈА

Едина Х. Авдовић рођена је 10. 09. 1979. године у Новом Пазару. Основну школу и Гимназију природно-математички смер завршила је у Новом Пазару. Године 1998. уписала је Факултет за трговину и банкарство, смер трговински, Универзитет "Браћа Карић" у Београду, где је 2003. године дипломирала. На студијски програм Хемија, Департман за

хемијско-технолошке науке на Државном универзитету у Новом Пазару уписала се 2009/10. године, где је и дипломирала у септембру 2013. године, са просечном оценом 9,13. Дипломски рад под називом "Синтеза и карактеризација комплексних једињења неких прелазних метала са антибиотицима "одбранила је септембра 2013. године код професора др Тање Солдатовић са оценом 10. Мастер студије је уписала 2013. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Приштини, са седиштем у Косовској Митровици, где је и дипломирала са просечном оценом 9,70. Мастер рад под називом "Синтеза и потпуна асигнација ¹H и ¹³С спектара етил 2-[(3-нитро-2-оксо-2Н-хромен-4-ил)амино/ацетата" одбранила је октобра 2014. године код професора др Видослава Декића са оценом 10. Од октобра 2012. године до новемра 2014. године је ангажована као студент демонстратор на Државном универзитету у Новом Пазару. Докторске академске студије уписала је 2014. године на Природно-математичком факултету у Крагујевцу. Бави се истраживачким радом из области органометалне хемије, медицинске хемије и биохемије. Предмет њеног истраживања су синтеза, карактеризација и биолошка активност деривата кумарина и њихових одговарајућих комплекса. У Институту за хемију на Природно-математичком факултету у Крагујевцу марта 2017. године је изабрана у звање истраживача-приправника, а од априла 2018. године је изабрана у звање истраживача-сарадника за научну област Хемија. Од фебруара 2018. године ангажована је на пројекту (ОИ172016) које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

СПИСАК ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

1. Објављени радови кандидата из дисертације у међународним часописима

- 1.1. <u>Edina H. Avdović</u>, Dejan Milenković, Jasmina M. Dimitrić Marković, Jelena Đorović, Nenad Vuković, Milena D. Vukić, Verica V. Jevtić, Srećko R. Trifunović, Ivan Potočňák, Zoran Marković, Synthesis, spectroscopic characterization (FT-IR, FT-Raman, and NMR), quantum chemical studies and molecular docking of 3-(1-(phenylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione, *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, 195 (2018) 31–40, IF₂₀₁₇=2.88, ISSN:1386-1425, DOI: 10.1016/j.saa.2018.01.023, M21.
- 1.2. <u>Edina H. Avdović</u>, Danijela LJ. Stojković, Verica V. Jevtić, Milica Kosić, Biljana Ristić, Ljubica Harhaji-Trajković, Milena Vukić, Nenad Vuković, Zoran S. Marković, Ivan Potočňák, Srećko R. Trifunović; Synthesis, Characterization and Cytotoxicity of a new Palladium(II) Complex with a Coumarin-Derived ligand 3-(1-(3-hydroxypropylamino) ethylidene) chroman-2,4-dione. Crystal structure of the 3-(1-(3-hydroxypropylamino) ethylidene) chroman-2,4-dione; *Inorganica Chimica Acta*, 466, (2017) 188–196, IF₂₀₁₇=2.264, ISSN: 0020-169, DOI: 10.1016/j.ica.2017.06.015 M22.
- 1.3. <u>Edina H. Avdović</u>, Dejan Milenković, Jasmina M. Dimitrić-Marković, Nenad Vuković, Srećko R. Trifunović and Zoran S. Marković; Structural, spectral and NBO analysis of 3-(1-(3-hydroxypropylamino) ethylidene) chroman-2,4-dione; *Journal of Molecular Structure*, 1147 (2017) 69-75, IF₂₀₁₇=2.011, ISSN: 0022-2860, M22.
- 1.4. <u>Edina H. Avdović</u>, Dušan S. Dimić, Jamina Dimitrić Marković, Nenad Vuković, Milanka Đ. Radulović, Marko N. Živanović, Nenad D. Filipović, Jelena R. Đorović, Srećko R. Trifunović, Zoran S. Marković, Spectroscopic and theoretical investigation of the potential anti-tumor and anti-microbial agent, 3-(1-((2-hydroxyphenyl)amino) ethylidene) chroman-2,4-dione, *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, 206 (2019) 421–429, IF₂₀₁₇=2.88, ISSN:1386-1425, DOI: 10.1016/j.saa.2018.01.023, M21.
- 1.5. <u>Edina H. Avdović</u>, Danijela Lj. Stojković, Verica V. Jevtić, Dejan Milenković, Zoran S. Marković, Nenad Vuković, Ivan Potočňák, Ivana D. Radojević, Ljiljana R. Čomić, Srećko R. Trifunović, Preparation and antimicrobial activity of a new palladium(II) complexes with a coumarin-derived ligands. Crystal structures of the 3-(1-(*o*-toluidino)ethylidene)-chroman-2,4-dione and 3-(1-(*m*-toluidino)ethylidene)-chroman-2,4-dione, *Inorganica Chimica Acta*, 484 (2019) 52-59, IF₂₀₁₇=2.264, ISSN: 0020-169. DOI: 10.1016/j.ica.2018.09.014, M22.

2. Остали објављени радови кандидата у међународним часописима

- D. Milenković, J. Đorović, S. Jeremić, J. M. Dimitrić Marković, <u>E. H. Avdović</u>, Z. Marković; Free radical scavenging potency of dihydroxybenzoic acids; *Journal of Chemistry*, 2017 (2017) 1–9, IF₂₀₁₇= 1,726, ISSN: 0973-4945, DOI: 10.1155/2017/5936239, M22.
- 2.2. Dejan Milenković, <u>Edina H. Avdović</u>, Dušan Dimić, Nenad Vukovoć, Srećko R. Trifunović and Zoran S. Marković; Reactivity of the Novel Coumarine Derivative towards Cartilage Proteins: Combined NBO, QTAIM and Molecular Docking study. *Monatshefte Fur Chemie Chemical Monthly* 149 (2018) 159–166. IF₂₀₁₇= 1.285, ISSN: 0026-9247, DOI: 10.1007/s00706-017-2051-4, M23.
- 2.3 Dejan Milenković, Jelena Đorović, Vladimir Petrović, <u>Edina H. Avdović</u> and Zoran Marković; Hydrogen atom transfer versus proton coupled electron transfer mechanism of gallic acid with different peroxy radicals. *Reac Kinet Mech Cat.* 123 (2018) 215-230, IF₂₀₁₇=1,515, ISSN: 1878-5190, DOI 10.1007/s11144-017-1286-8, M23.

3. Списак саопштења на међународним и националним конференцијама

- 3.1. D. Milenković, S. Trifunović, <u>E. Avdović</u>, N. Vuković, M. Vukić, J. Dimitrić-Marković, Z. Marković, *Experimental and theoretical study of the UV-Vis spectrum of a new coumarine-derived ligand*, 2nd EAI International Conference on Future Access Enablers of Ubiquitous and Intelligent Infrastructures (Fabolous 2016), Belgrade 2016, M33.
- 3.2. <u>Edina H. Avdović</u>, Srećko Trifunović, Dejan Milenković, Zana Dolićanin, Marijana Stanojević Pirković, Zoran Marković, Computational molecular docking studies of the Novel Coumarine Derivative towards Ubiquinol-Cytochrome C Reductase Binding Protein and Methylenetetrahydrofolate reductase, 4th South-East European Conference on Computational Mechanics (SEECCM 2017), Kragujevac 2017, p. 25. ISBN: 978-86-921243-0-3, M34.
- 3.3. Jelena Đorović, Svetlana Jeremić, <u>Edina Avdović</u>, Ana Amić, Jamina M. Dimitrić Marković, Antioxidant activity of the Carboxylate anions of the selected dihydroxybenzoic acids, 4th South-East European Conference on Computational Mechanics (SEECCM 2017), Kragujevac 2017, p. 24, ISBN: 978-86-921243-0-3, M34.
- 3.4. <u>Edina Avdović</u>, Dejan Milenković, Jasmina M. Dimitrić Marković, Srećko R. Trifunović, and Zoran Marković, Molecular docking study on the interaction of human

procalcitonin with 3-(1-(2-mercaptoethylamino) ethylidene)-chroman-2,4-dion, *Belgrade BioInformatics Conference 2018*, Beograd, p.100, ISSN 2334-6590 **M34**.

- 3.5. D. Stojković, V. Jevtić, S. R. Trifunović, N. Vuković, M. Vukić, I. Potočňák, <u>E. Avdović</u>, S. Jovičić; Synthesis and crystal structure of 3-(1-(3-hydroxypropylamino) ethylidene)hroman-2,4-dion*e*; XXIII konferencija Srpskog kristalografskog društva, Andrevlje, 2016, p.85. ISBN:978-86-912959-3-6, M64.
- 3.6. <u>E. Avdović</u>; V. Jevtić, N. Vuković, M. Vukić S. R. Trifunović, Z. Marković, I. Potočňák, S. Trifunović; Synthesis and crystal structure of 3-(1-o-toluidino-ethylidene)-chromane-2,4-dione; *XXIV konferencija Srpskog kristalografskog društva*, Vršac, 2017, p.31. ISBN:978-86-912959-3-6, **M64**.
- 3.7. D. Stojković, V. Jevtić, S. Trifunović, N. Vuković, M. Vukić, O. Klisurić, <u>E. Avdović</u>,
 S. Jovičić; Synthesis and crystal structure of methyl ester of
 3-phenyl-2-thioureido-propanoic acid; XXIV konferencija Srpskog kristalografskog društva, Vršac, 2017, p.27. ISBN:978-86-912959-3-6, M64.
- 3.8. <u>Edina Avdović</u>, Svetlana Jeremić, Ana Amić, Marijana Pirković, Dejan Milenković, Jelena Đorović, Zoran Marković; Antioksidativna i inhibitorska aktivnost alizarin-2-glikozida; *XXIII Savetovanje o biotehnologiji*, Čačak, 2018, p.409, ISBN 978-86-87611-55-9, M63.
- 3.9. <u>Edina Avdović</u>, Dejan Milenković, Svetlana Jeremić, Jelena Đorović, Nenad Vuković, Zana Dolićanin, Srecko Trifunović, Zoran Marković; Ligand-protein interakcije 3-(1-(3-hidroksipropilamin)etiliden)hroman-2,4-diona sa humanim C reaktivnim proteinom; *XXIII Savetovanje o biotehnologiji*, Čačak, 2018, p.403, ISBN 978-86-87611-55-9, M63.
- 3.10. <u>E. H. Avdović</u>, V. V. Jevtić, Marijana P. Kasalović, Danijela Lj. Stojković, Sandra Jovičić, N. Vuković, Z. Marković, I. Potočňák, S. R. Trifunović, Synthesis and crystal structure of 3-(1-m-toluidinoethylidene)-chromane-2,4-dione, XXV konferencija Srpskog kristalografskog društva, Bajina Bašta, 2018, p.46, ISBN 978-86-912959-4-3, M64.
- 3.11. Ana Amić, Zoran Marković, <u>Edina Avdović</u>, Bono Lučić, Dragan Amić, DFT and pm7 study of radical inactivation by selected heterocyclic compounds with coumarin core, 2018, 30th MC² Conference, Dubrovnik, 2018.

Inorganica Chimica Acta 466 (2017) 188-196

Research paper

Contents lists available at ScienceDirect

Inorganica Chimica Acta

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ica

Inorganica Chimica Acta

Edina H. Avdović^{a,d}, Danijela L.J. Stojković^a, Verica V. Jevtić^a, Milica Kosić^b, Biljana Ristić^b, Ljubica Harhaji-Trajković^c, Milena Vukić^a, Nenad Vuković^a, Zoran S. Marković^d, Ivan Potočňák^e, Srećko R. Trifunović^{a,*}

^a University of Kragujevac, Faculty of Science, Department of Chemistry, Radoja Domanovića 12, 34000 Kragujevac, Serbia

^b University of Belgrade, Institute of Microbiology and Immunology, School of Medicine, Dr. Subotica 1, 11000 Belgrade, Serbia

^c University of Belgrade, Institute for Biological Research, Despota Stefana Blvd. 142, 11000 Belgrade, Serbia

hydroxypropylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione

^d State University of Novi Pazar, Department of Chemical-Technological Sciences, Vuka Karadžića bb, 36300 Novi Pazar, Serbia

^e Department of Inorganic Chemistry, Institute of Chemistry, P. J. Šafárik University in Košice, Moyzesova 11, SK-04154 Košice, Slovak Republic

Synthesis, characterization and cytotoxicity of a new palladium(II)

ethylidene)chroman-2,4-dione. Crystal structure of the 3-(1-(3-

complex with a coumarin-derived ligand 3-(1-(3-hydroxypropylamino)

ARTICLE INFO

Article history: Received 1 February 2017 Received in revised form 25 May 2017 Accepted 7 June 2017 Available online 9 June 2017

Keywords: Coumarine-derived ligand Palladium(II) complex Cytotoxicity Crystal structure Apoptosis Oxidative stress

ABSTRACT

The new coumarine derivative, 3-(1-(3-hydroxypropylamino)ethylidene)chroman-2,4-dione, and corresponding palladium(II) complex have been synthesized and characterized by microanalysis, infrared, ¹H and ¹³C NMR spectroscopy. The structure of the ligand, solved using a monocrystal X-ray structural analysis, consists of two crystallographic different pseudocentrosymmetrically related molecules of 3-(1-(3-hydroxypropylamino)ethylidene)chroman-2,4-dione, while the structure of the square-planar palladium(II) complex was proposed on the basis of DFT calculations. The palladium(II) complex decreased viability of U251 human glioma and B16 mouse melanoma cells in a dose and time dependent manner, while its ligand exhibited only moderate cytotoxicity.

© 2017 Elsevier B.V. All rights reserved.

1. Introduction

Coumarine and its derivatives are natural compounds with high and significant biological activities like spasmolytic, antiarrhythmic, cardiotonic and photodynamic properties [1]. Also, coumarine and its derivatives were tested against several tumor cell lines [2–4]. Some metal complexes with coumarine derivatives showed significant anticoagulant [5,6] and antitumor activity [1,7]. Also, some cerium(III), zirconium(IV), copper(II), zinc(II), bismuth(III) and cadmium(II) were significantly cytotoxic *in vitro* [8,9].

A large number of palladium(II) complexes has also been prepared and their biological activities have been investigated because of their structural analogy with platinum(II) complexes. The palladium(II) complexes generally showed lower antitumor activity than cisplatin, due to their more labile nature in comparison to the corresponding platinum(II) complexes [10]. However, Budzisz et al. have found that palladium(II) complex with 4hydroxy-3-(1-iminoethyl)-2*H*-chromen-2-one was 7800 times more active than carboplatin [11].

Herein we describe the synthesis and characterization of the 3-(1-(2-hydroxyethylamino)ethylidene)chroman-2,4-dione and corresponding palladium(II) complex. The crystal structure of 3-(1-(2-hydroxyethylamino)ethylidene)chroman-2,4-dione as well as DFT-calculated structure of 3-(1-(2-hydroxyethylamino) ethylidene)chroman-2,4-dione-palladium(II) complex are also reported. In addition, antitumor activities of both 3-(1-(2-hydroxyethylamino)ethylidene)chroman-2,4-dione and corresponding palladium(II) complex were tested.

E-mail address: srecko@kg.ac.rs (S.R. Trifunović), srecko@kg.ac.rs (S.R. Trifunović).

* Corresponding author.

Contents lists available at ScienceDirect

Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy

journal homepage: www.elsevier.com/locate/saa

Synthesis, spectroscopic characterization (FT-IR, FT-Raman, and NMR), quantum chemical studies and molecular docking of 3-(1-(phenylamino) ethylidene)-chroman-2,4-dione

Edina H. Avdović^a, Dejan Milenković^b, Jasmina M. Dimitrić Marković^c, Jelena Đorović^b, Nenad Vuković^a, Milena D. Vukić^a, Verica V. Jevtić^a, Srećko R. Trifunović^a, Ivan Potočňák^d, Zoran Marković^{b,e,*}

^a University of Kragujevac, Faculty of Science, Department of Chemistry, Radoja Domanovića 12, 34000 Kragujevac, Serbia

^b Bioengineering Research and Development Center, Prvoslava Stojanovića 6, 34000 Kragujevac, Serbia

^c Faculty of Physical Chemistry, University of Belgrade, Studentski trg 12-16, 11000 Belgrade, Serbia

^d Institute of Chemistry, P. J. Šafárik University in Košice, Moyzesova 11, 04154 Košice, Slovak Republic

e Department of Chemical-Technological Sciences, State University of Novi Pazar, Vuka Karadžića bb, 36300 Novi Pazar, Serbia

ARTICLE INFO

Article history: Received 21 October 2017 Received in revised form 6 January 2018 Accepted 9 January 2018 Available online 10 January 2018

Keywords: Coumarin NBO Electrostatic potential FTIR NMR Molecular docking

1. Introduction

ABSTRACT

The experimental and theoretical investigations of structure of the 3-(1-(phenylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione were performed. X-ray structure analysis and spectroscopic methods (FTIR and FT-Raman, ¹H and ¹³C NMR), along with the density functional theory calculations (B3LYP functional with empirical dispersion corrections D3BJ in combination with the 6-311 + G(d,p) basis set), were used in order to characterize the molecular structure and spectroscopic behavior of the investigated coumarin derivative. Molecular docking analysis was carried out to identify the potency of inhibition of the title molecule against human's Ubiquinol-Cytochrome C Reductase Binding Protein (UQCRB) and Methylenetetrahydrofolate reductase (MTHFR). The inhibition activity was obtained for ten conformations of ligand inside the proteins.

© 2018 Elsevier B.V. All rights reserved.

Coumarin (benzopyran-2-one, or chromen-2-one) is naturally occurring substance with pleasant odor and bitter taste [1]. It was first isolated by A. Vogel from Tonka beans as early as 1820 [2]. A large number of coumarin derivatives are isolated from natural sources while some are synthesized in laboratories [3]. Coumarin and its derivatives are widespread in nature, especially in the world of plants [4,5]. Also, these compounds are found in the products of metabolism of microorganisms [6-8] and animals [9,10].

The coumarin is the simplest naturally occurring phenolic compound consisting of fused α -pyrone and benzene rings along with the carbonyl group on the pyrone ring at position 2 (Fig. 1) [11]. The chemical behavior of coumarin products is influenced by the presence of the lactone structure, the double bond of the α -pyrone and the aromatic ring. For example, under various conditions C3=C4 bond undergoes reduction to give chroman-2-ones [12]. Also, coumarin undergoes addition

E-mail address: zmarkovic@np.ac.rs (Z. Marković).

reactions, for example addition of Br₂ at C3=C4 bond, while in reaction with a Grignard reagent coumarin behaves as an electrophile.

Because of their different chemical properties coumarin derivatives are important class of compounds and they have broad spectrum of pharmacological functions which include antibacterial [13, 14], antitumor [15], antioxidant [16], anti-inflammatory [17], anti-HIV [18], antifungal [3], antimutagenic [19] and inhibitory effects [20]. These compounds are also interesting for chemists because they are widely used: in fragrances and perfumes [21], as fluorescent probes [22], coumarin dyes [23], optical brighteners [24], molecular photonic devices [25], and as additives in food and cosmetics [26].

In accordance to above mentioned, the synthesis of coumarin derivatives attracts considerable attention and numerous techniques have been developed for their synthesis [22]. In our previously published paper [27], a coumarin derivative of **3**-(1-(2-hydroxyethylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione was synthesized and its Pd complex showed good antitumor activity [27]. The 3-(1-(phenylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (1) (Scheme 1) [28], was previously synthesized without spectroscopic and crystallographic details. In this paper the structure of the molecule is elucidated by using different spectroscopic methods (IR, ¹H NMR and ¹³C NMR) in conjunction with the corresponding quantum chemical calculations at B3LYPD3BJ/6-311+G(d,

^{*} Corresponding author at: Department of Chemical-Technological Sciences, State University of Novi Pazar, Vuka Karadžića bb. 36300 Novi Pazar, Serbia.

Contents lists available at ScienceDirect

Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy

journal homepage: www.elsevier.com/locate/saa

Spectroscopic and theoretical investigation of the potential anti-tumor and anti-microbial agent, 3-(1-((2-hydroxyphenyl)amino)ethylidene) chroman-2,4-dione

Edina H. Avdović^a, Dušan S. Dimić^b, Jamina M. Dimitrić Marković^b, Nenad Vuković^a, Milanka Đ. Radulović^e, Marko N. Živanović^{a,c}, Nenad D. Filipović^{c,d}, Jelena R. Đorović^c, Srećko R. Trifunović^a, Zoran S. Marković^{c,e,*}

^a University of Kragujevac, Faculty of Science, Radoja Domanovića 12, 34000 Kragujevac, Serbia

^b University of Belgrade, Faculty of Physical Chemistry, Studentski trg 12-16, 11000 Belgrade, Serbia

^c BioIRC, Bioengineering R&D Center, Prvoslava Stojanovića 6, 34000 Kragujevac, Serbia

^d University of Kragujevac, Faculty of Engineering, Sestre Janjic 6, 34000 Kragujevac, Serbia

e Department of Chemical-Technological Sciences, State University of Novi Pazar, Vuka Karadžića bb, 36300 Novi Pazar, Serbia

ARTICLE INFO

Article history: Received 13 June 2018 Received in revised form 12 August 2018 Accepted 19 August 2018 Available online 21 August 2018

Keywords: Coumarin FTIR NMR Cell cytotoxicity Antimicrobial activity Molecular docking

1. Introduction

ABSTRACT

The coumarin-orthoaminophenol derivative was prepared under mild conditions. Based on crystallographic structure, IR and Raman, ¹H and ¹³C NMR spectra the most applicable theoretical method was determined to be B3LYP-D3BJ. The stability and reactivity parameters were calculated, in the framework of NBO, QTAIM and Fukui functions, form the optimized structure. This reactivity was then probed in biological systems. The antimicrobial activity towards four bacteria and three fungi species was examined and activity was proven. In vitro cytotoxic effects, against human epithelial colorectal carcinoma HCT-116 and human healthy lung MRC-5 cell lines, of the investigated substance are also tested. Compound showed significant cytotoxic effects on HCT-116 cells, while on MRC-5 cells showed no cytotoxic effects. The effect of hydroxy group in ortho-position on the overall reactivity of molecule was examined through molecular docking with Glutathione-S-transferases.

© 2018 Elsevier B.V. All rights reserved.

Coumarin (2H-1-benzopyran-2-one) and its derivatives represent a large family of secondary metabolites existent in nature. Literature data shows that more than a thousand of these heterocyclic compounds have been isolated from higher plants, especially from families of Umbelliferae, Oleaceae, Clusiaceae and Rutaceae [1-7]. Previous investigations have revealed that higher plants mainly accumulate coumarins in fruits, vegetables, roots, flowers and leaves, while smaller quantities were found in bark and stems, with the fact that these molecules are involved in defense response against herbivores and microorganisms [8]. Also, simple coumarins acts as hormones and signaling molecules [9]. Some previous investigations have showed that fungi are capable to biosynthesized coumarin metabolites [10,11]. Many natural coumarins exert variety of pharmacological properties such as antibacterial,

E-mail address: zmarkovic@np.ac.rs (Z.S. Marković).

antifungal, anticoagulant, antioxidant and cytotoxic activities [5,6,12,13]. Also, some of them have been used as industrial additives, as well as constituents of perfumes and cosmetics [14]. The first synthetic coumarin has been used in the pharmaceutical industry as a precursor for preparation of synthetic anticoagulant drugs [15,16]. Some synthetic coumarins have great potential in a treatment of neurodegenerative diseases, since they are strong inhibitors of monoamine oxidase, acetylcholinesterase and butyrylcholinesterase [17,18]. On the other hand, in recent years, there have been many observed biological activities such as antitumor [19-22], antimicrobial [23,24], anti-inflammatory [25-27], antioxidant [25,26] and anti-HIV [38-30] for synthesized 1,2benzopyrones. One previous research has showed that treatment of hyperlipidemic rats with coumarin-chalcone derivatives inhibited the biosynthesis of cholesterol, as well as down-regulate phospholipids and triglycerides [31]. From the point of technical application, many synthetic routes have been developed for preparation of optical brighteners [32], molecular photonic devices [33], coumarin dyes and coumarin based light-emitting materials [34-36].

The starting compound for the synthesized derivative was 4hydroxycoumarin. This substance showed very low cytotoxicity towards HepG2 [37], although moderate activity was observed for gastric carcinoma cell lines [22,38]. It is expected that the introduction of

Corresponding author at: BioIRC, Bioengineering R&D Center, Prvoslava Stojanovića 6, 34000 Kragujevac, Serbia.

Contents lists available at ScienceDirect

Inorganica Chimica Acta

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ica

Research paper

Preparation and antimicrobial activity of a new palladium(II) complexes with a coumarin-derived ligands. Crystal structures of the 3-(1-(*o*-toluidino) ethylidene)-chroman-2,4-dione and 3-(1-(*m*-toluidino) ethylidene)-chroman-2,4-dione

Edina H. Avdović^a, Danijela Lj. Stojković^a, Verica V. Jevtić^a, Dejan Milenković^b, Zoran S. Marković^{b,c}, Nenad Vuković^a, Ivan Potočňák^d, Ivana D. Radojević^e, Ljiljana R. Čomić^e, Srećko R. Trifunović^{a,*}

^a University of Kragujevac, Faculty of Science, Department of Chemistry, Radoja Domanovića 12, 34000 Kragujevac, Serbia

^b Bioengineering Research and Development Center, 34000 Kragujevac, Serbia

^c Department of Chemical-Technological Sciences, State University of Novi Pazar, Vuka Karadžića bb, 36300 Novi Pazar, Serbia

^d Department of Inorganic Chemistry, Institute of Chemistry, P. J. Šafárik University in Košice, Moyzesova 11, SK-04154 Košice, Slovak Republic

^e University of Kragujevac, Faculty of Science, Department of Biology and Ecology, Radoja Domanovića 12, 34000 Kragujevac, Serbia

ARTICLE INFO

Keywords: Coumarin-derived ligands Palladium(II) complexes X-ray DFT calculations: antimicrobial activity

ABSTRACT

The five coumarin derivatives 3-(1-(2-hydroxypropylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (L1), 3-(1-(phenylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (L2), 3-(1-(o-toluidino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (L3), 3-(1-(*m*-toluidino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (L4), 3-(1-(2-mercaptoethylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione (L5) and its corresponding complexes 3-(1-(2-hydroxypropylamino)-ethylidene)-chroman-2,4-dione-palladium(II) (C1), 3-(1-(phenylamino)-ethylidene)-chroman-2,4-dione-palladium(II) (C2), 3-(1-(o-toluidino)-ethylidene)chroman-2,4-dione-palladium(II) (C3), 3-(1-(*m*-toluidino)ethylidene)-chroman-2,4-dione-palladium(II) (C4), 3-(1-(2-mercaptoethylamino)ethylidene)-chroman-2,4-dione-palladium(II) (C5), were synthesized and characterized with microanalysis, infrared, ¹H and ¹³C NMR spectroscopy. The proposed structures of ligands L3 and L4 were confirmed on the basis of the X-ray structural study. The ligands and their complexes were tested for their *in vitro* antimicrobial activity against 17 species of bacteria and fungi. Testing is performed by the microdilution method, with the minimum inhibitory concentration (MIC) and the minimum microbicidal concentration (MMC) being determined.

1. Introduction

Coumarins are large and important group of 1-benzopyran derivatives and are among the best-known oxygen heterocycles which occupy an important place in the field of natural products. The chemical structure of basic coumarin ring (IUPAC name: *2H-1-benzopyran-2-one*) consists of fused benzene and α -pyrone rings with the pyrone carbonyl group at the position 2 [1–3].

Coumarins act as inhibitors of the growth, as well as defense compounds in plants and they are found in almost every family of plants. Many coumarins are isolated from natural sources while some are synthesized in laboratories [2,3]. It was found that these compounds have broad pharmacological functions including anticancer [4,5], antioxidant [6], anti-HIV [7], anti-inflammatory [8], antimicrobial activity [9–12]. Because of the wide range of their pharmacological functions the coumarin derivatives have found application in medicine. Moreover, these compounds are widely used as additives in food [13], in fragrances and perfumes [14], as well as in optical brighteners [15] and agrochemicals [16,17].

Many natural compounds with coumarin moiety show good antimicrobial activity, while coumarin 2*H*-chroman-2-on itself shows low activity. Some 4-hydroxycoumarin derivatives, such as novobiocin and chlorobiocin, are also known as natural antibiotics [18].

The use of these antibiotics has been limited due to toxicity and the emergence resistance of microorganisms on them. Due to the limited use of these antibiotics, new hydroxyl coumarin derivatives have been intensively synthesized. It has been established that synthetic 3-acetyl-4-hydroxycoumarin possess potent antibacterial activity against

* Corresponding author. *E-mail address:* srecko@kg.ac.rs (S.R. Trifunović).

https://doi.org/10.1016/j.ica.2018.09.014

Received 24 May 2018; Received in revised form 6 September 2018; Accepted 6 September 2018 Available online 07 September 2018

0020-1693/ ${\ensuremath{\mathbb C}}$ 2018 Elsevier B.V. All rights reserved.

Check fo

Journal of Molecular Structure 1147 (2017) 69-75

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Molecular Structure

journal homepage: http://www.elsevier.com/locate/molstruc

Structural, spectral and NBO analysis of 3-(1-(3-hydroxypropylamino) ethylidene)chroman-2,4-dione

Edina H. Avdović ^a, Dejan Milenković ^b, Jasmina M. Dimitrić-Marković ^c, Nenad Vuković ^a, Srećko R. Trifunović ^a, Zoran Marković ^{b, d, *}

^a University of Kragujevac, Faculty of Science, Department of Chemistry, Radoja Domanovića 12, 34000, Kragujevac, Serbia

^b Bioengineering Research and Development Center, 34000, Kragujevac, Serbia

^c Faculty of Physical Chemistry, University of Belgrade, Studentski trg 12-16, 11000, Belgrade, Serbia

^d Department of Chemical-Technological Sciences, State University of Novi Pazar, Vuka Karadžića bb, 36300, Novi Pazar, Serbia

ARTICLE INFO

Article history: Received 31 March 2017 Received in revised form 17 May 2017 Accepted 20 June 2017 Available online 21 June 2017

Keywords: Coumarine NBO Electrostatic potential FTIR NMR Molecular docking

1. Introduction

ABSTRACT

The structure of the newly synthesized coumarin derivative, 3-(1-(3-hydroxypropylamino)-ethylidene)chroman-2,4-dione, was investigated experimentally and theoretically. FTIR, ¹H and ¹³C NMR spectroscopic methods along with the density functional theory calculations, with B3LYP functional (and with empirical dispersion corrections D3BJ) in combination with the 6–311+G(d,p) basis set, are performed in order to characterize the molecular structure and spectroscopic behavior of the investigated coumarin derivative. Molecular docking analysis was carried out in order to identify the potency of inhibition of the title molecule against human C-reactive protein. The inhibition activity was obtained for ten conformations of ligand inside protein.

© 2017 Elsevier B.V. All rights reserved.

Coumarine and its derivatives are molecules containing the coumarin nucleus (2*H*-1-benzopyran-2-one). Coumarin was first isolated in 1822 from the Tonka bean [1]. Its structure consists of the fused pyrone and benzene rings with the pyrone carbonyl group at position 2 (Fig. 1) [2,3].

They are important class of heterocycles, which occupy an important place in the field of natural products [4-6]. A lot of coumarins are found in seeds, roots and leaves of many plant species, and some of them have been synthesized in laboratories [5-7]. They play significant role in the biochemistry and physiology of plants. These compounds are involved in the defense mechanisms of the plants against infections, photosynthesis, hormonal plant growth, and control of respiration [8].

Coumarins also have a broad spectrum of the biological activities which include antifungal [6], anticancer [8–10], antibacterial

E-mail address: zmarkovic@np.ac.rs (Z. Marković).

[11–13], antioxidant [14,15], analgesic [16], anti-inflammatory [17,18], antimutagenic [17], and anticoagulant activities [19,20]. Because of their wide range of biological activities, these compounds have found application in medicine to improve the treatment of various diseases. In addition, coumarin and its derivatives are used as food additives [21], in cosmetic industry [22], coumarin dyes [23–26], and fluorescent probes [27]. However, some of these compounds cannot be used for therapeutic purposes because of their toxic, carcinogenic and mutagenic properties [28].

In accordance with the above to aforementioned, synthesis of new coumarin derivatives is interesting for researchers chemists and numerous techniques have been developed for their synthesis [29]. In our previously published paper 3-(1-(2-hydroxyetilamino)-ethylidene)-chroman-2,4-dione was sinthesized. The palladium(III) complexes of the synthesized compounds expose good antitumor activity [30]. For that reason the new coumarin derivative, 3-(1-(3-hydroxypropylamino)-ethylidene)-chroman-2,4-dione (1), has been synthesized and its structure elucidated by using different spectroscopic methods (IR, ¹H NMR and ¹³C NMR) in conjunction with the corresponding quantum chemical calculations at B3LYP-D3BJ/6–311+G(d,p) level of theory. The structure of this compound

^{*} Corresponding author. Bioengineering Research and Development Center, 34000, Kragujevac, Serbia.

Образац 1

ИЗЈАВА АУТОРА О ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ја, Едина Авдовић, изјављујем да докторска дисертација под насловом:

"Синтеза, карактеризација и биолошка активност неких деривата кумарина и одговарајућих Pd(II) комплекса"

која је одбрањена на Природно-математичком факултету Универзитета у Крагујевцу представља оригинално ауторско дело настало као резултат сопственог истраживачког рада.

Овом Изјавом такође потврђујем:

- да сам једини аутор наведене докторске дисертације,
- да у наведеној докторској дисертацији нисам извршио/ла повреду ауторског нити другог права интелектуалне својине других лица,
- да умножени примерак докторске дисертације у штампаној и електронској . форми у чијем се прилогу налази ова Изјава садржи докторску дисертацију истоветну одбрањеној докторској дисертацији.

У Крагујевцу, 18.09.2018. године

Eluna

потпис аутора

ИЗЈАВА АУТОРА О ИСКОРИШЋАВАЊУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ја, Едина Авдовић,

Х дозвољавам

не дозвољавам

Универзитетској библиотеци у Крагујевцу да начини два трајна умножена примерка у електронској форми докторске дисертације под насловом:

"Синтеза, карактеризација и биолошка активност неких деривата кумарина и одговарајућих Pd(II) комплекса"

која је одбрањена на Природно-математичком факултету Универзитета у Крагујевцу, и то у целини, као и да по један примерак тако умножене докторске дисертације учини трајно доступним јавности путем дигиталног репозиторијума Универзитета у Крагујевцу и централног репозиторијума надлежног министарства, тако да припадници јавности могу начинити трајне умножене примерке у електронској форми наведене докторске дисертације путем *преузимања*.

дозвољавам

не дозвољавам¹

¹ Уколико аутор изабере да не дозволи припадницима јавности да тако доступну докторску дисертацију користе под условима утврђеним једном од Creative Commons лиценци, то не искључује право припадника јавности да наведену докторску дисертацију користе у складу са одредбама Закона о ауторском и сродним правима.

припадницима јавности да тако доступну докторску дисертацију користе под условима утврђеним једном од следећих Creative Commons лиценци:

1) Ауторство

2) Ауторство - делити под истим условима

3) Ауторство - без прерада

4) Ауторство - некомерцијално

(5) Ауторство - некомерцијално - делити под истим условима

6) Ауторство - некомерцијално - без прерада²

У Крагујевцу, 18.09.2018. године.

Mund

потпис аутора

² Молимо ауторе који су изабрали да дозволе припадницима јавности да тако доступну докторску дисертацију користе под условима утврђеним једном од Creative Commons лиценци да заокруже једну од понуђених лиценци. Детаљан садржај наведених лиценци доступан је на: http://creativecommons.org.rs/